

**NATIONAL ASSEMBLY OF
SEYCHELLES**

Wednesday 21st July, 2021

The Assembly met at 9:02 am

National Anthem

Moment of Reflection

Mr Speaker in the Chair

MR SPEAKER

Bonzour tou Manm Onorab e bonzour tou nou piblik a lekout e byenveni pou sa lazournen. Nou annan lo *Order Paper* en *Public Bill* ki pa ancor ganny 7 zour. Alor nou pou bezwen Mosyon pou *waive* nesesite 7 zour. E *LGB* ou a komans. Wi *Leader* Lopozisyon?

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker avek ou permisyon mon le *raise* en *matter* ki'n arive yer swar e ki mon'n regete bomaten pou mon fer sir avan ki mon vin devan Lasanble.

E sa i konsern Mr Speaker lo en raportaz ki monn vwar lo *SBC* yer swar e ki anmenn mwan pou fer serten konklizyon baze lo *ruling* ki nou'n gannyen yer. Mon le dir avan ki mon respekte ou *ruling* e dan okenn

ka mon pe kestyon ou Lotorite. Me selman mon bezwen dir serten keksoz Mr Speaker.

Mr Speaker i kler ki ozordi dan nou pei i annan en *attempt* pou sansir menm mon *PNQ*, menm *press conference US*, menm *press release*. Nenport kwa ki Lopozisyon pou dir, i paret pe ganny sansire.

(Interruption)

HON SEBASTIEN PILLAY

E mon pou vin lo sa pwen aköz mon pe dir ou sa Mr Speaker!

MR SPEAKER

En enstan.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mon vin lo sa pwen aköz mon pe dir ou sa. Aköz i kler poudir i annan en inabilite sa Gouvernman, pou letan en dimoun i kestyonn li *or* kritik li pou li aksepte kritik e menm *face* kritik.

MR SPEAKER

Eskiz mwan-eskiz mwan Onorab Pillay. Ekout mwan en pti kou. Sa ki ou pe leve la se pa en problemm, en desizyon Gouvernman. Se en desizyon *SBC* lo ki mannyer i fer ou raportaz. E mon pa tro sir si ou *point of order* i *in order* pou ou lev sa.

Selman m-mon pa anvi ki mon vin diktater parey zot in akoz mwan. So zis *state* ou point klerman. Selman mon pa tro sir ki direksyon ki ou pe ale i vreman *in order*. Ok? Terminen silvouple.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Me Speaker, yer Onorab Georges dan son *interview, it is as if* Onorab Georges ki pe reponn lo non Lasanble dan sa ki konsern mon PNQ! Sa ki mon le met devan Lasanble Mr Speaker. Sa ki mon lev met devan Lasanble ...

(Interruption)

MR SPEAKER

En enstan.

HON SEBASTIEN PILLAY

... Mr Speaker se eski Onorab Georges, eski Onorab Georges i form parti en lekip ki li i bezwen *read* tou mon PNQ e sansir mon PNQ avan i al dan Lasanble?

Akoz sa i paret alor Mr Speaker ki ou, ou pou refri, Onorab Georges pou *linesmen*. E sa i pa sa ki la demokrasi i demande.

(Interruption)

MR SPEAKER

Ok Onorab Pillay. Mon'n tann ase.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mon ti a kontan ganny ou reasirans Mr Speaker ki mon PNQ pa pe ganny reasire dan okenn fason! E ki ler mon anvoy mon notis pou mon PNQ, mon notis i konsern mwan, ou, e Minis! Mon ti a kontan, e ki napa okenn lezot dimoun. Akoz lafason ki Onorab Georges in koze *is as if* i se li, li i klerman *involve* dan lafason ki mon PNQ in ganny pran.

Me si SBC ti devret *interview* en dimoun pou donn lopinyon lo la, i ti ava *interview* ou Mr Speaker. Ankor mon dir fodre sa Gouvernman i aret repress dimoun e les dimoun koze! Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Onorab *Leader* Lopoziyon les mon a fer kler i responsabilite Speaker. E Speaker i annan lotorite final pou li dil avek tou matyer ki devan Lasanble. Mon pou respekte ou privez, me selman mon napa okenn lasirans pou donn ou eksepte ki mon pou swiv *Standing Orders* e lezot regilasyon Lasanble dan

konsyans prop anver mon responsabilite! Mersi.

Onorab Georges ou'n ganny mansyonnen. Les mwan zis dir poudir desizyon *SBC* lo ki manner i pas en reportaz i napa naryen pou fer avek Lasanble. Mersi Onorab Georges wi ki ou le?

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Bonzour Mr Speaker. Bonzour tou bann Manm. Mr Speaker mon napa okenn lentansyon reponn *Leader* Lopozisyon, sof pou dir ki si mon koz pli byen ki li e ki dimoun i ekout mwan plis

(laughter)

(APPLAUSE)

HON BERNARD GEORGES

Sa se son problem. E i a bezwen viv avek. Me Mr Speaker mon anvi *raise en point of order* bomaten, akoz *Leader* Lopozisyon toultan i vin dan sa Lasanble e i dir nenport kwa. I dir i annan en *point of order* oubyen i dir i annan en *matter of privilege* zis pou li ganny laparol!

E sa nou'n war in vin en labitid avek li. E mon pe demann ou Mr Speaker pou vey byen *l'eau qui vivre*, akoz sa se en taktik ki *Leader* Lopozisyon

pe fer, zis pou li ganny *microphone*. La bomaten in fer menm zafer.

Anba *Order 40* in dir li menm li i pe *raise en matter of privilege*, e i pa'n swiv sa *Order 40*. Akoz ler i pou *raise en matter of privilege* i bezwen dir ou avan Mr Speaker. I ti annan letan bomaten pou li dir sa avan ki Lasanble i *sit*, e la i a *raise* son *matter of privilege*.

Alor mwan mon pe demann ou, mon pa pe demann en *censure* la, be mon pe demann ou Mr Speaker pou ou *l'eau qui vivre* e fer sir ki Onorab *Leader* Lopozisyon pa servi sa mannev ek sa taktik pou li dir nenport kwa ler li i anvi kanmenm *Standing Orders* pa ganny swiv. Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Ok Onorab Georges mon'n not ban pwen ki konsern sa. E si i neser mon a fer en lot lanons apre refleksyon. Mersi.

Onorab Georges nou a prosede avek ou Mosyon pou *wave seven days' notice*.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker anba *Order 97 (1)* mon le *move* pou sispann order 69 (1) pou permet ki *Fire Arms and*

Ammunition (Amendment) Bill, 2021 i ganny lir en Dezyenm Fwa malgre ki sa peryod 7 zour ki *Standing Orders* i demande pa ankor konplete depi son *First Reading*. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Nou a ganny segonnman. Onorab Arissol.

HON SANDY ARISSOL

Bonzour Mr Speaker. Bonzour tou Manm. Mosyon i ganny segonde Mr Speaker. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. Nou pran vot lo sa Mosyon silvouple. Manm ki an faver lev lanmen?

Ou'n ganny sa Madanm Clerk? Okenn Manm ki kont?

Bon lo Mosyon pou *skip seven days' requirement for the Second Reading of the Fire Arms and Ammunition Bill, 2021*, in ganny 24 vot pour, 0 vot kont, e 9 abstansyon. Mosyon in aprouve.

Avek sa nou a demann Minis pou antre dan lasal silvouple.

Bonzour Minis Errol Fonseka, Minis pou Zafer Etern. E avek li i annan Mr Stefan Knights dan Biro *Attorney General*.

Wi Onorab *Leader Government Business* nou a

ganny Mosyon pou *Second Reading of the Bill*, please.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, bonzour Minis. Bonzour Mr Knights. Mr Speaker anba *Order 69 (2)* nou *Standing Order* mon *move* ki *Fire Arms and Ammunition (Amendment) Bill, 2021* i ganny lir en Dezyenm Fwa. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Mosyon i ganny segonde please. Onorab Arissol.

HON SANDY ARISSOL

Mr Speaker mersi. Bonzour Minis. Mr Knights bonzour. Mosyon i ganny segonde. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi. E prezan nou kapab prosede avek lentrodiksyon *Bill* par Minis.

MINISTER ERROL FONSEKA

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker tou Manm Lasanble Nasyonal. *Leader Government Business*, *Leader* Lopozisyon. Tou bann dimoun isi prezan e tou dimoun a lekout bonzour.

Imedyatman apre ki mon ti ganny apwente Minis, mon ti komans fer en tour lorizon pou vwar bann Lalwa ki neser entrodwir oubyen amande pou

asir sekirite pei e lape piblik dan nou zoli pti zil.

Anvi lepase nou pei mon ti imedyatman konsider bann Lalwa lo kontrol zarm e aminisyon. Mon santi ki nou dwatet evit sa a tou pri ki i annan okenn dimoun dan nou pei ki posed okenn zarm oubyen aminisyon san permisyon Lotorite.

E envit okenn lenportasyon oubyen fabrikasyon zarm ou aminisyon san permisyon Lotorite.

Avek sa lobzektif mon ti konsider Lalwa *Fire Arms and Ammunition Act and Penal Code*. Oubyen Kod Penal, an sa ki konsern sarz ek aminisyon.

Mon ti osi imedyatman realize ki si nou pou dekouraz komisyon lofans, i pou neserer ki nou revwar bann santans anba *Fire Arms and Ammunition Act* e Kod Penal.

Fire Arms and Ammunition Act parey bann Manm i okouran ti ganny promilge an 1973. E ziska ozordi in annan selman 2 lamannman. An 1976 e 1980.

Mr Speaker, mentenir lord e lape piblik i en priyorite sa Gouvernman. E mon alor annan gran plezir pou prezant sa Prozedlwa. Par sa Prozedlwa nou anvoy en mesaz kler e for atraver nou pei.

Ki Lotorite pa pou permet oubyen les okenn dimoun ki an posesyon, oubyen ki annan lentansyon pou servi zarm oubyen aminisyon dan nou teritwar.

Zarm e aminisyon ilegal napa en plas pou zwe dan sosyete sivilyen. E si i egziste parey Angle i dir, nou bezwen *nip it in the bud*, imedyatman apre ki sa Prozedlwa i ganny tou laprouvasyon.

Mr Speaker vyolans ki lye avek servi zarm e aminisyon, i en menas drwa imen fondamantal tou dimoun. Presizeman nou drwa lavi. Menm si nou nivo sekirite dan pei i relativman o, e nou rarman annan problem zarm e aminisyon ki Lapolis i fer fas avek, i enperatif pou nou pran bann mezir prevantif e maksimiz proteksyon drwa imen.

E kre en lanvironnman ki san posib pou nou sitwayen e bann viziter dan nou pei. Bi sa Prozedlwa, se pou enpoz bann penalti pli konsekan e serye. E enplimant en rezim pli strik an sa ki konsern Lalwa posesyon zarm, e mezir prevansyon vyolans koze par zarm e aminisyon.

Ensi sa Prozedlwa i propoze pou ogmant term lanprizonman e penalti

monneter, oubyen lanmann pou bann lofans posesyon ilegal oubyen kontrol zarm e aminisyon.

Dapre Lalwa egzistan;- par egzanp en dimoun ki ganny kondannen pou posesyon zarm ou aminisyon i riske en santans lanprizonman pa plis ki 1an. E en lanmann pa plis ki R2 mil oubyen lanprizonman ek sa lanmann.

Avek sa Prozedlwa okenn dimoun ki ganny kondannen an posesyon okenn zarm ou aminisyon kontrerman a Lalwa Sesel, i riske ganny anprizonnen pou 15an e pey en lanmann R1 milyon.

Par egzanp anba seksyon 9 Lalwa egzistan en dimoun ki fabrik zarm ou aminisyon ilegal isi Sesel i kapab ganny anprizonnen pou 5an e pey en lanmann R10mil. Sa Prozedlwa i propoz lanprizonman en term 10an e en lanmann R500mil.

An vi sa propozisyon pou ogmant penalti anba *Fire Arms and Ammunition Act*, Gouvernman i santi ki osi nesaser ogmant penalti bann lofans similer, ki trouve dan Kod Penal.

Ensi sa Prozedlwa i pe osi propoze bann lamannman dan Kod Penal pou ogmant term

lanprizonman konsiderableman.

Par egzanp anba seksyon 84 (1) Kod Penal, en dimoun ki ganny trouve an posesyon ou kontrol zarm, aminisyon, ou eksplozif ilegal i propoze pou ogmante sorti 7an pou vin 15an.

Mr Speaker, sa Prozedlwa pe osi propoz pou donn Prezidan Larepublik pouvwar pou ordonn par proklamasyon, okenn dimoun ki annan zarm oubyen aminisyon dan zot posesyon oubyen kontrol, pou rann ou sed sa zarm e aminisyon avek Lapolis dan en dele letan ki Prezidan i a spesifye.

Sa Prozedlwa i prevwar ki si okenn dimoun an konsekan e an akor sa Proklanmasyon, e rann oubyen sed sarm e aminisyon, sa dimoun pa pou ganny prosekite pou sa lofans.

Parkont si okenn dimoun apre ki sa peryod letan i ekspire e ki i pa'n azir an akor avek sa lord dan sa proklamasyon, Zot pou sibir en ban penalti pli serye ki sa Prozedlwa i propoze pou enpoze.

Tou zarm e aminisyon ki ganny rann avek Lapolis, ava ganny detrir ou dispoze dapre direktiv Komisyoner Lapolis.

Mr Speaker, mon'n anvi enform Lasanble ki si sa Prozedlwa i ganny aprouve, Prezidan Larepiblik i annan lentansyon fer en proklamasyon pou ordonn tou dimoun dan Sesel ki i annan dan zot posesyon, oubyen kontrol san permisyon Lotorite, okenn zarm oubyen aminisyon, pou rann oubyen sed sa zarm;- oubyen aminisyon dan en dele letan ki Prezidan i ava anonse, o moman ki Lasanble i aprouv sa Prozedlwa. E sa Lalwa i antre an viger.

Sa i a donn loportinite okenn dimoun an posesyon zarm e aminisyon pou vin devan. E rann oubyen sed sa zarm e anminisyon san bezwen fer fas avek Lalwa ki pou an fors.

Mr Speaker parey mon'n dir o komansman, sa Prozedlwa i enportan e nesesser pou garanti e mentenir lape, lord e sekirite piblik. Mon konnen ki sa Prozedlwa pou stimil bokou deba.

E sirtou apre ki in annan serten larestasyon e kondannasyon par Lakour resan, lo size posesyon zarm e aminisyon.

E alor i enportan ki lotorite i annan en nide, ki kantite zarm e aminisyon i annan dan nou pei. Ensi mon

demann tou Manm sa Lasanble pou siport sa Prozedlwa. Pou ki nou kapab satisfè nou lobzektif. Mersi pou sa Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi pou ou lentrodiksyon Minis. E nou a kapab prezan pas lo deba par bann Manm. Mon pou pran detrw Manm ki'n lev lanmen tre boner.

Savedir mon sipoze zot in met pare avek zot entervansyon. Apre mon a pran lezot Manm mannyer i kapab konvenab. Premye Onorab John Hoareau.

HON JOHN HOAREAU

Mersi Mr Speaker. Bonzour Mr Speaker. Bonzour Minis ek ou asistan Mr Knights. Mr Speaker sa *Bill Fire Arms and Ammunition (Amendments)* i enn ki vreman, vreman, vreman enportan. Vreman nesesser an se moman.

Bann lamannman ki annan 26 an tou lo Lalwa orizinal e osi en *consequential amendment* lo Kod Penal seksyon 84, ki'n ganny propoze, i bon pou plizyer rezon. E mon pou komans par penalti li menm.

Penalti anba Lalwa ki egzistan i arkaik. E 2 semenn pase nou vwar anba *Criminal Offences Act* seksyon ki pe dil

avek *Scale of fines*, nou ti vwar ki manner atraver deba ki lenpak lenflasyon i annan lo bann *fines* ki trouve dan bann Lalwa ki'n fer bokou letan pase.

Anba *Fire Arms and Ammunition Act 1973*, en dimoun ki konstri en *fire arm* oubyen en aminisyon, i ganny kondannasyon *maximum* 5an e R10mil. Nou'n vwar dan sa lemonn ki nou pe viv ladan ozordi, bann group kriminel parey *Al Qaeda* ti menm annan bann *sitse* ki montre ki manner ou konstri leksplozif e ou konstri *firearms*.

E menm ozordi zour sa ki nou apel en *air gun* ki pa sipoze *harmful*, (i legal an Langleter) me selman si ou sanz son hammer ladan ou kapab fer li vin en fizi parey bann fizi ordiner.

Alor pou konstri en zarm osi pou konstri leksplozif, ler ou konsider ki kantite dega an term lavi imen ki kapab fer an term perdi lavi.

An- term destriksyon potansyel e sabotaz lo en lekonomi en pei, sirtou parey Sesel ki baze lo en lendistri sitan frazil parey tourizm;- ki en dimoun avek en fizi oubyen serten kantite leksplozif i kapab fer, pou tonm lo konklizyon ki *the penalty does not fit the crime*.

Alor i pa vin en deteran pou anpes sa bann keksoz arive. Se pou sela Mr Speaker, ki ozordi sa menm dimoun ki ti ganny arete avek leksplozif tou resaman, ki ti annan lentansyon pou sey met leksplozif dan Stasyon Petrol Grand Anse, se menm dimoun ki ti ganny arete lannen pase avek posesyon *fire arms* ilegalman.

Annefe i en *repeated offender*. E sa ki fer sa pli serye, se ki menm dimoun in montre son afilyasyon politik avek parti *US, Lepep, SPPF* ki dan lopozisyon ozordi!

(Interruption)

HON JOHN HOAREAU

I vre-i vre. (Les ler ou ava ganny ou letan koze ou a koze apre!)

MR SPEAKER

Onorab Pillay

HON JOHN HOAREAU

... Ferm ou labous. Ekoute.

MR SPEAKER

... trankil.

(Interruption)

MR SPEAKER

Onorab John Hoareau atann.
Atann en moman.

(Mic switched off)

MR SPEAKER

I pou en size tre sansib e en size tre politik. So les mwan zis fer en remark. Sa bann ka ki'n arive i *subjudice* i anba Lakour. Bann Manm i bezwen evite.

I pa anpese refer avek lefe ki i annan sa bann ka. Me fodre pa annan komantr lo sa bann ka. E fodre pa ou *link* dimoun avek sa ka. Akoz *Standing Orders* i dir pou ou fer en alegasyon fodre ou kapab *substantiate* e bann alegasyon ki ou pa kapab *substantiate*.

Mon krwar ki i annan posibilite pou tou Manm fer politik ek zot parti lo sa size, san ki nou bezwen al dan komantr ki pou *subjudice*. E san ki nou bezwen akiz oubyen fer alegasyon kont lezot dimoun.

Alor Onorab Hoareau silvouple kontinyen avek sa. E lezot Manm silvouple tenir bann lenstriksyon ki mon'n met devan la dan zot latet letan zot adrese. Mersi Onorab Hoareau ou kapab kontinyen.

HON JOHN HOAREAU

Mersi Mr Speaker. Mon'n ekout ou *advice* atantivman, me

selman si en dimoun ki montre son porte avek *SPPF* ensidswit, i montre ki i annan afilyasyon avek sa. *Ok?*

MR SPEAKER

Kontinyen.

HON JOHN HOAREAU

Ok mon a kontinyen. Sa i montre ki sa parti ki ti fer koudeta Militer 1977 e ki'n ganny asosye avek la vyolans dan nou pei, i kapab osi ganny asosye avek terorizm. Mr Rene ki ti klerman montre ki i ti en teroris akoz i ti, akoz se selman en teroris...

(Interruption)

HON JOHN HOAREAU

(Be les mwan koze)!

MR SPEAKER

Onorab Hoareau mon krwar, mon krwar ou pe inyor en pe mon lenstriksyon. *Ok?* Ou kapab koz lo koudeta, ou kapab koz lo koudeta i *ok* ou kapab soz. Selman ou pa kapab fer alegasyon politik lo parti ki egziste konmela. *Ok?* Nou bezwen pou nou fer sa deba byen, nou bezwen met serten prensip antet.

E prensip se nesesite pei ozordi. Silvouple Onorab e silvouple lezot Manm, regard

mwan, si zot pa swiv sa bann prensip ki mon'n mete sa deba pou, pa pou byen abouti. I pa pou abouti dan lentansyon ki Minis i anvi met devan li. *Ok?*

I esansyel ki nou gannyen sa Lalwa e i esansyel ki Seselwa i konpran kler aköz nou pe fer sa Lalwa. Mersi Onorab.

HON JOHN HOAREAU

Mersi Mr Speaker. Me mon bezwen sey met keksoz an konteks. Mon pe sey montre, mon pou montre avek lozik, avek levidans tou. *Ok?* Aköz se selman en teroris ki *smuggle* zarm e ilegalman dan en pei avek lentansyon pou pran lavi dimoun, zis pou promouvwar son ideoloji! E se sa ki'n arive.

(APPLAUSE)

HON JOHN HOAREAU

I ti refize pou esper son trou an traver bwat, vote parey nou dirizan in fer, in esper son tour dan en bwat vote.

(Interruption)

HON JOHN HOAREAU

I pa'n zanmen krwar dan la demokrasi parey son bann desandans dan *US* i sorti.

MR SPEAKER

Onorab Hoareau atann. Onorab Pillay parey nou'n refer sorti dir mwan kisisa ou *point of order* silvouple?

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, ou'n donn en konsiny kler. Konsiny ki ou'n donner i se ki okenn *matter* ki *subjudice*, okenn keksoz ki fer *imputation* or *impute* okenn motiv, Onorab pa kapab servi.

Onorab in rod en lot fason pou li fer en largiman ki ou'n anpes li fer. In *link* Mr Rene avek sa - apel Mr René teroris e son largiman ki i pe sey fer se ki nou bann teroris.

Sa ki nou pe dir ou Mr Speaker, nou, nou pare pou swiv sa ki ou'n dir nou. Me si li i oule ouver sa laport, nou a ouver en laport ki bokou pli gran e la pa pou gou la anndan la. Konpran?

(APPLAUSE)

(disruption)

MR SPEAKER

Dernyen.

HON SEBASTIEN PILLAY

E sa ki Minis i anvi vwar, sa ki Minis i anvi vwar. Ou konnen sa ki arive avek Lopozisyon ek Gouvernman isi Sesel?

MR SPEAKER

Ok, mon'n tann ou point of order Onorab Pillay. Arete. Onorab Hoareau ou dernyen remark i *ok*, selman kontinyen avek mon bann konsiny antet. Mersi.

HON JOHN HOAREAU

Mersi Mr Speaker. Annefe sabotaz kont Leta e la vyolans e vyolasyon Konstitisyon dan sa fason i konsidere koman en ot traizon.

Mr Speaker, dezyenmman nou'n siny e ratifye bann Konvansyon konsern *non-proliferasyon* zarm leze avek (*AML-CFT*), *Anti-Money Laundering and Combating of Financing of Terrorism*.

Mr Speaker, tou sa bann Konvansyon ki nou pe domestike atraver bann Lalwa ki nou pe anmennen, i konplemant kanmarad. Mr Speaker, domestikasyon sa bann Konvansyon i prevwar ki nou bann Lalwa i bezwen serye avek bann dimoun ki anvi senm laterer.

Dan Lanmerik par egzantp kot napa Lalwa e kontrol strik, litalizasyon bann zarm leze nou vwar ki plizyer fwa dan Nouvel en dimoun ki ganny en depresyon, kekfwa akoz son Madman in kit li. Oubyen kekfwa en etidyan ki'n *fail* en

legzanmen, dan en lekol, oubyen in soufer en serten labi. Kot zis i ale, i pran lavi 10, 15 dimoun inosan a son swa avek en fizi.

Sa dan li menm i montre nesesite pinisyon sever pou anpes tel kalite krim ki kapab osi ariv Sesel si i annan zarm leze an posesyon serten dimoun.

Si zarm leze i tonm dan lanmen bann boug ki bandi i kapab ganny servi pou enfliyan kriminalite koman koripsyon, frod, trafik drog ilegal e parey *IMF* in averti, i kapab destabiliz en sistenm finansyel en pei e promouvwar lapovrete.

I kapab anmenn en sityasyon kot ou ganny bann klan ki menas sekirite nasyonal e i menas stabilite en pei.

Koman en pep nou bezwen demann nou lekor, eski nou oule al dan sa direksyon? Mon krwar Seselwa in elekte sa Gouvernman. In elekte sa Prezidan avek son Vis-Prezidan pou form sa Gouvernman e Seselwa i anvi vwar lord ek lape parey Minis Fonseka in dir nou.

Sa *Bill*, pe fer provizyon osi pou en *amnesty* ki pou ganny proklanmen par Prezidan apre ki sa *Bill* i pase. E kot tou dimoun ki annan zarm ilegal i kapab depoz zot zarm kot Lapolis. An vi ki sa Lalwa i

serye, alor Gouvernman i bezwen fer sir parey en bon paran ki avan i tir roten, i osi fer sir ki in averti tou son pep konsekans ou akt sa kalite aksyon, pou fer sir ki zot reste an konformite avek Lalwa.

Dan listwar nou pei in annan zarm ki'n perdi dan letan milisy, dan letan rebelyon. Dan letan kot sa fame bato Malo ti ganny sezi. E osi avek bann serten bann sef menm ki ti form parti Larme ki zot zarm in perdi e pa'n zanmen ganny retrouve.

Alors Gouvernman i annan ase e en kantite rezon pou krwar ki i annan serten zarm dan posesyon piblik san lotorizasyon.

Mr Speaker, pou terminen mon pou aport mon sipor pou sa *Bill*, akoz mon krwar ki enn fwa pour tou nou devret *deal* avek bann ki krwar zot '*Rambo*' oubyen '*Terminator*.'

(laughter)

HON JOHN HOAREAU

Bann ki krwar zot pou destabiliz sa pei e fer Sesel vin parey, vin *anarchie* parey pe arive Sid Afrik an se moman.

Mr Speaker, avek sa mon remerci ou, menm si petet mon'n al en pti pe dan en

laverite ki Lopozisyon pa tro kontan. Mersi.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi. Lo kote laverite, Onorab mon napa problemm avek refer lo listwar nou pase ki'n arive. Sa i pa en problemm. Mon problemm se tou senpleman ka aktyel ki devan Lakour, e Lasanble ki la ozordi, ki pa neserman konekte avek sa bann lensidan. Mersi bokou.

Fotespere sa i eklersi en pti pe. Nou a kontinyen avek Onorab Henrie.

HON GERVAIS HENRIE

Mersi Mr Speaker. Bonzour tou dimoun. Mr Speaker, dan son entervansyon Minis in dir ek nou poudir ki sa Lalwa, *mother Act* ki nou pe diskite ozordi. *Firearms and Ammunition* in ganny amande a 2 repriz - an '76 apre an 1980.

Alors ozordi an 2021 letan sa *Bill* i vin devan Lasanble Nasyonal koman Manm Elekte pou distrik Mont Buxton, mon oule dir mon bann *constituent* ki sa sityasyon posesyon zarm ouswa aminisyon, nou dwatet konsernen avek.

Parski bann lensidan resan, i montre nou ki nou pei

pe fer fas avek 2 keksoz. Lo en kote drog e dan Mont Buxton i annan drog. Alors mon ava eksplik zot sa apre.E lot kote politik.

Sa de keksoz i kapab ede pou propaz zarm dan nou pei. Fodre nou rekonnet ki pou en bon pe letan personn pa'n ganny anmennen devan Lakour pou posesyon zarm, akoz bann santas parey nou'n dir an Angle ti tro *lenient*.

I ti ganny gete koman pa vo lapenn pou anmenn en dimoun Ankour e i kondann R2mil. Alor bann lamannman pou vreman ogmant penalti monneter e bann santans prizon ziska 15an, nou merit koman en Lasanble ozordi siporte.

Par egzanp bann rikord resan e dan mon travay avan mon vin dan politik koman en zournalis, mon'n koz avek en kantite dimoun, mon'n kouver en kantite bann zistwar ki'n enplik zarm.

Lo rikord nou vwar poudir par egzanp dan lepase Solda ti pran zarm lo kan, vann pou R10mil akoz i konnen si i ganny tyonbo avek i kondann R2mil, donk i kapab fer biznes lo vann zarm.

Par egzanp laverite ki lo rikord, ler bann zarm Malo ti pe monte, ti annan en kes ki ti

perdi *long the way*, en kes 90 pistol e zot kapab mazinez alors ki kantite larzan bann dimoun ti pe fer lo la.

Bokou zarm i ganny deklare perdi, me apre i *end-up* dan lanmen bann bandi. E sa ki nou konnen osi dan lepase se ki Leta li menm in pran larzan Leta pou aste zarm ek ban bandi. E enn ki annan lo rikord, son nanm devan *Dieu*, (en Dave Benoiton ki ti enplike dan 3 lensidan fiziyad, enn Silhouette, enn Berjaya e finalman i ti perdi son lavi kek par lo konblaz) li i enn bann dimoun, pistol ti ganny mete dan bwat *take away* e Lapolis ti anmase e peye.

Sa i bann keksoz ki'n arive dan nou listwar e ki fodre nou mazinez poudir i kapab ankor kontinyen.

Donk fodre pa ki nou fer sa fot, ki nou krwar poudir zarm in zis ariv Sesel akoz Malo. Non ! Depi lo komansman nou listwar, depi ki mon desandans ti ganny derasinen Lafrik, zot pa ti vin isi par zot volonte. Zot ti ganny menase avek fizi e apre fizi in kontinyen dan nou sosyete.

Me selman nou konnen poudir zis apre Koudeta '77 ti annan en *amnesty* ki ti dir avek bann dimoun rann zot zarm. Prensipalman ti bann gran

propriyeter ki ti annan fizi ki ti pou touy sousouri.

Me selman apre nou konnen poudir, e vwar la, parey mon'n dir lo komansman i annan 2 keksoz ki fodre nou pran an kont, politik avek drog. Lo nivo politik, '77 Sesel in eksperyans en koudeta. E parti ki vi o pouvwar i konsyan li poudir in vin o pouvwar atraver zarm, e i ti kapab *further down the road*, lezot dimoun i pran zarm kont zot.

E in annan de lensidan, 3 lensidan ki nou konnen. An '82, *Mutiny*. '81 avan, mersener apre ti annan en lot latanta '86. Donk zot ti konsyan sa zot, e ki zot ti fer, zot ti permet serten endividi annan zarm.

Menm si zot ti konnen poudir sa bann dimoun pa annan drwa, me zot bann siporter, zot bann aktivis ti ganny dwa annan e Leta ti ferm lize lo la.

Lenformasyon ki osi lo rikord, dan bann landrwa dan bwa zot ti kasyet zarm. Pou ki si zanmen i ariv en *counter-coup*, zot kapab vitman ganny akse avek zarm.

E sa i realite nou pei ki nou ozordi koman setyenmman Lasanble, nou bezwen pran en pozisyon an komen e pran en pozisyon pou dir get sa, "nou pei en leta modern, ki bezwen

lape, ki bezwen sekirite, ki bezwen stabilite, nou pa kapab kontinyen soutir sa bann akt bandisite e sa bann lentansyon *terrorisme*. Nou pa kapab !"

E alor par egzanp nou konnen poudir nou annan 3 lensidan kot zanfan en dimoun ki ti dan *Cabinet of Ministers* in annan zarm avek li.

Enn bann dernyen lensidan enn ti ganny sarze R2000, en lot ti ariv en lensidan trazik, ti perdi son lavi e en lot nou'n tande poudir sa zarm ti pou en Minis, apre ti ganny vann avek en endividi.

Zot vwar lensidan ki lo rikord, pou nou ki annan ase larz nou rapel byen. Donk nou bezwen konnen poudir alors ozordi, ozordi realite ozordi, si nou ganny en parti politik ki pare pou ensit vyolans, nou bezwen alors pran bann mezir pou dekouraz zot, ankouraz dimoun pou annan posesyon zarm, akoz zot kapab amenn enstabilite dan nou pei ki nou pa bezwen e ki nou dan Mont Buxton nou pa ou soutire.

Donk ozordi mon pou siport sa Prozedlwa.

(APPLAUSE)

HON GERVAIS HENRIE

Lo dezyenm lenstans, drog. Mr Speaker, okenn kartel drog pa kapab egziste si napa zarm. E pa bezwen krwar poudir tou sa bann tranzaksyon drog ki pe arive lo lanmer, dan Sesel napa zarm ki enplike. I annan zarm ki enplike.

E lo rikord ankor nou konnen i annan bann ka kot i annan bann bato ki'n ganny lasezi drog e zarm in ganny trouve avek zot.

Donk ozordi nou pei i ape fer fas avek 2 sityasyon. Drog e politik ki ou annan en parti ki pe menas enstabilite pei. Donk nou bezwen pran tou bann mezir nesese ki parey sa Lalwa, bann lamannman pe propoze, pour ki i annan santans ki ogmante ;- ki swa en term lanprizonman, ki swa en term bann lanmann ki pou bezwen peye.

Me sa ki mon kontan se ki pe donner en loportinite apre proklamasyon ki Minis i annan lentansyon fer, pou dir avek bann dimoun volonterman si ou annan zarm vin devan. I ava annan en *amnesty*.

Me si ou pa fer sa dan dele letan ki i donn ou, sa ki arive apre avek ou, pa bezwen *call* mwan koman *MNA* pou vin dir, dir tir ou dan problem ki ou vwar ou fas avek Lotorite !

Akoz mon pou dir avek Lotorite tap ou osi for ki i kapab tap ou. Mon siport li lo la.

Donk Mr Speaker, nou aprezan koman setyenmman Lasanble, i vre bokou nou la anndan, sa bann lensidan ki'n arive i pa ti dan nou letan.

Me non, nou bezwen donn nou Lasanble sa responsabilite, pran sa responsabilite pou nou donn nou pei en nouvo depar. I annan en keksoz mon krwar ki reini nou ozordi.

Nou tou nou oule lape dan pei. Nou tou nou oule vwar sekirite pou nou menm, pou nou fanmir, pou nou kominote, pou pei.

E nou oule vwar sa stabilite, aköz enn fwa ki nou napa stabilite, ekonomikman nou pou sirviv aköz dimoun an deor pou get nou, zot pou dir be la en lot *Haiti* dan Losean Endyen e zot pa pou vini isi. Eski sa ki nou oule? Non, nou pa oule sa.

Donk mon pou siport sa Prozedlwa e mon envit tou dimoun pou nou siporte e pou nou vwar kwa ki reini nou an komen sirtou lape, sekirite avek stabilite e koumsa nou ava donn Sesel en nouvo souf. Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab Henrie. Onorab Porice.

HON DOYACE PORICE

Bonzour Mr Speaker. Bonzour Minis avek Mr Knights. Bonzour tou bann *MNAs*, mon bann koleg *MNA* e tou bann ki a lekout. Mr Speaker, sa Lalwa, sa *Bill* i vreman enportan pou nou pei.

Akoz mon dir sa, se mon pe vin lo mon menm mon personnelman kot i annan dimoun ki annan zarm avek li ki menas son kanmarad. Mon pa pe koz aletranze, mon pe koz isi Sesel.

Mon'n ganny menase 3 fwa, petet sa i a nouvo pou plen bann Manm isi dan lasal e sa in sorti kot bann O Zofisye dan Gouvernman oparavan ki ti dan larme e ki ti kontan menas zot kanmarad. Pourtan mon ti dan sa menm parti ki ti o pouvwar sa letan.

Mr Speaker, i vreman *sad* pou dir sa. Mon pa'n zanmen devwale piblikman me letan mon'n vwar sa, mon santi poudir i pou mwan. Mon osi mon'n pas parey.

Mon'n deza ganny menase avek *revolver*, me non pa ti per sa letan aköz mon en fanm ki

determinen e ki pare pou *face* la realite ki ti pe arive dan sa pei.

Akoz mon konnen poudir sa letan, menm si ou ganny menase ou pa pe kapab al okenn par, ou pa pe kapab ni raporte, aköz ou konsekans pou vin pli grav. Mon'n plito gard li pou mwan ziska ozordi.

Me sa de dimoun fer son nanm i devan *Le Seigneur* e petet zot a ganny zize kot zot ete laba.

Mon santi ki avek sa i a fer ki isi Sesel i pou napa zarm avek nenport ki endividi. I parey letan ou'n aste en lenz, ou anvi sey sa lenz pou ou gete si i bon lo ou.

Me selman i vin parey letan ou annan en zarm dan ou lanmen, ou anvi konnen ki mannyer i servi, e ki fason ou pou servi li.

Mr Speaker, i regretab mon pe dir sa ozordi, me mon santi ki sa letan Gouvernman ti pe al tro bokou e mon santi ki zot ti napa respe pou nenport ki. In arive ler i ti ariv sa, in ariv dan letan ki mon ti pe rod lakaz, in ariv dan letan mon pe rod en pti pasaz dan bor semen, e in ariv osi en letan kot mon ti pe travay avek *Young Pioneers Pioneers* kot leköl La Misère.

I pa en mansonz Mr Speaker, i laverite. Mon pa pou

sit non dimoun, me mon pou gard li pou mwan.

E ozordi si i annan dimoun la deor ki annan zarm dan son lanmen, definitivman i pou oule fer sa ki li i anvi fer. Akoz i anvi gout sa zarm li osi, i anvi konnen kwa ki fer avek. E si i konnen kwa ki i fer avek, i pou eseye.

Nou konnen e mwan mon konnen la deor i annan en kantite zarm. Menm zot pa pe vin devan, me la zot pou bezwen vin devan avek sa *amnesty* ki pou al ganny mete.

Me mon ti a kontan ki Gouvernman i pran sa serye e ki Minis avek son lekip i pran sa vreman serye, ki nou kapab asir nou piblik la deor, ki sa bann zarm pe ganny anmase e ki sa bann dimoun pe ganny pini si zot anmas sa zarm san raporte, ouswa zot napa okenn lord pou reste avek zarm kot zot.

Me Mr Speaker, mon pare pou mwan siport sa *Bill* akoz mon santi e mon konnen kisisa en zarm. E mwan koman en Seselwa mon'n deza konnen ki si sa en zarm e mon'n deza atrap zarm. Se sa ki mon pe koz koumsa ozordi. Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab Porice. Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, si ozordi i annan en Lalwa, en *Bill* ki vin devan nou pou amann *Firearms and Ammunition, Act* ki ti la avan i bezwen annan bann bon rezon.

Letan mon ti pe leve pou mwan vin fer mon prezantasyon mon'n antann serten komanter *comme quoi* mwan mon'n deza dan larme. Wi, mon'n deza dan Larme. Wi, mon'n deza atrap zarm e posibleman mon'n atrap zarm ki personn zot pa'n atrape me zot in zis vwar.

Mon'n annan leksperyans mon menm sa lepok kondwir sa ki nou ti apel 'tenk' e mon'n fer bokou leksperyans dan militer akoz mon 18an ki mon'n fer ladan in fer mwan fer en parkour ki mon pou dir i ti ekselan. E pou ou kapab servi en zarm i en leksperyans.

Me i annan *training* ki al avek, i annan bann prekosyon ki ou bezwen pran e se sa i fer ki vreman enportan ki sa bann zarm pa tonm dan lanmen bann dimoun, ki posibleman zot lentansyon i move e zot anvi servi sa dan bann aktivite ki move.

Nou'n vwar. Mr Speaker, ou'n dir ki poudir i annan *case* ki devan Lakour ki *subjudice*. Me selman nou pa kapab divors nou avek lefe ki sa ki'n arive dan nou pei, i en konsern serye. E i en konsern serye aköz nou tou nou anvi repoz letan in ariv nou letan repoze.

Si i aswar, i annan ki repoz lizour, i annan ki repoz aswar aköz zot fason travay. Zot anvi ganny sa *peace of mind* pou zot kapab repoz byen.

E letan ou annan en pei kot i annan, nou pe selebre en aktivite, nou antann ki poudir i annan serten dimoun ki'n ganny arete ti pe al fer serten akt, i trakasan.

I trakasan pou pep Seselwa, trakasan pou Lotorite e posibleman la aprezan trakasan pou sa bann dimoun ki *involve* dan sa bann kalite aktivite.

Mr Speaker, letan mon pe get sa Lalwa, mwan mon ti a kontan ki letan Minis i fer son *summing-up* i eksplik nou en pti pe. I annan en provizyon dan sa Lalwa, annefe i son seksyon komansman. I annan aminisyon ki koz lo *shell*.

Definisyon aminisyon i koz lo *shell* e la nou pe enkli ladan, pe ganny enkli dan sa seksyon *'bullet and like missile.'*

Mon ti a kontan kekfwa Minis i sey dir nou, letan nou dir *'like missile,'* (aköz misil i annan diferan kalite misil) eski zis nou pe dir en zarm ki parey en misil, oubyen nou pe met en misil osi?

Me selman sa i bann keksoz ki Minis i kapab donn nou lesplikasyon letan i fini. Mwan mon pou spesifikman *focus* lo sa Lalwa ki devan Lasanble la. E ladan nou annan en seksyon ki koz lo Komisyoner Lapolis koman Lotorite anba gidans Prezidan ki donn *license*. Konmsi i akt *as licensing authority*.

Mwan mon ti a kontan ki nou get sa de pres. Aköz mon santi ki si nou annan en Lotorite ki pe donn *license*, eski nou pou fer sa *vetting*? Nou annan sa *full* konfidans ki nou pou fer sa *vetting*, pou fer sir ki si nou pe otoriz en lakonpanyen prive ki dan sekirite, kekfwa i annan en delegasyon oubyen Lapolis i santi ki i bezwen annan zarm.

Me selman mon krwar koman en pti pei parey Sesel, mon pa an faver sa mwan. Mon krwar ki nou annan ase Solda, ki si i annan nesesite, aköz mon rapel letan *Chadli Bendjedid* ti vin isi.

Sa lepok Solda ti ganny mete tou dilon semen. Ti napa

lakonpannyen prive ki ti ganny donnen zarm pou garanti sekirite sa bann dimoun.

So, mon santi konsernen avek sa provizyon e, me selman Minis i ava eksplik nou kekfw rezon det par deryer sa e ki zot pe mazine letan zot pe fer sa.

Aprè mon annan en lot konsern kot i dir letan Prezidan pou fer en proklamasyon e sa dimoun ki ganny apwente anba proklamasyon, bann dimoun pou donn zarm *on demand*.

So it is on demand of the person or on demand of the President. Akoz mon krwar si Prezidan i fer en proklamasyon i dir tou dimoun dan Sesel, dan Repiblik Sesel parey in mete, ki annan zarm dan son posesyon, akoz ladan i dir ou pa *carry*, ou pa kapab annan, ou pa kapab servi.

Ki annan zarm dan son posesyon i ganny demande pou rann sa zarm avek en Lotorite definitivman ki Prezidan pou apwente. Mon krwar sa, pou mwan letan mon pe gete i sa proklamasyon.

Me selman letan mon pe get ki mannyer in mete dan Lalwa, *unless* ki mon pe mal enterpret Lalwa, ki mon annan drwa fer kantmenm mon en Avoka, se sa i annan de kote toultan Ankour. Akoz i annan

en fason enterpretasyon ek en lot fason enterpretasyon.

Aprè ou annan Ziz ki fer en lot fason enterpretasyon. Aprè ou annan Lakour *D'Appel* ankor ki fer diferan lezot lenterpretasyon.

So letan mwan mon pe gete, sa proklamasyon pou ganny donnen aprè i pou *the* person ki'n ganny *appointed* ki pou "*demand*." Mwan mon demande akoz ki li i bezwen "*demand*." Sa dimoun i bezwen vini e si zot pa rann i en lofans. Sa proklamasyon i pou *lapse over a period of time* oubyen en ler ki ava ganny donnen.

Mwan mon santi ki nou bezwen *strict*, akoz parey mon'n dir, mon'n servi diferan kalite zarm e i bann keksoz ki ou bezwen annan *training* pou ou fer, prekasyon.

Alors i pa kapab ganny lese dan lanmen nenport ki dimoun pou li fer sa ki i oule. E mon parfw demann mon lekor - Onorab Henrie in dir, Onorab Deputy Speaker in dir ki 90 oubyen '93 pistol sa lepok Malo ti disparet.

Me mon krwar nou bezwen fer en levanter. Pa en levanter ozordi, me en levanter en pe letan pase osi, pou nou kapab asire ki sa ki pe ganny anmennen i sa ki'n perdi.

E nou osi konnen kwa ki'n perdi dan paramet, pou nou osi kapab asire ki nou pe donn pep Seselwa en pei ki i pou santi li an sekirite e fyer.

Mr Speaker, parey in dir, sa Lalwa i pe osi anmenn bann lamannman dan bann *fines* ki mon 100poursan siporte. En ler mon krwar i ti devret en pe plis akoz avan i pa ti fer en sans. En dimoun ki ganny arete avek en pistol apre ganny *find* R2000. Me selman en dimoun ki'n vol R200 i ti ganny anprizonnen pou 1an oubyen ledmi. So, ti napa ...

Sa diferans ti tro gran e letan ou gete wi en dimoun pa devret vole. Me selman in vole e son pinisyon ti vreman bokou pli grav ki sa enn ki ti annan en zarm, ki ti'n kapab koz domaz permanan, touy en dimoun e sa dimoun i perdi son lavi.

E alors sa i ti en dekourazman, mon santi pou Lotorite oubyen pou bann lafors, ki i pou al travay.

Sa lenerzi ki in mete ladan dan sa travay i vo plis ki sa pinisyon ki sa dimoun pe gannyen.

Alors Mr Speaker, avek sa detrwa mo e mon santi ki Sesel i bezwen sa e *rightfully so*, nou'n sispann 7 zour ki byen e sa ti'n devret vin en pti pe pli boner,

me selman *ok*, in vini la, nou bezwen travay avek.

E mon santi i bann Lalwa koumsa ki enportan sispannyon 7 zour i vreman, vreman neseler. E i malere pou nou gete ki nou bann koleg lo lot kote latab pa'n vot an faver en sispannyon letan nou pe *deal* avek en Lalwa Mr Speaker, ki pou met lord, lape, sekirite dan nou pei.

Pa zis pou bann Manm ki dan *LDS* oubyen pou bann dimoun ki'n siport *LDS*, me pou zot bann Manm, zot osi zot ava annan zot sekirite e bann dimoun ki siport zot parti.

Alor mwan avek sa de mo Mr Speaker, mon oule donn lasirans Minis apre ki in pas lo sa detrwa leksplikasyon. Mwan mon pou donn mon sipor sa *Bill*. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Bon avek Onorab Andre, mon'n ariv a lafen sa bann premye dimoun ki mon ti note. Me petet ti a bon mon pa lo lalis dimoun ki mon annan pou zot zis verifye ki zot in antre lo mon lalis.

Mon annan Onorab Monthly, Naidu, Esparon, Woodcock, Bastienne, Adelaide, Samynadin, Loizeau, Cosgrow, Gill, Aglae e Pillay. Pa neselerman dan lord. Ou ti, wi

ok. Onorab Arissol. Me prezan pou sa bann ki vini, *ok* mon ava akout Onorab Vidot e Onorab Georges. Mersi.

Bon, nou ava aprezan al lo Onorab Bastienne.

HON DESHEILA BASTIENNE

Mersi Mr Speaker. Bonzour Mr Speaker, bonzour Minis ek ou delegasyon. Bonzour koleg Onorab e bonzour tou dimoun a lekout.

Mr Speaker, pou mwan sa *Bill* ki Gouvernman pe anmenn devan Lasanble ozordi i vremen enportan, e mon santi ki en tel *Bill* ki ti'n devret ganny priyorite depi apre le 25 Oktob, 2020.

Mr Speaker, mon dir sa akoz mon pa krwar ki lepep Seselwa pou etonnen, ler ki nou pe dir ki zarm i deza fannen partou e dimoun ki pa pe espekte i annan zarm dan zot posesyon.

I tre neserer ki en resaman entans i ganny fer o pli vit posibil, akoz personelman mon santi ki sekirite pei, enkli nou menm nou bann endividi nou an danze. Akoz pour lemoman i annan serten dimoun i pe mars avek zarm partou kote konmsi zot pe mars ek zot prop mobile.

Mr Speaker, letan nou pe bezwen bann tel konplo ki pe arive dan nou pei, i tre kler ki

sa pe endik nou ki bokou endividi la deor zot annan zarm e par zot zalouzi, voras pouvwar zot pou sey fer tou! Me pou nou, nou pou tenir for!

Mr Speaker, dan serten biro revolver i ganny depoz lo latib lanmen la lo latib. Sa ki antre i kapab trouve. "So, *what?* Sa i mon zarm, mon annan drwa annan." Me selman sanmenm sa dimoun i napa naryen pou fer avek sekirite pei li. Pou sa bann endividi sa i normal. Pou lezot dimoun ki vwar bann tel keksoz parey i efreyan e tromatizan.

Ki garanti sitwayen Seselwa i annan ki sa bann zarm ki'n tonm dan lanmen sa bann tel endividi, pou ganny met anba kontrol? Konbyen zot ki non konnen? E konbyen zot ki nou pa konnen? Sa i en travay vremen delika. Aksyon i merit ganny pran san okenn preferans.

Mr Speaker, apre ki mwan menm mwan mon'n viv dan lafyev pou bokou letan anba sistenm *SPUP/ SPPF*, kot mon drwa lekspresyon ti ganny vyole, *state securities* dan bann gro *sunglass* nwar ti pas zot letan asiz deryer nou lakaz avek *AK-47*, zis akoz nou ti montre ki nou ti napa en menm lopinyon politik avek zot;- ki ti fer ki bann sityasyon kot zarm ti

partou kote ti fer nou fanmir enkli pep Seselwa ganny tromatize tro bokou!

Mr Speaker, mon ti zis priye ki en zour nou pou met en lafen avek sa bann tel aksyon kriminel, kot zarm a annan son plas, ki a permet tou sitwayen Sesel viv e mars dan vre laliberte san okenn lafreyer ankor.

Mr Speaker, mon pe demande ki okenn endividi ki ganny atrape avek zarm san okenn rezon valab, i devret ganny kondannen o pli vit posib.

Mr Speaker, ozordi mon vremen fyer pou zwenn avek tou mon bann mon bann koleg pou nou vot pou sa *Bill* pou sekirite nou pei, mon fanmir e tou lezot Seselwa an zeneral. Mersi.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab Bastienne. Bon mon a pran enn kote isi. Onorab Aglae.

HON EGBERT AGLAE

Mersi Mr Speaker. Bonzour Minis avek Mr Knights e tou dimoun a lekout.

Mr Speaker sa *Bill* ki devan nou i en *Bill* ki annan

lenportans pou en Nasyon. Pou en pei koman Sesel e i en *Bill* osi ki pou anmenn nou ver en lot fitir kot i konsern aminisyon ek zarm.

Mr Speaker, parey bokou in ganny fer sorti, Sesel in annan zarm e Sesel i ankor annan zarm. Me sa ki enportan se kwa ki nou konsider zarm dan son fason legal, e osi bann ki posed zarm dan en fason ilegal. E si nou pou al dan listwar Mr Speaker.

Mon krwar i enportan, parey i annan ki'n dir, in asosye nou lo sa kote latab avek zarm e aminisyon e bann aksyon e menm dir nou, akiz nou koman teroris.

Me mon pou met lo rikord Mr Speaker, mwan mon pe siport sa *Bill*, akoz mon pa form par okenn rezim teroris; okenn rezim pou siport okenn ki posed okenn form aminisyon. Akoz mon koman en zanfan Sesel mon krwar dan lord ek lape.

(APPLAUSE)

HON EGBERT AGLAE

Mr Speaker, Sesel in pas anba sistenm kolonyalis. Nou'n pas dan sistenm Angle, sistenm Franse e in annan lager ki'n deklare ant Franse e Angle e bann ki rapel listwar i konn

byen, i fer ki zarm ti antre Sesel dan bann letan kolonyalis. Me non pa dan *era* ki zot pe dir nou *US*.

Mr Speaker, mon pa pou al dan le pase, akoz mon krwar i enportan ki nou *focus* lo lavenir pou nou bann zanfan, pou fitir zenerasyon pou asir zot sekirite.

Si mon pou demann mon lekor en kestyon, eski Sesel nou annan nou en probleman grav, kot i konsern servi aminisyon ouswa zarm kont sivilyen, mon pou dir ou non.

Konpare avek bokou bann pei ki toulezour nou pe vwar dan medya, lo televizyon kot i annan bann difer *shooting* ki arive kot sivilyen i perdi lavi.

Me malgre nou napa sa kalite probleman lo sa *magnitude*, mon krwar i enportan pou nou anpes arive sa bann kalite pratik dan nou pei Sesel.

Akoz avek modernizasyon, avek lemond global ki sirtou nou zenn i konekte, parfwa i annan bann diferan tantasyon parey nou pe vwar pe arive ozordi, atraver bann kalite aksyon ki pe ganny fer ki viz ver le mal. I osi kapab annan tantasyon osi pou sey posed zarm pou fer okenn bann form destriksyon.

Mr Speaker, nou tou nou konnen poudir i annan bann tranzaksyon ki relye avek zarm. Pou sit enn deparey drog. E nou teritwar i enportan ki nou konnen si drog i kapab antre fasilman dan pei atraver nou vast tretwar lanmer, i difisil l pou nou *Coast Guard* li tousel kapab proteze, detekte. I fer ki i osi i fasil pou zarm osi antre *undetected* parey drog pe antre.

So Lalwa ki la devan nou i bezwen ganny amande pou reflekte lord dizour, ki nou pe viv ladan. E nou pe vwar poudir bann santans oparavan ki ti dan vye Lalwa ti vreman minim.

I pa ti ase pou *deter* okenn endividi antre dan okenn trafik ouswa posesyon. E menm son lanmann ki ou ti pou ganny kondannen, ou dir "*ah*, be mon a peye, mon a sorti."

E ozordi Lalwa pe ganny amande pou *at least* anmenn en lot nivo pou kree e anpese ki okenn endividi ki annan nide, ouswa ki deza annan posesyon zarm pou zot pran en desizyon parey nou pe dir. Al en pa pli devan.

Mr Speaker, avan mon kontinyen lo sa bout Sesel osi nou siny bann Konvansyon, nou siny bann Protokol nou. An 2021 nou ti sinyen enn kot i konsern o nivo *SADC, Control of Firearms and Ammunition*. E

ladan Mr Speaker, i annan bann diferan rekomandasyon ki *Member State* i bezwen obzerve kot i konsern *firearms* ek aminisyon.

E dan sa Lalwa ozordi, sirtou avek sa *mother law* li menm, i fer bann diferan demann ki sak pe i bezwen kapab vwar li pe adere lo la. Premyerman Mr Speaker, fas a bann konfli ki'n arive lo kontinan, in fer ki bokou pei i bezwen vwar li zwenn ansanm, pou sey regulariz en pe tranzaksyon zarm li menm.

Ler mon pe koz tranzaksyon;- tranzaksyon ant Gouvernman premyerman, apre tranzaksyon ilegal sa i ganny fer par sivilyen avek bann diferan groupman, ki pa legal. E i donn zot osi bann fason ki mannyer pou kapab osi konbat bann tel pratik.

Premyerman Mr Speaker, kot i konsern stokaz bann zarm dan en fason legal, Protokol i kouver. I osi anmenn bann eleman ki mannyer en pei, en Gouvernman ki pe stok zarm li menm li i bezwen kapab osi kapab kit bann rikord nesaser, pou konnen kote son zarm i ete, kot son zarm in ale. Kan son zarm ti ganny servi e par ki ti ganny servi ouswa par ki i ti *issue* sa zarm pou ganny servi.

E sa nou vwar en pe parey dan Militer i egziste ozordi. Minis Fonseka i enn bann dimoun osi ki bezwen aware akoz in enn bann veteran. Sirtou avek Lager Mondyal, ki'n dan Lafors Militer. Petet taler i a eksplik nou en pti git.

(laughter)

HON EGBERT AGLAE

Bann fason fer ki i enportan. E Mr Speaker, osi i fer referans ki mannyer ou *deal* avek zarm ki ganny perdi, zarm ki ganny vole. Akoz dan loperasyon osi zarm i ganny perdi ouswa zarm i ganny vole. E osi parey Lalwa pe fer, ki mannyer ou *deal* avek ler ou konfiske zarm avek en lot parti.

Parey isi Sesel nou kapab dir avek en sivilyen, ouswa avek en lennmi, en lot Gouvernman osi i kapab arive sa.

E osi i annan prominans ki mannyer ou bezwen ariv en serten letan ou detri zarm, ouswa bann zarm ki ariv son ler, kot ou pa pe kapab servi li ankor i montre ou bann fason Protokol ki mannyer ou kapab.

E osi sa ki enportan, se ki mannyer zot osi zot kapab *track* ouswa mark, akoz tou zarm. Parey bal, parey lot i annan en

mark lo la, i annan en *serial number*, ki *manner* ou *track*.

E sa osi, parey bann pei ki don *license* - nou Sesel nou pa don *license* neserman pou annan okenn laboutik pou vann zarm ouswa dan en lot fason. Me i annan pei, ziridiksyon ki don sa bann *license*. E i fer mansyon osi ki *manner* ou kapab annan serten kontrol.

So Mr Speaker, mon krwar i enportan pou nou kapab sitye nou avek en Lalwa parey ki pou anmenn nou de lavan.

Osi Mr Speaker, anba Protokol, parey dan Lalwa pe donnen, pe don en serten peryod letan pou okenn endividi ki ilegalman annan zarm.

E Protokol li sa ki i pe dir ou se i don ou en amnesti pou ou *or* pou sa bann *voluntary surrender*. E ladan i annan bann ki *lawfully* posed zarm. Savedir i annan en *license* pou li annan zarm, menm si i pa form parti militer.

E la i annan Gouvernman, pei ki sa bann dimoun ki vini volontermen *surrender* sa bann zarm, ki *lawfully* zot in *acquire* e la i don zot swa en konpansasyon *in cash or in-kind* e in arive sa e i ankor pe arive lo kontinan sa.

Par kont pou bann ki ilegalman in posed zarm. Zot,

zot pe ganny en *sort of* en *grant* en *immunity*. En pe parey Lalwa pe sizere, ou ava anmennen, ou ganny iminite kont proteksyon pou en peryod letan.

Me lefe i reste pou mwan, Se prezan pou nou gete la. Annou pa fer en Lalwa kot nou pe demann dimoun pou anmenn zarm devan, apre pou nou menm nou, sirtou nou politisyen pou pas deryer pou fer en zwe politik avek sa bann aksyon parey. Mon krwar i enportan sa.

Si en endividi li in deside anmenn son zarm ki i ti annan ilegalman, nou pa kapab ale, pibliy son figur, pibliy son non pou fer bann demagozi avek. I pa normal akoz pou napa okenn dimoun ki pou anvi volontermen fer sa kalite aksyon.

So nou bezwen senser e Lapolis, i ganny site anba Lalwa *comme* li ki pou sa *handler* ouswa en lezot en Lotorite ki pou asosye avek sa, ler pou annan sa bann tranzaksyon ki pou ganny deroule, nou bezwen annan en *Oath* konfidansyalite ki ganny egziste sa. Akoz i pa pou ankourazan pou en dimoun vini.

Mr Speaker, an terminen mon ti a kontan petet get de lavan lo sa size zarm. Akoz i annan en keksoz ki mon krwar

i enportan, se mon'n nonmen o komansman, lafason ki zarm in antre dan pei, i pa neserman par Gouvernman. Me par bann tranzaksyon.

Par egzantp lannen pase mon krwar, ase resaman i annan en bato ilegal ki ti pe lapas dan nou delo, ler in tyonbo li nou'n vwar diferan zarm abor.

So i fer ki i annan lenstans zot pou pase *undetected*, pa ganny tyonbo e la i kapab annan Sesel ki dan kiryozi pou li menm i kapab anvi, i pou aste sa zarm.

So lanfaz i bezwen ganny mete dan nou *border* pou nou kapab sofgard e anpese ki zarm i antre. E mwan mon lans en lapel osi avek Gouvernman pou fer sir ki tou nou bann zarm ki nou annan legalman i ganny *accounted for*, i reste anba sipervizyon e i annan rikord ki garde byen pou fer ki okenn dimoun.

Menm si ou'n ganny ou *license* par Gouvernman pou ou posed en zarm avek ou, ou pa vin en *cowboy*, ouswa ou pa vin en dimoun ki vin dan en fason ou ki la aköz ou annan zarm.

Sesel i bezwen annan zarm pou defann nou sitwayen kont okenn lenvazyon nou lenmi. E osi pou defann nou sovrennte nou pei. Sel de

kategori ki mon krwar nou bezwen annan zarm dan sa pei. Mr Speaker, avek sa mon dir ou mersi.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Naidu.

HON SATHYA NAIDU

Bonzour Mr Speaker. Bonzour Minis ek ou delegasyon e tou Koleg Onorab e pep e zabitan St Louis ki pe swiv sa sesyon. Anliny avek sa lamannman ki pe ganny propoze i kler ki i annan en nesite pou revwar bann penalti e santans prizon.

Nou'n viv dan en pei dan lepase kot in annan en latitud lese fer. Annou zis get sityasyon *parking*. Ou'n bezwen fer monte en *fine*.

Lot fwa nou'n bezwen fer en revizyon vizavi *Standard of scale* anliny avek bann lofans kriminel. E sa *standard of scale* pe ganny enplimante dan sa *Bill* ki devan nou, pou fer sir ki avek en lofans, tel ki posesyon zarm e menm aminisyon ki en keksoz ki sitan serye, i vin avek en *fine* ki o, ki anliny avek sa sityasyon aktyel ki nou pe viv ladan - parey mon koleg Onorab Hoareau ti'n fer resorti. Nou

dan lannen 2021 e non pa 1973.

E anliny avek sa *Act, 1973*, sa letan atraver sa *Act* en dimoun ti'n kapab annan zarm ouswa aminisyon atraver en *license*. Me an '76 ler Prezidan Rene ti'n vin o pouvwar, (mon pa pou al dan bann sirkonstans) ki i ti vin o pouvwar, nou tou nou konnen.

Me sa letan i ti'n *issue* en Dekre Prezidansyel kot tou bann sivilyen ki ti annan zarm ti'n bezwen retourn sa bann zarm, e ti napa okenn *license* ki ti pe al ganny *issue*.

Alors tou bann sivilyen ki ti annan zarm ti'n pas dan en program *weapons collection*, kot tou bann zarm ti pe al ganny rann avek en bi *comme quoi* i ti pe al ganny detri atraver *dumping*, ki ti pe al ganny fer dan losean.

Me selman nou pa konnen ki kantite an term zarm sa letan ti'n vreman ganny detri.

Me an sa ki konsern bann provizyon ki konsern *licensing* atraver sivilyen zot menm, i kler ki se zis bann zofisye dan Militer ouswa Lapolis ki ganny drwa servi zarm. E nou'n vwar atraver *TRNUC* kot diferan dimoun in vin devan, zot in prezant zot temwannayaz kot zot in sermante pou dir laverite e non pa le kontrer.

Zot in partaz zot soufrans kot in annan bann zofisye dan Lapolis e menm Militer ki'n menas dimoun avek zarm.

Alors i enportan ki ozordi zour nenport ki zofisye ki annan zarm a zot pozisyon zot servi li byen.

E nou annan *Police Force Act* e menm lo size bann prizonyen, nou annan bann *Prison Act* kot bann zofisye i kapab itiliz zarm dan bann kondisyon ki'n ganny etabli atraver bann lareg spesifik.

In annan en rapor ki'n ganny *issue* par SADC ki kouver nou bann regilasyon isi Sesel. E dan sa rapor i fer resorti ki se zis *SPDF* ki annan permisyon pou kapab enport zarm, en aminisyon.

E dapre sa rapor i pe dir ki depi dan 1980 napa okenn zarm ki'n antre dan pei. I ti a bon pou nou konnen, eski sa i le ka? E in osi fer resorti ki i annan bann sirkonstans eksepsyonnel kot i kapab annan sivilyen ki kapab gard *firearm*.

Tel ki Sef Ziz pou son proteksyon personnel e i osi annan bann propriyeter lo bann zil prive ki kapab servi bann *air rifles for the control on non-indigenous species*. Sa osi in ganny fer resorti dan sa rapor.

Anliny avek zarm e aminisyon e bann keksoz ki'n ganny fer resorti atraver bann deliberasyon ki'n ganny prezante, i kler ki i annan en nesosite pou nou prezerv nou pei e asire ki nou kapab viv dan en pei stab.

Dan nenport ki moman ler nou pe regard nouvel aletranze, ler nou asosye zarm ouswa aminisyon, nou' n toultan vwar ki dan bann moman kot i annan konfli.

Me selman parey mon ti'n fer resorti pli boner, pou bann Zofisye ki kapab itiliz zarm ouswa aminisyon, i devret ganny fer avek en bi pou protez nou pei e non pa le kontrer.

Anliny avek bann levennman ki'n arive tre resan, in sok nou tou e in fer nou tou poz serten kestyon. Me i aparet se zis nou ozordi ki'n dekrir sa bann lensidan *comme quoi* i pa akseptab.

Lo lot kote zot fer konferans de pres, zot dir tout sort kalite mansonz, me zot pa pare pou dir sa ki zot fodre sa ki fodre dir, pou nou kapab inifye nou pep pou asire ki nou kapab viv dan lape e dan trankilite.

Mwan lo mon kote mon pare pou siport sa lamannman, me i kler ki sa *Act* prensipal i annan serten konsern ki'n ganny poze. Mon swe se ki

Minis pou kapab ofer son klarifikasyon dan larepons. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab Naidu. Avek sa mon a pran poze e nou are pran travay 11er. Mersi.

(BREAK)

MR SPEAKER

Bon nou a kontinyen. Mon ava apel Onorab Woodcock.

HON WAVEL WOODCOCK

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, sa bann lamannman ki devan sa Lasanble ozordi i bann ki vremen enportan.

E parey Minis in fer sorti sa bann lamannman i fer provizyon pou fer santans ek *fine* bann dimoun, Seselwa, ki Sesel ki an posesyon okenn zarm, ouswa aminisyon ouswa bann ki fabrik okenn zarm ouswa aminisyon, pou fer fas avek bann *fines*, bann santans ki bokou pli sever.

Okenn dimoun ki pou an posesyon okenn zarm ouswa animasyon, apre ki sa peryod amnesti in fini, i kapab ganny santans prizon pou en maksimonm term 15an, ouswa en maksimonm *fine* R1milyon.

An plis ki sa anba seksyon 9, *Other Firearms and*

Ammunition Act of 1973, okenn dimoun ki fabrik okenn zarm ouswa aminisyon, i kapab ganny santans prizon 5an, *well* avan anba sa *previous Act*, santans ti en pe ba.

Prizon ti pou selman en term 5an en fine ti selman R10 mil. E sa in koumsa in koumsa ziska ozordi la ki sa enn pe ganny propoze, ki pou fer ki sa bann penalti pou vin pli sever, pli ferm, kot sa *Bill* pou fer provizyon pou santans.

Pou bann dimoun ki fabrik zarm ouswa okenn aminisyon, santans pou ganny ogmante pou vin 10an ouswa en *fine* R500mil.

Mr Speaker, rezon det sa Lalwa ki devan nou ozordi se ki mon konpran aköz ki Minis i devan Lasanble ozordi, e Prezidan osi, ki *Cabinet* pe propoz sa bann tel lamannman, se ki aköz ki nou anvi ki nou pei i an sekirite.

Nou anvi ki i annan lape, ki lape i rennyen dan nou pei. E nou anvi osi dekouraz okenn dimoun pou annan zarm, ki kapab pran lavi okenn sitwayen Seselwa.

E i malere Mr Speaker, pou dir ki dan sa bann pti dernyen letan dan nou pei, menm oparavan e resaman osi, in annan plizyer bann lensidan ki ozordi i pe senm en pe laterer,

en pe lafreyer parmi nou popilasyon.

Aköz resaman nou'n vwar kot bann lensidan ki'n *involve* zarm, aminisyon ou swa menm leksplözif.

Mardi le 25 Zen, 2019, 2 Endyen ti ganny blese dan en atanta vol, arme e enn sa Endyen malerezman i ti ganny fiziye, erezman i pa'n perdi son lavi. Sa lensidan ti ariv Bel Air Store.

E mon rapel ler Onorab Loizeau ti koz lo sa lensidan dan Lasanble nasyon, aköz i konn sa garson ki *involve* dan sa lensidan, son larm ti koule aköz i tous li bokou. E kestyon sete kote sa garson in ganny sa zarm, en zenn *homme* 28an, Seselwa, avek en pistol.

E resaman an Novanm, 2020 en zonn byen koni par en non en akter popiler ti ganny atake par Lapolis, apre ki i ti'n met en portre lo rezo sosyal, lo *Facebook* dan en triko larme avek en pistol dan son leren.

E dan son lanmen ti annan en paviyon avek en logo *SPUP* lo la. E aparaman sa pistol ti pou en Madanm, *ex-Minis* Defans ki ti partisip dan koudeta e plizyer lezot zarm ti ganny sezi par Lapolis kot sa Madanm ki ti dan Nouvel, ki ti pa lo *SBC*. Mon pa pe al lo la an detay aköz i *subjudice*.

E osi pa bokou letan pase en lot lensidan ki'n fek arive ; - 1 mwan pase 2 zonm ti ganny arete an posesyon bann materyo eksplozif ki enkli sa menm zonm ki ti dan sa portre lo *Facebook* avek en pistol.

Parey mon pe dir, parey mon'n dir e mon repet ankor, sa i *subjudice* devan Lakour, mon pa pou al koz plis ki sa lo la ankor.

Mr Speaker, dan nou pti pe Sesel nou'n var tro bokou akt teroris. Tro bokou dimoun dan nou pei dan lepase in perdi zot lavi avek bann zarm ki'n ganny servi.

E lo nou pei Sesel ozordi Mr Speaker, nou pa anvi ki sa bann keksoz i ariv ankor. Nou pa anvi ki nou pas atraver en lot koudeta dan nou pei. E koudeta normalman i ganny fer an servan zarm, an servan aminisyon.

I sagrinan Mr Speaker, dan listwar nou pti pei Sesel, plizyer dimoun in ganny touye, plizyer dimoun in osi disparet. E pou fer dimoun disparet Mr Speaker, i bezwen annan zarm ki *involve*.

E sa bann keksoz pa'n arive zis avek koudeta. In osi arive pandan plizyer lannen, menm apre retour miltiparti e menm ase resaman nou'n vwar bokou dimoun ki nou menm dan sa

Lasanble nou konnen, ki'n disparet e ziska ozordi nou pa konnen oli zot.

La mon mazin mon frer Marvin Asba, mon mazin Peter Zoe e mon mazin sa 2 zenn Solda Assomption ki'n disparet e ziska ozordi nou pa konnen kot zot ete.

Mr Speaker, byento i pou fer 9 mwan. I pou fer 9 mwan byento depi ki *LDS* in o pouvwar. E ziska aprezan napa okenn dimoun ki'n disparet anba Gouvernman *LDS*. E napa personn ki'n ganny fiziye.

Wi, nou bezwen admet ki Gouvernman in komans en lager asarnen kont bann trafiker drog e i malere pou dir ki ler Gouvernman pe pran aksyon pou aret bann *dealers*, Parti *United Seychelles* pe plito defann sa bann *dealers*!

Nou'n vwar menm bann lensidan dan Lasanble dan lepase, kot en trafiker in ganny soutire e en Manm Lasanble in defann sa eskobar.

LDS nou pa krwar dan servi zarm pou touy dimoun! Nou pa *believe* ladan i pa nou filozofi. Nou pa krwar dan fer dimoun disparet e nou pa krwar osi dan partisip dan zenosid parey Gouvernman lepase ler zot ti vann zarm, sa fame zistwar bato Malo, zarm ti ganny vann avek bann Solda Ruanda, kot

en zenosid ti arive e plizyer Rwanden ti perdi zot lavi.

E zisteman resaman nou Sesel fek dan *limelight* ankor dan son partisipasyon dan sa zenosid, par lefe ki zarm ki ti sorti Sesel ti ganny vann an *Ruanda*.

Alors Mr Speaker, sa lamannman ki devan nou ozordi i enn ki vreman enportan pou fer ki bann dimoun ki pa merit annan zarm, swa merit an posesyon zarm.

Zot pa merit an posesyon zarm e sa bann zarm i ganny sezi, i ganny detri pou nou pa vwar sa bann tel keksoz ariv ankor.

Mr Speaker, parey mon'n dir in annan lensidan apre lensidan resaman, ki nou konpran *urgency* ki sa *Bill* i vin devan nou ozordi. E zisteman apre sa lensidan ki ti sok Sesel, kot nou ti antann sa zafer bonm ki ti pe al ganny mete Grand Anse, Mahe.

I annan en parti ki ti olye ti kondann sa latanta ouswa fer en *Statement* regardan sa size, zot pa'n dir naryen. Zot in reste silans lo la e sa bann zans dan zot *press conference* ler ou pe ekout byen.

I mal pou dir Mr Speaker, me ou a krwar i annan serten *incitement*. Ou vwar poudir i

annan en serten lespri vyolans, en serten lespri agresiv.

MR SPEAKER

Onorab eskiz mwan en pti kou. Annou fer atansyon kot ou pe ale.

HON WAVEL WOODCOCK

Ok-ok Mr Speaker.

MR SPEAKER

Parey mon'n dir. Ou kapab refer avek sa lensidan aköz nou tou nou konnen in arive, i lo rikord. Me selman pa enplik lezot dimoun.

HON WAVEL WOODCOCK

Note Mr Speaker. Mr Speaker, nou koman en parti nou bezwen pran nou responsabilite. Ou konnen, i sagren Mr Speaker, kot letan ou pe ekout *press conference* en parti, kot letan i pe maltret ou menm ou koman nou Speaker Lasanble, pe dir ou lespri pa bon.

Pe maltret bann Minis, pe kraz bann O Zofisye dan Gouvernman. En parti ki pas son letan zis ensit vyolans, kre vyolans.

MR SPEAKER

En moman, en moman. *Ok*, Onorab Pillay ki *point of order*? Zis dir mwan ki *point of order*

silvouple. Zis dir mwan ki *point of order* ou le adres lo la ?

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker, en Manm pa kapab refer avek Speaker Lasanble dan deba, dan okenn fason dan sa fason. I pa kapab fer. Premyerman sa i enn.

Dezyenmman, Mr Speaker. si ou permet mwan. Ou Speaker, Lasanble, ler en Manm i dir ki en Manm Lasanble in defann en eskobar, sa i en vyolasyon privez Lasanble. I *bring disrepute to the House! Whether* in nonm sa Manm oubyen non.

Mwan mon pa pou zanmen dir ki en Manm dan Lasanble i defann eskobar, *nor refer to you* koman lespri pa bon! Mon pa aksepte sa kalite konportman dan Lasanble Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi-mersi. *Ok.* Lo size Manm Lasanble, mon krwar i byen, i korek si en Manm i refer lo sa ki en Manm in dir e i *state* sa ki in dir, i pa kapab *impute* lezot motiv. So annou vey sa byen.

Lo size Speaker, mon pa vwar aköz en Manm pa kapab *refer* lo Speaker, e i kapab soz. E i annan lenterpretasyon dan *press conference US* ki' arive lo

ki egzakteman *US* in oule dir lo Speaker.

So mon pa pou ziz sa. Me mon pa tro enterese ki nou vin en diskisyon lo sa ki'n ganny dir lo Speaker, pour lemoman. Kontinyen Onorab Woodcock.

HON WAVEL WOODCOCK

Ok, Mr Speaker. Mon note e mon pa pou kontinyen lo sa zafer eskobar, aköz mon pa oule ofans person lo lot kote latab.

Mr Speaker, lo sa size bonm ankor mon pa pou koz lo la aköz i devan Lakour e Avoka ki ti kandida *US* dan dernyen eleksyon, ki pe defann sa bann dimoun. Alors mon pou kit li lanmenm.

Zisteman la dernyerman osi i annan en *audio* Mr Speaker, ki pe sirkile. Ou konnen vyolans i vin dan plizyer laform e parfwa fodre nou fer atansyon.

Aköz ennler atraver bann parol ki ganny dir ouswa atraver bann *video* ki ganny sirkil, i kapab ensit bann dimoun pou fer sa bann keksoz. Sirtou si i annan en dimoun ki annan zarm dan zot lanmen, bann dimoun responsab.

La, la aktyelman Mr Speaker, i annan en *audio* ki pe sirkile la. Kot nou tou nou konnen poudir en Seselwa ki pe sey fer krwar i en Endyen. I pe sey fer en aksan Endyen.

Kot i pe dir bann keksoz pou sey ensit vyolans kont Prezidan, kont bann Minis, kont bann dimoun dan Lotorite. Si ou pe ekout sa *audio* byen, kot i menm zenofobik.

Akoz i pe dir la ozordi *State House* se bann Endyen. In servi sa term malbar ki *State House*. Me eski i mal ki ozordi nou annan en Gouvernman ki aköz nou annan de Minis ki annan bann sinyatir orizin Endyen, parey plizyer nou dan Lasanble, ki nou disan. Nou sorti dan plizyer zenerasyon.

Akoz en dimoun i siny Ramgasamy ouswa en dimoun i siny Vidot ouswa Ramkalawan, ki nou bezwen ensit sa bann keksoz, en serten lakoler anver sa bann dimoun?

Sa bann keksoz i pa byen, aköz demen nou kapab vwar en Pillay. Demen nou kapab vwar en Chetty i vin Prezidan Sesel en zour.

Eski aköz son sinyatir i Pillay, ouswa son sinyatir i Chetty, ouswa en sinyatir lorizin Malbar ki nou pou ensit sa bann pake ... ?

MR SPEAKER

Onorab, pa bliye ou pe koz lo sa *Bill*.

(laughter)

HON WAVEL WOODCOCK

Wi-wi Mr Speaker. Mon pe koz lo *Bill* menm mwan.

(laughter)

HON WAVEL WOODCOCK

Mr Speaker, nou bezwen tir zarm lo semen Sesel. Nou bezwen tir zarm dan posesyon bann dimoun. Aköz i annan enn de boug fou la deor Mr Speaker.

Ou konnen sa disan koudeta i ankor dan lavenn enn de bann boug la deor ! E mon bezwen fer sorti ki poudir ki anba sa Gouvernman *LDS*, Sesel pa pou arive ankor koudeta dan nou pei Sesel.

Nou pa pou tolere koudeta ankor dan nou pei Sesel Mr Speaker!

Mr Speaker, ou konnen fodre nou ekout byen enn ler bann entervansyon ki lot kote latab zot fer. Ou konnen enn ler zot pe donn bann dimoun bann fo lenformasyon, ki kapab sey, i annan en rezondet par deryer sa, zot anvii dimoun i revolte ouswa i kre serten fristrasyon.

La i annan en *statement* ki en Manm in fer an regardan Mr Fonseka. In dir ki Mr Fonseka ti dan 2enm Ger Mondyal!

Be Mr Fonseka, Minis Fonseka, ke laz ou annan? Mon pa krwar Minis Fonseka i par lao 100an. 2em Ger Mondyal ti fini an 1945, 76an pase!

MR SPEAKER

Onorab, tourn lo sa *Bill*.

(laughter)

HON WAVEL WOODCOCK

Mr Speaker, egzakteman ki mon pe dir. Ou pa kapab zis vini, fer bann *statement* irresponsab pou *impute* en bann keksoz ... Akoz i zot labitid Mr Speaker. Zot bon lo la zot!

Mr Speaker, apre ki sa *Bill* i ganny aprouve, pou annan en moman *amnesty* kot bann dimoun pou kapab vini pou zot rann, *handover* zot zarm avek Lapolis.

Me i enportan note Mr Speaker, poudir Sesel bann parti politik i bezwen zwe en rol, nou tou pou anmenn lord ek lape dan nou pei.

Pa ensit bann zafer *strike* dan Lari Bazar, fer bann *show* avek *lead singer* Gro Goute avek en *band* bann detrwa grenwir ladan, Nou bezwen pran nou responsabilite koman bann *leaders*. E nou bezwen siport sa *Bill* ki devan nou

Mr Speaker, apre ki sa *Bill* pou'n pase, Prezidan pou donn en peryod *amnesty* e mwan mon pou fer en lapel avek tou dimoun ki an posesyon okenn zarm, okenn aminisyon pou vin devan e rann sa bann zarm e sa bann aminisyon avek Lapolis. Akoz sa i sel sans ki zot pou annan.

E nou koman bann Manm Lasanble ki sorti lo sa kote latab, nou pa pou toler okenn form vyolans, okenn dimoun ki annan lentansyon servi zarm, aminisyon kelkonk, pou fer ditor ouswa pran lavi okenn Seselwa dan nou pei.

Avek sa de mo, mon dir ou mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Gill. Onorab Gill i absan pour lemoman, mon a pas lo Onorab Vidot.

HON AUDREY VIDOT

Mersi Mr Speaker. Bonzour tou Koleg Onorab avek tou dimoun ki a lekout.

Mr Speaker, si in annan en komanter ki mon'n apresye avek deba sorti kot *LDS*, se kot en Manm in fer resorti ki sa Lalwa avek sitan lenportans, *LDS* in *fail* pou anmenn li pli boner. Petet parey Onorab in dir, ti devret anmenn depi apre

ki zot in ganny eleksyon, premye lo bann *Bill* ki vini.

Mr Speaker, atraver ou, parey lot kote i konnen, mwan ki annan laparol, mon oule *remind* Onorab Andre ki pa fer premye fwa ki annan Lalwa ki'n la dan nou Lasanble, ki nou'n *abstain* pou sispann *Standing Order* pou *Second Reading*.

Si *LDS* i vreman serye, zot pa ti pou fer sa ki zot in fatige konplent dan sizyenm Lasanble Se anmenn en Lalwa ozordi pou demen. Toudmenm Lalwa in vini, Minis in prezante e nou pe debat lo la.

Mr Speaker, mon'n tann bann Manm *LDS* fer alegasyon ki i annan bann endividi dan parti *SPPF* ki'n annan leksperyans dan bann enportasyon e kasyet zarm, eksetera.

Me mon pa'n zot koz ditou lo bann endividi ki siport zot parti, ki annan sa bann menm leksperyans.

Mr Speaker, mwan mon oule met lo rikord pou nou Lasanble e byensir pou piblik ki pe swiv nou, si *LDS* i santi li atraver zot labitid letan zot koz koudeta pou zot envant, re akont zot prop zistwar, sa i zot ! Me nou dan *United Seychelles*, nou priyorite se lasante e byennet pep Seselwa. Sa ki nou priyorite.

Sa lekip *US* ki dan Lasanble Nasyonal pa'n zanmen - mon repete - sa 10 *MNA*, pa'n zanmen partisip dan okenn koudeta e nou pa pou zanmen partisip dan okenn koudeta!

Mr Speaker, sa bann ki annan leksperyans debout obor Lorloz avek fizi, sa i zot, pa nou.

Minis nou lekip *US* Ki dan Lasanble nou pou aporta sipor pou sa Lalwa. Nou pou aport sipor pou sa Lalwa akoz nou, nou krwar dan lord ek lape. Nou krwar dan *fairness*.

Si i annan dimoun ki'n kas Lalwa, annou pa pran fizi konmsi nou, nou krwar nou '*Terminator*', parey mon koleg lot kote in servi, pou nou met fini obor latet, fer dimoun ki vin temwen bann tel lensidan dan piblik pa kapab ganny sonmey aswar. Nou, nou pa tolere sa nou. Nou pa siporte !

So, nou pe koz 43an, annou koz ozordi osi tou. Annou koz ozordi ki mannyer nou pti pei nou pe pas ladan? Nou, nou anvi ki i annan lord atraver sa Lalwa, i ganny aplike byen e ki napa okenn zofisye. Ki swa zofisye *State House*, ki swa zofisye kot Larme, ki swa nou zofisye Lapolis pou vin abiz Lalwa ki nou Manm Lasanble nou'n pase dan sa Lasanble. Nou pa pou aksepte sa!

Minis, nou lekip dan *US*, nou'n dir ki nou pou siport sa Lalwa akoz nou'n fer resorti byen kler nou *party Leader* dan son konferans lapres in fer sorti e ozordi nou sa bann Manm *US* dan Lasanble nou oule fer konnen avek pep Seselwa.

Napa personn dan *US*, dan nou parti, nou bann *leadership* ki nou pou toler okenn, pe enport si ou siporter *LDS*, si ou siport *US*, nou pa toler okenn endividi ki li dan son lespri pou li, i santi ki li i anvi met bonm, i santi ki li i anvi servi fizi - nou pa toler okenn aksyon parey! Nou pa pou soutire!

Akoz nou tou nou en pti pei dan sa pti kominote ki nou viv ladan, nou tou nou fer ek ser. Pe enport nou diferans ki nou annan dan sa pei. E mesaz i bezwen sorti kler. Nou tou ki la nou annan fanmir ki swa Grand Anse, ki swa Mahe, ki swa Praslin, ki swa La Digue. E nou pa pou toler okenn aktivite parey. Sa i kler pou Kreol tande la deor !

So zot, zot kapab fer zot politik ki mannyer zot anvi, me nou dan *US* nou parol i senser. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Onorab Vidot. Onorab Esparon.

HON REGINA ESPARON

Mersi Mr Speaker. Bonn apre midi tou dimoun a lekout. Minis avek ou *legal adviser* obor ou. Mr Speaker, mon pran laparol pou mwan donn mon sipor sa Prozedlwa ki devan nou Lasanble, akoz mon santi i en Prozedlwa ki tre enportan.

Sirtou la pandan sa letan kot sekirite pei pe ganny menase par nou prop dimoun. Lontan mon rapel zot ti apel Lopozisyon lennmi la revolisyon. Me ozordi dan sa letap kot nou'n arive, prezan ki i annan lennmi la revolisyon!

E kot bann menas lo lavi inosan pe ganny planifye atraver bann aksyon ilegal, oubyen move lentansyon ki met la i inosan en danze e kot bokou nou pep pa pe santi zot an sekirite.

Mr Speaker, parey sa *Bill* pe demande, bann tel akt ki nou kapab dekrir koman bann akt teroris, pa kapab ganny bann lanmann ou santans leze. Akoz sa bann akt i menas lavi endividi e osi sekirite nou pei.

E de lot kote i andomaz nou repitasyon koman en destinasyon touristik, e si zot reisi i pou met retar nou lekonomi ki deza frazil. E i pou afekte vizyon sa nouvo ladministrasyon.

E dan ka kot zot reisi, i ouver laport pou plis kalite aksyon, ki kapab menm pli destriktif.

Mr Speaker, bokou sa bann lamannman pe demande ki nou amann sa *Act* prensipal, swa pou ogmant santans oubyen ogmant lanmen pou bann tel lofans, kot pa tro relevan oubyen i tro leze.

Malgre ki dan serten landrwa mon vwar i ankor en pe feb parey Onorab Clifford Andre, *Chairman Bills Committee* ti fer resorti bomaten. Pou sa bann kalite aksyon kriminel ki konsern lavi dimoun.

Mr Speaker, Gouvernman ozordi in realize ki si nou pa pran sa bann menas teroriz o serye, tel ki menas pou met bonm, latak teknolozi e bann lezot menas, pou anvoy en mesaz kler ek bann ki pe mazin zwenn sa lasenn grenwir, pou menas e destabiliz sa pei e kot lavi sa pep an antye pe ganny met an danze.

I byen ki Prezidan pe donn en *amnesty* an sa ki konsern depozisyon zarm, oubyen lezot aminisyon ki dan domenn piblik, pou sa ki sa enn ki ozordi i annan en zarm oubyen aminisyon ilegal an son posesyon, i vin rann san ganny sarze.

Se sa ki sa Lalwa pe demande. E Prezidan li pli tar i ava donn en lord lo konbyen zot *amnesty* ki pou ganny donner e sa i pou reste a son diskresyon.

E la Mr Speaker, san fer en remarke ki *subjudice*, parfwa mon demann mon lekor ki degre menas ki ti kapab annan lo mon lavi e osi lavi bann zabitan L'ilot Glacis, si sa bann zarm dan nou vwazinaz pa ti'n ganny debiste konfiske Oktob lannen pase?

E zis konnen ki ti annan zarm ilegal dan nou vwazinaz, ti anmenn en lafreyer pou bokou dimoun dan nou kontan.

E la mwan en senp ti tapaz ki mon tande aswar, i fer mon pa dormi e pli move ler sa bann akize ti ganny large lo rimann, i fer mwan pli pa dormi ek lafreyer.

Parski Mr Speaker, mwan mon enn ki'n pas atraver tro bokou menas e ou menm ou konn sa tre byen. Ek mon bann oponan politik lepase, sirtou dan letan Per Fondater.

Ziska en zour i ti personnelman mont lo *Freedom Square*, dir dan en *rally*, "be li sa Madanm Dine, ki i krwar i ete?"

Sa i deza en menas dan li menm. Me mwan mon Lanz Gardyen i ankor pe protez mwan ziska aprezan.

Mr Speaker, mon'n swiv ki'n arive e i fer ou demann en kou ou lekor en kantite kestyon, lo kote problem i ete dan Lalwa? Ozordi avek sa peryod *amnesty* ki Prezidan Larepublik pe donnen, i osi bon note ki i kapab annan dimoun ki'n kondannen dan prizon ki ti annan, oubyen annan zarm par la.

Mon repete Mr Speaker, i kapab. Alors i osi enportan pou regarde ki mannyer zot partisip dan sa legzersis *amnesty*, e ki enn fwa pour tou nou a konnen ki zot osi zot in ganny sa sans rann. E sa mon kit avek Minis, letan son *summing-up* taler i ava eksplik nou sa.

Mr Speaker, detrwa fwa ler mon'n ekout *TRNUC*, mon'n tann Mr Robert Ernesta dir ki i annan en kantite zarm la deor.

E sa in fer mwan pran kontak ek li yer swar, pou pli byen konpran dan ki konteks i ti pe dir sa.

In fer mwan konpran poudir dan lepase ler zot ti pe fer zot bann loperasyon, zot in zwenn dimoun ki an posesyon zarm. E sa lepok Gouvernman *SPPF/US/* Lepep pa ti enterese pou prosekite.

E ni menm sanz Lalwa pou ogmant sa lanmann dan sa Lalwa ki date depi 1973.

I donn mwan en legzanp, i dir mwan si en boug i vol en fizi, i vann R10mil. Demen i ganny atrape pe vann sa fizi i kondann R2mil. I still ganny li en benefis R8mil. Sa i fer mwan reflexir ki wi Gouvernman i annan rezon pou amann sa Lalwa.

Mr Speaker, mon osi konstate ki i annan dimoun ki akoz sa zafer zarm ilegal deor, zot annan lafreyer ki anpes zot vin devan parfwa pou donn serten levidans.

Nou osi bezwen kree sa konfidans pou dimoun donn lenformasyon san ganny idantifye. Pou ki pli tar apre sa letan *amnesty* si dimoun i annan lenformasyon lo lekel ki ankor annan zarm, i kapab alert Lotorite konsernen an tout sekirite.

Mr Speaker, fodre pa ki nou bliye dan lepase, nou pei in ganny asosye ek tranzaksyon zarm ilegal. Depi lepok zarm Malo pare nou'n tande bomaten, ki ti disparet letan ti pe ganny transborde atraver Erport Goma, an *Congo*, ki ti apel *Zaire* avan ki lo *border* Kigali pou al partisip dan zenosid *Ruanda*.

Pou nou ki konn sa pti erport i zis lo *border* ant *Congo* ek *Ruanda* e pou bann parey mwan oubyen Onorab Mondon, ki'n ganny sans al laba.

Nou'n vwar poudir i ti dan proksimite *Ruanda* e i ti fasil pou ganny transborde atraver. Akoz sa bann zarm Malo ti ganny depoze *Congo* lo sa pti erport *Goma*, apre ti ganny transborde pou al Kigali.

E Mr Speaker, nou'n osi ganny sans vizit Kigali *Genocide Memorial Centre*. I fer lapenn pou vwar kantite inosan ki'n perdi lavi. Bann kavo, lenz disan, i vreman kree en lafreyer e ou demann ou lekor en kantite kestyon.

E en non ki reste marke dan sa zafer zenosid *Ruanda* se sa fame Bagosora ki ti en *former military officer* ki dapre konpran ti vin negosye pou zarm Malo isi Sesel. E mon asir ou ki la deor i ankor annan dimoun ki annan zarm Malo dan zot posesyon, akoz Gouvernman sa lepok ti napa kontrol lo la. Nou ti tande zarm pe ganny vann gos, drwat sa bann lepok.

Mr Speaker, i annan lensidan dan lepase kot en endividi ki ti annan zarm in servi pou menas dimoun avek la, e i fer mwan mazin sa lensidan ki Onorab Woodcock in koz lo la kot laboutik Bel Air Store kot *crate* ti mele.

Ki Endyen ti servi pou defann zot lekor avek. Sa lensidan i ariv bokou letan apre

ki nou ti annan bokou rimer ki ti annan zarm deor.

Nou'n tande lo Nouvel zafer grenad Beau Vallon. *AK-47*, Glacis e la nou'n tann rivolver lo Praslin. Tousala i anmenn en sans ensekirite pou nou pep.

Mr Speaker, Sesel koman en Manm Linyon Afriken i pe fer byen pou asire ki sekirite son pep i enn ki primordyal. Akoz lo nivo pei ki form par Linyon Afriken, zot pe fer sa zefor.

E se pour sa rezon ki lannen pas mwan Septanm ti ganny dedye koman '*month to reduce illicit flow of small arms and like weapon.*'

Mon krwar ki sa legzersis *amnesty* i enn ki pou al dan en bon direksyon pou nou kapab pli asire, asir sekirite sa pep kont okenn malis oubyen aksyon fatal ki kapab ganny fer, an servant bann zarm ki a zot sipozisyon. Avek sa de mo Mr Speaker, mon remerci ou.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker e bonzour tou dimoun, bonzour Minis. E ozordi nou pe diskite en Prozedlwa ki mon'n asize bomaten, mon'n ekout plizyer lentervansyon e tou sa bann

lentervansyon i fer mwan mazin en keksoz.

Ki lo kote Gouvernman zot napa ankor naryen pou dir apart ki zot lo 43an pase e relev tou sa bann keksoz *as if* ki sa i anmenn en sanzman pou zot, kelkonk.

E annou regard en pti pe kwa ki bann deba in anmenn nou ladan ozordi;- ou pou ganny ou en Manm ki pou dir ou poudir li i ti ganny *threaten* avek fizi. Me mwan si en dimoun i *threaten* mwan avek fizi mon pou al Kordgard, mon pou raport li. Mon pou raport li.

(Interruption)

HON SEBASTIEN PILLAY

Kwa ki fer mwan krwar ki ozordi, ozordi ler ou pe siport en lot parti ou pa pou fer parey? Toultan bann dimoun ki'n *end-up* siport sistenm avan, ki *suddenly* ler zot sorti dan sa sistenm zot bann Sen. Zot bann Sen prezan! E prezan zot a pran tou salte, tou lapo bannann ki zot in fini manze pou anvoy lo zot kanmarad !

I annan zot, zot in la pou plizyer lannen, zot pa'n fer naryen *as if* zot pa ti la, zot ti pe viv lo lalin. Zot annou arete *être* ipokrit. Annou fran.

Premyerman, nou koz par egzanp, mon'n fek tann enterven an avan mwan koz lo en msye. Me sa msye ozordi i annan en gro pozisyon dan Gouvernman.

Ou bezwen ou demande koman Manm Lasanble *LDS*, *at least* koman Gouvernman *challenge* ou Gouvernman, be far sa msye al montre ou sa bann landrwa kot in vwar sa bann fizi. Kot in vwar sa bann zarm! Aret zis koz lo la, pas a laksyon!

Akoz mon krwar in vin en patant dan Lasanble pou zis fer alegasyon, san ki nou pare pou met nou labous kot nou parol i ete. Nou bezwen kapab aret fer alegasyon e kapab pas a laksyon. Akoz si zot kontinyen par egzanp *remind* mwan koudeta.

Mwan mon pa ti dan koudeta. Me ou annan ou dan Gouvernman ozordi i annan dimoun ki ti bann arsitek koudeta. Ki sa, li son pese i ganny pardonnen aköz ozordi i form par Gouvernman *LDS*? *Come on.*

Ou annan ou endividi zot pe koz zarm Malo, ou annan ou endividi sa bann letan ki ti dan bann pozisyon *leadership* ki form par ou parti ozordi. Ki siport ou parti.

Be aköz ou pa pran aksyon ek sa bann dimoun ozordi? Ou anvoy lo nou menm? Toultan ou pou anvoy lo nou menm.

Ou ganny ou en Onorab ki mansyonn dimoun ki'n disparet. Ou koz lo sa de garson. E yer mon'n vwar serten lesanz bann mesaz lo *Facebook* ki'n tous mwan en kantite.

Be mwan si ou pa kapab anmenn en kestyon pou demann Minis pou reouver lenvestigasyon dan lanmor sa 2 garson lo Assumption, dan plas zis vin fer politik bonmarse avek, mon demann Minis ozordi, re ouver lenvestigasyon dan lanmor sa de garson lo Assumption, sa lafanmir i ava ganny *closure*. Annan *the guts* pou fer keksoz !

(APPLAUSE)

HON SEBASTIEN PILLAY

Aret zis vin koze, koze, koze, vin atake kan ou pa konnen ki ou pe dir ! Ou konpran? Se sa ki ou bezwen fer. I annan zot la anndan zot pa pou aksepte. Zot pe koz *threaten*, zot pe koz ensitasyon vyolans.

Konbyen zot la annan dan ki pas zot letan lo rezo sosyal zis

maltret zot bann koleg dan Lasanble?

Mwan si mon annan en keksoz pou dir lo rezo sosyal, mon dir anba mon non. Si mon annan en keksoz pou dir, mon vin dir dan sa Lasanble. Si mon annan en keksoz pou dir, mon al medya mon dir e mon servi mon non, mon portre, mon figir!

(APPLAUSE)

HON SEBASTIEN PILLAY

Mon krwar sa lipokrizi ki nou pe annan. Aköz sa size ki devan nou la e mon kontan ki ou'n dir bomaten, Mr Speaker. Mon kontan ki ou'n dir. Ou'n dir poudir sa i en keksoz ki se Lasanble ki bezwen kapab fer li pase.

E sa ki drol, se ki zot koz lo travay dan linite. E la Minis ou la, mon ti a kontan ou pas sa avek ou *Cabinet*, aret koz lo travay dan linite kan apre ou vin tyonbo sa dimoun ki oule travay dan linite avek, ou maltret li, ou kraz-kraz li, ou pyetin li, pil lo li. Apre ou le linite ek mwan?

Be kalite linite zot oule? Ki kalite konversasyon ki zot oule fer avek dimoun? Ou pa kapab vini vin pyetin mwan e dir mwan poudir linite. Ou bril mwan ek delo bwi, ou espekte

mwan aksepte e pa dir ou naryen !

I pa mars koumsa sa. I pa mars koumsa. Akoz ki mwan mon pa bezwen fer okenn alegasyon personnel kont okenn Manm dan sa Lasanble ler mon fer okenn deba dan sa Lasanble? Mon pa bezwen fer sa.

I lo *Bill* li, i lo *Bill*. Akoz sel fason ki sa *Bill* pou kapab pase dan en fason ki nou anmenn li kolektivman ansanm pli devan, se si nou aksepte ki sa i bezwen ganny fer ansanm. Sa i bezwen ganny fer ansanm.

Ler zot, zot in koze nou'n asize nou'n ekout zot atantivman. Nou'n ekout tou sa ki zot in dir. Tou sa bann alegasyon vizavi *firearms* eksetera, me i annan keksoz ki nou'n nou pe oubliye.

E si nou ti'n ganny loportinite osi pou fer en kontribisyon lo sa Lalwa, nou ti a kapab vwar petet kekfw a i ava annan serten defayans dan sa ki propoz ganny fer. Nou ti a kapab idantifye kot i ava annan serten keksoz ki nou bezwen amelyore dan sa Lalwa. Akoz mwan, mon frekant partou. Mon al marse partou.

Mon pa ti a kontan personn restriktire mon mouvman, akoz mwan mon bezwen sibir sa ki en lot dimoun

i krwar, ki savedir lafason ki li i pou les mwan eksprim mon drwa. Non !

Si nou *être* fran e nou dir dan lepase sa ki'n arive pa kapab repet ankor, be annou fer sir osi ki malgre ki Lapolis i annan soupson lo en dimoun i pa kapab pran son *seaboats* met lo latet sa dimoun e pran fizi met obor son latet !

Sa Konstitisyon nou pa kapab pil lo la. Nou'n *swear* pou nou *uphold* li. Nou'n *swear* pou nou *uphold* li. So ler nou regard sa

MR SPEAKER

En enstan silvouple. Envite enteronp en Manm ki pe koze. Onorab Pillay, aktyelman mon krwar poudir ou bann soz i pa tro lo *Bill*. Selman mon toler li akoz ou pe reponn serten komanter ki lot kote in fer. So, mon krwar ou kapab.

Me selman mon *still* espere ki ou a al lo *merit of the Bill*. Mersi. *Ok*.

HON SEBASTIEN PILLAY

Ou pou vwar en pti moman Mr Speaker, ki mannyer mon oule travay pou mwan *prove merit* sa *Bill* e Minis pou vwar ki kote mon lentansyon i vini. En pti moman.

Premyerman mon krwar mon bezwen, atraver ou Mr

Speaker, mersi pou donn mwan sa permisyon pou mwan dispert en dout, *ok?*

Annou arete dekrir nou kanmarad koman teroris. E i enportan sa akoz teroris i annan en konotasyon serten dan nou bann Lalwa.

I pa en mo ki nou zis servi koumsanmenm *at the tip of our tongue*. Ou konnen akoz ki pou arive Nou fer dimoun, nou pou ensit dimoun pou vwar sa koumsa.

Mon kot mon vwar dimoun pe rasanble, kot mon vwar dimoun i annan problem, in ariv mwan en lensidan. Mon pa vin ensite, mon vin ede pou met lord, akoz mon pa krwar i lafason ki Seselwa i merit konport li.

Pare egzant, ler nou regard tou sa bann Konvansyon ki nou'n aprouve ;- Non-Proliferasyon Zarm Nikleer, Konvansyon lo *Small Arms*, plizyer ki nou'n ratifye. Sa pa en teroris ki fer sa. I en pei ki krwar dan lord ek lape. E se la kot i anmenn mwan en pwen fondamantal sa *Bill* ki mon bezwen koz lo la e sa se sa *amnesty*.

Mannyer sa *Bill* in ganny worded kot sa *amnesty* i konsernen, mon ti a kontan Minis klarifye en keksoz. I annan bann Konvansyon ki

nou'n sinyen, ki fer ki i annan en fason ki bann *small arms* i ganny trete, sirtou *firearms*.

I annan si oule en fason ki ganny *trace*. Minis i konpran sa tre byen koman en dimoun ki'n dan Militer e Minis dayer i en dimoun ki'n tyonbo fizi, annou pa bliye. *Ok?*

So ki mannyer, eski Sesel in nobou, i pa pou pe al an kontrovansyon avek sa bann Konvansyon, par lefe ki i annan si ou le en prensip enternasyonal.

E ler mon'n regard bann kes ki'n pas dan Lakour Enternasyonal Lae, kot in dir par egzant si en zarm in ganny servi pou komet en krim dan en pei, sa zarm i form parti sa levidans e meton sa zarm.

Mon pa pe dir ki i le ka. Me i *end-up* dan nou pei e i pou ganny detri. Eski sa pa pou al an kontrerman avek bann provizyon sa Konvansyon? Sa i mon premye pwen.

Mon dezyenm pwen se ki *how wide* i sa *amnesty going to extend to an* relasyon avek bann *liability* kriminel, ki en dimoun pou annan akoz posesyon oubyen servi en zarm?

Par egzant Minis. Eski si par egzant, parey ler nou ti tann lo sa size Bel Air, ki dayer ki apre ki mon'n tande poudir - parey zot kontan dir dan bann

alegasyon ki sa zarm ti ganny anmennen par en konpanyen sekirite.

Ok, i ava en keksoz pou Gouvernman *investigate* ozordi. Al rod kote sa zarm i sorti, eski si en zarm in ganny servi dan *committing of a crime*, sa dimoun i ganny absorb, responsabilite sa krim oubyen pe ganny zis absorb, responsabilite ki in anmenn sa zarm devan?

Akoz mon santi poudir se sa ki pe si ou le fatig mwan en pti pe. Lo larestan provizyon sa Lalwa an sa ki konsern bann *fines*, mon totalman, mon 100 poursan dakor, akoz i bezwen annan en pinisyon sever, pou dekouraz nenport ki endividi deside pou li pran Lalwa dan son lanmen.

Enn, akoz *no one is above the law*.

Dezyenmman, deside pou li al fer kek aksyon ki kapab nwir trankilite, stabilite e lape ki nou annan dan nou pei.

Akoz nou tou nou viv lo sa menm ros. Konmsi manrmay, nou tou nou viv lo sa zil krep. E lo sa zil nou tou nou fanmir. Swa nou pre ek kanmarad, sa nou konn kanmarad.

E personn pa oule lo sa zil ki nou soufer. E pou koriz en mis-apreansyon ki'n ganny fer oparavan, se ki atraver ou Mr

Speaker, mon oule *remind* Onorab Woodcock ki mon sinyatir i Pillay mwan. So, mwan mon konnen ki savedir *stigma*.

So mon pa konnen ki mannyer ou kapab pran ou bannann, manze, anvoy lo mon.

Sa ki osi enteresan Minis dan sa Lalwa, ki la mon oule ou klarifye pou mwan. E mon krwar Onorab Andre in tous sa, me i pa'n *carry the point across*.

Ou annan an se ki konsern lager kont piratri bann konpanyen sekirite, ki mon pa konnen si nou annan Sesel ki *provide* sa servis ozordi.

Me i osi annan bann enternasyonal ki bann konpanyen i pran pou *provide* sa servis.

E si par egzamp en bato in ariv dan nou por, eski sa bann dimoun abor avan zot antre zot bezwen ganny en lisansiman avek Komisyoner pou antre dan pei avek zot zarm abor sa bato.

Si ou pe konpran mwan la. Ki prosedir ki annan, ki swiv. Ki avan sa bato i antre, mon konpran pou en bato Militer i ava diferan, me pou en bato sivilyen avek en eskort arme abor, ki mannyer sa pou vini?

Akoz sa osi i kapab en fason kot zarm i sorti dan lanmen en lezitim e i al *end-up* dan en lanmen ki ilezitim e apre

i ganny servi pou lezot keksoz. E mon pa santi poudir, mon'n tann koz lo en revl pli konpreansiv Lalwa.

Mon pa santi poudir sa in ganny adrese. Petet sa ti ava en keksoz ki si nou ti'n kapab travay ansanm lo sa Lalwa, nou ti a kapab siprim li *once and for all*.

En lot pwen enportan ki mon oule met devan Minis, se otour sa *size auctioneering of firearms*. E mon'n sey fer en pe resers, mon regard provizyon legal ki egziste dan bann lezot pei.

E la mon oule dir ki mwan mon prensip an se ki konsern merit sa Lalwa, se ki pou mwan mon ti a kontan nou annan detruwa *Clause* tre senp. Personn apart ki en Zofisy Militer, Lapolis oubyen Lafors ki annan drwa annan en zarm.

Mon ti a kontan, *it's that simple* Minis. Mon ti a kontan i a osi senp. Petet i annan keksoz ki mon pa konpran, me mwan mon ti a kontan i osi senp.

E mon'n vwar derogasyon anba Lalwa ki fer ki malgre Konmisyoner se li ki donn en *license* pou en dimoun kapab *carry* en *firearm*, sa *license* pa *extend to* en zofisy Militer.

Me eski Gouvernman ozordi pe fer en provizyon pou dimoun ki pa dan lafors, ki pa

zofisy Militer pou zot *carry* en *firearm*? E pou mwan sa i en keksoz ki nou pou bezwen gete, akoz i bezwen ganny azoute ki sa dimoun i bezwen ganny en *training*, ki mannyer pou servi en *firearm*.

Akoz mwan mon per - mon pa pou anvi, zanmen kapab tyonbo sa, akoz mon pa konnen- Mon'n vwar son lenpak e bann parey ou ki'n *train* dan sa domenn, ou konnen ki mannyer sivilyen i vwar sa, e ki mannyer koman ou en dimoun ki dan militer i vwar sa.

So petet ou bezwen ozordi eksplik nou, fer nou konpran i annan en distenksyon ant le de.

E prezan Mr Speaker, le mon vin lo sa pwen, se eski Minis. Gouvernman i oule lentansyon, si ou le *do away* konpletman avek sa bann provizyon ki fer ki ou ava annan, ki pe koz lo *licensed firearms dealers* dan nou pei ?”

Akoz i vin en antitesis sa ki nou anvi fer. Nou bi se fer sir, ki si annan okenn zarm oubyen aminisyon dan nou pei, sa i bezwen dan lanmen Militer, Lapolis oubyen okenn Lafors mandate pa Leta pou annan sa zarm. E mon santi se sa ki pe kree serten malez ek sa Lalwa.

Akoz ler i ti ganny ekrir, i ti ganny ekrir pou en letan.

Malgre in annan sa lamannman 1990, mon oule koriz Onorab Naidu, i pa an 1976. I 1980 ki Dekre, 1976 nou ti ankor en koloni, nou ti pe al ganny lendepandans an Zen. So, Dekre ti vin an 1980.

Malgre ki sa Dekre in vin an 1980, sa ki mon'n santi nou pa'n kapab fer se regard levolisyon ki pou arive dan lemonn, e ki mannyer ki lezot pei pou evolye an relasyon avek en zarm?

Prezan i anmenn mwan lo en lot pwen Mr Speaker, mon ti dir ou poudir son merit sa Lalwa i sitan byen fonde, i sitan enportan ki i annan lezot keksoz ki asosye ek sa merit ki nou bezwen fer sir nou ganny li byen.

An sa ki konsern *storage of sa bann firearms* in ganny anmennen. Minis ou bezwen dir nou ki prosedir ki pou ganny servi. Ki mannyer i pou ganny *store* li, son *disposal*? Mon'n vwar dan Leta Virginia ki li osi i en Leta kot ou annan sa *right to bear arms*. Son largiman ki i servi, se ki sa *firearms* i ganny *destroy by rendering it inoperable*.

E mon ti pou propoze en lamannman ler nou al dan *Committee Stage* avek sa seksyon, aköz mon santi poudir nou bezwen anmenn serten

kalite, pou fer kler ki ler sa dimoun i rann sa i bezwen annan en dele letan ki sa i ganny detri.

E sa dele letan i bezwen satisfere okenn lenvestigasyon ki bezwen pe ganny fer a sa moman, ki kapab annan en reperkisyon ki sa fizi par egzanzp in kapab ganny servi dan en vol arme *somewhere else*. E mon pa konnen Minis i ou kapab eksplik en pe an detay.

Par egzanzp i annan bann *ballistics assessment* ki zot bezwen fer. Mon krwar term ki zot servi, ki mon'n lir i apel *striation* ki egziste dan sa *barrel* sa fizi, pou konnen si sa boulet ki'n kapab komet sa krim.

Pou mwan se sa ki reste bann pwen kardinal. Aköz mon ti a kontan fer sir dan lenstans kot en dimoun in soufer en brakaz a *main armé* - en *armed robbery*, sa fizi in ganny *discharge* petet, sa dimoun in ganny blese. Me sa *perpetrator* pe ganny *amnesty* aköz in vin devan pou li rann sa zarm. Ou konpran?

E mon pa oule osi defet *purpose* sa *amnesty*. So nou pou bezwen rod en balans ki mannyer nou pou *deal* ek sa. E en dernyen pwen Mr Speaker, lo sa merit sa Lalwa ki mon krwar Lasanble i bezwen pran konsyans.

Mon krwar ki Minis ou bezwen vitman fer en travay, pou armoniz serten konponan sa Lalwa pou fer ki i *suit* nou sitasyon ozordi, kot lemonn in evolye e rol ki nou bann lafors pe zwe in osi evolye.

Parey ou konnen Langleter i annan serten landrwa ki en zofisyè Lapolis pa kapab port en fizi. E menm en *detective*, menm en dimoun ki annan en fizi ek li, avan ki i *discharge* son fizi i bezwen annan en rapor ki i donnen.

Avan ki i *cock* son fizi, oubyen si in *actually cock* son fizi a sa moman ki i *cock* son fizi i bezwen eksplike aköz, pou ki rezon. I annan en rapor ki i bezwen donnen.

E osi penalti ki egziste;- penalti ki egziste par egzanp menm si nou'n donn sa, mon pa pou apel li privez, me nou'n donn sa responsabilite nou bann zonm ki dan liniform pou *bear arms*, pou zot annan fizi oubyen zarm ek zot dan loperasyon kelkonk ki zot pe fer.

En responsabilite ki si okenn boulet, okenn minisyon i perdi i annan en reperkisyon pou sa ler i arive.

So Mr Speaker, konklizyon ;- Konklizyon, Minis mon pa oule ou pran nou mal, ki nou pa'n vot lo ou *Bill*

pas ansanm, ansanm avek son *Second Reading*. Nou lentansyon se pa sa *Bill*. Nou lentansyon se nou ti a kontan ki Lasanble i ganny respekte par lefe ki nou annan en prosedir Lasanble pou nou kapab ganny letan pou nou regard sa Lalwa.

Dezyenmman, sa Lalwa i enportan. Mon pozisyon klerman mon pe siport sa Lalwa e mon pou siport li *all the way* ziska *Third Reading*, aköz mon santi poudir i enportan. Pe enport latak politik ki mon'n resevwar, aköz zot bann politisyen zot bezwen fer son bann azanda politik.

Me selman sa ki mon demann zot, si nou oule vinabou, nou oule fer sir ki Sesel i vin en pei kot i annan respe pou lord ek lape. Annou aret tret kanmarad. Annou aret ensite e annou aret kree lenpresyon ensitasyon lo nou kanmarad, san ki nou annan levidans.

E mwan mon sizere Mr Speaker, ki sa *Bill* i bezwen ganny aprouvasyon Lasanble dan son mazorite. Tou Manm, dan son linanimite. Tou Manm i siport li, pou lans en mesaz kler ki vwala kot Lasanble Nasyonal, setyenm Lasanble i *stand*. E sa i ava en travay ki nou'n kapab fer li koman en kolektiv, koman en group

dimoun ki krwar dan lord, dan lape e la trankilite dan nou pei. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Onorab Monthy.

HON PHILIP MONTHY

Mersi Mr Speaker. Bonzour Mr Speaker. Bonzour Minis ek ou delegasyon bonzour tou dimoun a lekout. Mr Speaker, Manm lo lot kote i annan ki'n koz lo lipokrizi.

La bomaten mon pe vwar en lipokrizi. Nou pa vote pou nou sispann *Standing Order* pou nou al direkteman dan *Second Reading* sa *Bill*, selman nou pe koze pou nou siport sa *Bill*. Sa pou mwan en lipokrizi!

(APPLAUSE)

HON PHILIP MONTHY

Mr Speaker, i annan en dikton ki dir, dir mwan sa ki ou frekante e mwan mon a dir ou sa ki ou ete. E mon poz sa la konmsi koze.

Mr Speaker, souvan ler mon'n ekout plizyer dimoun koze e sa in ganny prononse osi plizyer fwa dans sa Lasanble dan lepase, Mon'n tann dir ki Sesel nou en pei beni.

Ler nou get nou slogan ki nou pe servi koman nou *brand*,

pou *market* nou destinasyon otour lemond ki diferansye nou par rapor a lezot nou bann konpetiter, avek le bi pou atir plis viziter lo nou later, nou dir ki Sesel i en lot lemond.

The Seychelles Islands, "Another World." E pou mwan mon pou 100 pousan dakor ki wi, nou vreman en pei beni e wi nou vreman en paradi teres e Mr Speaker, vyolans dan okenn son laform napa plas dans a paradi ki apel Sesel.

Plis ankor, vyolans an servan fizi ou leksplozif i sertennman bann aksyon ki si i arive i devret pe ganny *deal* avek dan en fason pli sever posibil, san konsiderasyon politik ou familyal. E se sa ki sa *Bill* pe propoze pou fer ozordi.

Lalwa ki'n an egzistans in sertennman nepli relevan fas a la realite ki nou vwar nou pe fer fas avek. Akoz nou pe rapidman remarke ki menm dan paradi i annan serpan.

E Mr Speaker, a plizyer repriz dan lepase ki nou'n vwar? Kantmenm Lalwa ti la, si ou manman ti en Minis e kantmenm ou pa ti fer parti okenn lafors, me ou ti ganny atrape avek en fizi, avek aminisyon, *case* ti ganny *settle out of Court*. Avek zis en pti kalot lo lanmen, e par ou pa ti tann naryen ankor!

Si en manm ou fanmir ti annan en koneksyon avek lantouraz en politisyen tre O Plase dan Gouvernman, ou ti menm kapab ganny atrape avek en AK-47 ki enn bann zarm pli danzere ki annan. Me ou ti pou sape.

Mr Speaker, pandan 43an in annan en Gouvernman SPUP/SPPF lo pouwar. E a okenn moman zot in vwar li neserer pou entrodwi bann santans pli sever, pou *deal* avek sa lofans zarm dan nou pei.

E la nou fek ganny dir poudir nou ti'n devret anmenn sa Lalwa pli boner. Ipokrizi ankor. Menm si in annan serten amannman avek sa Lalwa parey Minis in fer resorti.

Me Mr Speaker, mwan mon senserman pa ti pe espekte otreman avek en tel ladministrasyon! Fodre pa nou bliye ki sa menm parti ti ariv o pouwar par vyolans e an servan zarm.

Mon'n aprann ki ti annan en Dekre Prezidansyel apre koudeta, mon'n ganny dir ti an 1980, ki ti demann tou sivilyen ki ti annan okenn zarm ek aminisyon pou vin rann avek Lotorite. Pou mwan sa ti zis par lafreyer ki ou kanmarad i a osi fer avek sa ki ou'n fer avek li.

Me ti napa vreman en senserite pou retir zarm an posesyon sivilyen.

Anba Gouvernans ladministrasyon SPUP,/SPPF sa sityasyon zarm Malo in vin en nespes dezord e i pa drol si o manm aktyel ki nou pe koze plizyer sa bann zarm i posibleman ankor an sirkilasyon e pe ganny servi pou komet bann lofans kriminel.

Bill ki devan sa Lasanble ozordi i enn ki tre enportan, pou asire ki stabilite e lape i rennyen dan sa paradi ki nou apel Sesel. Sa *Bill* pe ofer *amnesty* okenn endividi ki an posesyon zarm e aminisyon, pou vin devan e remet sa bann zarm avek Lotorite konsernen.

Sa i vedir ki an fezan sa, okenn aksyon legal pa pou ganny pran kont zot. E par kont sa ki deside fer otreman e kontinyen gard an zot presyon okenn zarm ek aminisyon, mesaz ki nou pe pase ozordi an aprouve sa *Bill*, se ki pou napa okenn pitye oubyen faver parey in leka dan lepase.

Mr Speaker, nou vreman pe viv dan en pei beni, kot tou nou sitwayen i devret pe viv dan lape, san lafreyer e kot nou tou nou a santi nou an sekirite dan nou prop lakour.

E kot nou zanfan sa santi zot lib e an sekirite pou vin

bann sitwayen model. E pou sa mon pou ankouraz tou mon bann koleg pou vote pou aprouv sa *Bill* pou fer sa arive. Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Mon vwar Onorab Gill i la. Onorab Gill, ti pres pou ou mank ou sans e mon donn ou laparol la.

HON CHURCHILL GILL

Mersi Mr Speaker. Bonzour Minis ek ou delegasyon. Mr Speaker sa *Bill* devan nou i tre enportan e dan tou pei a e serten moman Lalwa ki konsern *Firearms* avek *Ammunition* i bezwen ganny revize. E Sesel i pa leksepsyon. Pou sa rezon ki sa *Bill* in vin devan nou.

E sa de rezon prensipal ki sa *Bill* in ganny propoze pou fer amannman e sa pou ogmant lakantite letan pou *imprisonment*, apre lakantite larzan ki en dimoun i devret peye konman *fines*, si i ganny trouve avek zarm.

Pou mwan ler mon get li sa i vreman sa premye pa. Akoz ler sa in arive oubyen ler nou pe pouse pou elimin sa bann zarm an sirkilasyon pli gro travay i pou vin ler tou sa *Bill* in fini

vote, *armnesty* in fini vin an plas.

E prezan sa letan kot sa bann zarm in fini retourn dan posesyon Lapolis mon krwar pli gro travay i pou konmans la.

Akoz sa bout ki nou pe fer sa zis *basically* in ganny son Lotorite pou li kapab pran bann desizyon baze lo sa ki nou pe vote la.

E alors i enportan ki serten ler Minis i donn son *Right of Reply*, i annan serten keksoz ki bezwen ganny eklersi. Par egzanp ler tou sa bann zarm in retourn kot Lapolis, dan *Act* i dir poudir Lapolis i otorize pou *dispose*, me selman mon santi poudir sa i pa ase kler.

Akoz sa gravite ki nou pe donn lenportans sa travay e sa bann keksoz an kestasyon ki zarm, mon santi poudir sa definisyon '*disposal*' i devret ganny pli vin pli kler.

Par egzanp eski i annan en sityasyon kot ler tou sa bann zarm in fini retourn kot Lapolis avan i ganny *dispose*, eski i pou ganny rikorde ki kalite zarm ki kantite zarm?

E ler sa bann zarm pou al ganny *dispose*, menm si in dir Lapolis nou konnen Komisyoner pa li menm li ki pou al *dispose* sa bann zarm.

Me selman i pa kler ki prosedir Lapolis pou servi pou

dispose sa bann zarm, e ki fason i pou *dispose*? Apre i pa dir nou si pou annan okenn lezot lazans ki pou *witness* ki kapab konfirman pou dir wi sa lalis zarm ki nou'n ranmase, ki nou'n rikorde in ganny *dispose*, e la, la bann dimoun ki'n kapab konfirman pou dir vre sa in ganny *dispose*, e dapre lakantite.

Mon santi ki sa i devret plikler ki i ete ozordi, si non i pou tre difisil pou nou kapab konfortab ki apre ki sa in pase, lezot travay ki vini apre, i pe ganny fer byen.

E apre ki nou'n fini pas sa Lalwa ki devan nou la, sa lamannman, otomatikman *Cap 80 Firearms and Ammunition* bokou *Clause* ladan pou bezwen ganny revwar.

Alors petet Minis i kapab dir nou ler nou fini sa premye bout ki nou pe fer la, eski i pou annan en moman kot sa *principal Act* pou ganny re vizite pou nou kapab *update* li pou li reflekte sityasyon ozordi.

E an menm tan bann travay ki annan pou ganny fer apre ki sa amannman in pase, nou ava santi ler in ganny fer si in ganny fer si i dan plan pou fer, nou ava annan en *principal Act* ki ava bokou pli azour, e i ava relevan e bokou bann keksoz ki *redundant* avek i ava

ganny tire. E sa moman mon santi ki la ki vre travay i ava'n konplete.

Par egzanp dan sa *principal Act* i annan *Clause* ki pou *arm dealers*, e lentansyon amannman ozordi se pou fer sir napa okenn zarm.

So eski *arm dealers* i ankor relevan ler nou pou'n fini fer sa? Eski sa provizyon pou *import/export* i pou ankor relevan? Eski sa provizyon pou anrezistre bann zarm (vi ki nou pe dir person pa sipoze annan) eski i pou relevan?

An menm tan tou resaman nou'n tande ki *Coast Guard* in entersepte bato *Sri Lankan* pe lapes ilegal dan nou delo. E i annan bann lenstan ki sa bann bato i annan zarm lo la.

I enportan konnen ki i arive avek sa bann zarm ler sa bann bato in ariv isi dan por, apre ki zot in ganny eskorte?

Rezon ki nou bezwen konnen aköz si non si sa osi nou pa konnen ki i ganny fer avek, ki fason, ki bor i kite, i pou tre probab ki i kapab en sours kot zarm i kapab filtre dan kominote.

E an menm tan mon krwar nou devret- si Minis i dir nou poudir wi zot annan plan pou reviz sa Lalwa dan en fason konpreansiv apre sa enn legzersis, mon krwar i devret

ganny revize dan en fason tre konpreansiv.

E an menm tan dan Sesel akoz la ler nou pe gete nou pe fer bout travay. E an menm tan nou pa konnen osi ki kantite zarm i annan dan sirkilasyon.

Mon krwar nou devret kapab pran sa size tre serye, e si fodre met en group dimoun pou adres sa sityasyon - en manner kot nou ava kapab enn ;- bann landrwa ki nou konnen legalman zot kapab posed zarm parey militer.

Nou devret kapab etabli ki kantite sa i annan. Sa group travay i devret kapab etabli ki kantite zarm i annan dan militer. Pa neserman devwal sa lenformasyon, me selman i annan en *accountability* ki ganny fer, kot nou konnen dan militer i annan tan kantite.

E an menm tan tou sa bann ki dan sirkilasyon en legzersis i ganny fer, akoz menm si nou donn *armnesty* i pa vedir ki tou dimoun pou vin devan.

I tre probab i annan dimoun ki pa vin devan, be ki i arive avek sa group dimoun ki pa vin devan? Sa osi mon krwar i en keksoz ki devret ganny eklersi. Se sa ki mon pe propoze ki sa legzersis i devret ganny fer bokou konpreansiv, apard ki zis fer sa amannman

pou sa de rezon ki nou pe fer ozordi.

E mon ti ava kontan si Minis ler i fer son *summing-up* i kapab petet *enlighten* nou en pe lo sa detrwa pwen ki mon pe fer sorti, pou nou vwar lenportans sa travay ki nou bezwen fer. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Mon apel Onorab Loizeau.

HON NORBERT LOIZEAU

Mersi Mr Speaker. Bonzour Minis, bonzour Mr Knights. Mr Speaker mon pou konmans koumsa. Mwan konman en politisyen ler mon ti antre dan politik, mon ti antre dan politik akoz ti annan serten keksoz ki ti pe arive.

Malgre ki mon fanmir ti osi en fanmir ki sorti dan *SPUP*, mon kapab dir premye 100 manm dan *SPUP*, me selman mwan an gran disan mon ti vwar ki i annan serten keksoz pa pe mars mal.

E mon kontan sa Lalwa in vini sa ti relye avek fizi, zarm akoz mwan dan mon distrik Bel Air i en distrik ki zarm in monte, desann. Akoz nou konnen kote nou bann dirizan ti reste.

E sa bann letan Mr Speaker, pou kapab mazin

mannye nou koman zabitan Bel Air nou ti ganny tromatize avek sa bann keksoz.

E la mon kontan ki Gouvernman pe vin ek en Lalwa kot pou anmenn en pe plis sekirite e pou ki lape i ava renye dan Sesel parey i ti annan en pe letan pandan kolonyal.

Mr Speaker ki nou'n vwar avek larive zarm dan pei? Kwa ki'n anmennen?

1) In anmenn laterer,

2) Lafreyer par i nou pep.

E mwan mon rapel Mr Speaker mon ti telman per larme, per fizi ki menm parfwa ler nou ti pe monte sorti get en *match* futbol, nou tann en *jeep* larme monte, nou sot dan rigol nou kasyet.

Mon byen rapel Mr Speaker nou sot dan rigol nou kasyet, akoz nou ti annan en lafreyer lo nou akoz sa bann letan si ou ganny trouve pe fer en pti groupman Mr Speaker, gard, larme ti vini ti fer ou taye.

E nou ti napa lot swa, nou ti bezwen fer sir ki nou mazin tou sa son tou sa son bann *jeep* ki ti annan dan Sesel. Konman nou tann li vini anba laba nou deplase akoz nou konnen ki nou pe al pase.

Mr Speaker i pa ti annan lafreyer zis parmi zarm, parmi zis sa popilasyon, i ti annan serten lafreyer parmi bann ki ti

asosye zot ek zarm. Parmi bann ki ti servi zarm pou zot kapab vin o pouvwar. Mr Speaker mwan mon pe koz plito lo listwar mon pa pe atak personn zisteman listwar i koumsa.

Zot ti per Mr Speaker, akoz zot ti fer anmas tou fizi, Onorab Aglae in fer sorti ki zarm lontan i annan wi. Me selman dan bann letan kolonyal mon rapel ankor tre zenn, nou ti annan bann zarm ki bann gard donner ti servi, ler i annan parad i annan keksoz ofisyel. Nou ti napa sa bann gro, gro zarm lour parey nou pe vwar.

Me avek larive serten levennman, in fer ki zarm in vin en pe pli *heavy-duty*, pli modern e sa in kree lafreyer lo bokou nou sosyete.

E kwa ki'n arive Mr Speaker, bann menm dimoun ki ti anmenn sa zarm isi, zot menm zot, zot pa ti kapab *manage*. Se sa lafreyer ki ti annan lo zot. *Management* sa bann zarm ki zot ti annan dan pei zot pa ti kapab.

Onorab Henire in fer sorti taler, kot sa letan en fizi R10 mil ou ti aste. E mon rapel bann lepok *Tanzanian* ti vini Mr Speaker, mon pe rakont zot sa pou distrik Bel Air mon dir ou i en distrik ki zarm ti annan a labondans. Mon rapel ler bann lepok *Tanzanian* ti vini, Mr

Speaker ti annan zarm ki ti ganny vann, *AK47*.

Mon rapel dan kontour kot lafanmir Macgaw avan vye *daycare* zot ti stasyonn la Mr Speaker. E en fizi pou ou gannyen i pa ti difisil. E se pou sa rezon Mr Speaker ki annan serten mon bann frer, mon bann zanmi pros ki nou ti frekante, zot ti perdi zot lavi an relasyon ki petet ti prezimen zot ti annan fizi ouswa zot pe rod enn. Mr Speaker e pou mwan sa i pa ti en zoli keksoz.

E Mr Speaker sa bann letan tanzantan nou ti tande i annan en lensidan relye ek zarm sa bann letan. La i fer mon rapel mon rapel Mr Speaker Sans Souci ti ariv en lensidan kot enn mon frer mon kapab dir Mr Speaker, akoz mon ser ti'n marye avek son papa in grandi ek mwan, i mon frer i ti ganny fiziye avek en *AK47* antye dan son lestoman an Egzil.

Mon pa pou nonm son non. E nou dan lafanmir sa i ankor ovif. Me se pou sa rezon ki ozordi mon anvi siport sa Lalwa, akoz mon pa anvi ki okenn lezot fanmir i ganny en sityasyon parey mwan sa fanmir nou ti pas ladan.

I ti tris en zenn garson, en magazin antye dan son

lestoman Mr Speaker, zis ou kapab mazine.

E la i fer mon rapel bann Mr Speaker La Misère, kot ti annan en konvwa labank ti pe desann, kot zis en group arme pa konnen lekel ti sorti dan lapay ti fiziye sa konvwa.

E sa bann letan nou pa konnen kote sa fizi ti sorti. Me selman se bann lensidan ki'n arive. E souvandfwa Mr Speaker ki nou ti vwar apre tou sa bann lensidan ti annan serten ledo ki parfwa zot ti met lo la. Souvandfwa ler ti annan bann gro larme, ou ti tann dir sa bann rasta zot in fim zot drog zot in al fer sa.

Kan pa okenn rasta ki ti pe fer sa Mr Speaker. Akoz rasta zot bann dimoun *peaceful*, zot pa krwar dan zarm me selman akoz zot ledo ti larz. Bannla ti pe rod en bisiklet pou zot kapab pedale pou zot kapab *get away* avek sa. E zot, zot ti ganny blanmen Mr Speaker.

E la i fer mon mazin sa lensidan - ler mon pe koz wi Onorab Naddy Zialor ki fer mon mazin en keksoz, e sa bann dimoun zot, zot ti ganny *oppress* par sistenm Mr Speaker. Kot zot pa ti kapab *stand* avek en gran seve, pourtan zot ti en *religion* zot ti pe ...

MR SPEAKER

Onorab ou pa tro bokou lo *Bill* la en.

HON NORBERT LOIZEAU

Mr Speaker sa ledo ...

MR SPEAKER

Revin lo *Bill* silvouple.

HON NORBERT LOIZEAU

Se bann dimoun ki'n soufer atraver zarm Mr Speaker. Kot menm parfwa zot lapo latet ti sorti ek zot seve, ler sa bann loperasyon ti ganny fer lo zot.

Mr Speaker la i fer mwan ariv lo en lot lensidan ki ti arive dan mon distrik. Kot en zenn zonn ti antre, avek en pistol. Mr Speaker sa ti fatig nou Bel Air. Ti fatig nou aköz nou pe rode be ki pe arive. En zenn garson avek en fizi vin fer sa. E sa ki tris Mr Speaker.

Sa garson son lentansyon se i pa ti pe vin touy sa *Indien* li, son laswaf drog i ti en adikt, an krwayan i ava vin fer per *Indien* pou li kapab ganny en larzan, keksoz in tourn en lot fason. E li i pa ni en dimoun ki kapab tir en fizi pou *shoot* en dimoun, in panik. aAlafen dan pe debat se dan pe debat ki bal in sorti in tap sa lot *Indien*.

E pou mwan ler mon get sa Mr Speaker, sa zenn garson i en viktim drog, e i en viktim

bann ki'n anmenn sa zarm dan pei. I en viktim li. Pa li ki'n anmenn zarm. Pa li ki'n anmenn drog. Me selman sa in arive li in fer sa e ozordi nou vwar li pe fer son santans.

Mr Speaker, i enportan ki ozordi pli boner mon pe koz avek Onorab Aglae i dir mwan i annan en ta keksoz pou dir mon dir li en ?

Ler mon kot *toilet* i dir mon aköz Bel Air en bann keksoz in arive mon dir li wi, Mr Speaker mon bezwen koz koumsa aköz vremen, Bel Air nou'n en distrik ki kan larme in kot nou, Kordgard i kot nou, Legzil ti annan kan e sa bann zafer fizi larme i ti partou. E nou, nou en distrik ki nou bann dimoun parfwa ti per pou marse.

Mon rapel en zour nou sorti get foutbol en group nou, pou nou mont La Poudrière nou ti per ! Aköz i annan solda Mr Speaker, i annan solda lo *gate* solda pa pou fer nou nanryen Mr Speaker. Zis selman nou per fizi. Nou ti per zarm, alor nou pa ti pas la nou ti fer gran semen.

E mwan Mr Speaker, konman en zenn politisyen ki'n *witness* tou sa bann keksoz, mon anv i ki Sesel i sanze. Mon anv i ki nou viv dan en nouvo Sesel kot sa bann keksoz i vremen vin en keksoz leparse.

Mon pa anv tande ki enn mon frer in ganny *shoot*, mon pa anv tande zanfan enn mon vwazen in ganny atake, in ganny torture Mr Speaker nou anv viv dan en Sesel kot ler ou ale ki oparavan ou kapab leve 5er bomaten pou al bazar san get deryer si napa personn pe vini ek en fizi Mr Speaker, se sa mon swe.

E la Mr Speaker mon pa anv nou vin parey *L'Afrique*, ozordi lo kontinan *L'Afrique* Mr Speaker, *blacks killing blacks*. Nwanr pe touy nwanr *L'Afrique* ! Ozordi dernyen fwa nou'n pas en *Bill* pou *L'Afrique* vin en *hub*, kot pou nou fer biznes. Ki ava rantab.

Nou pou vin ek *pub* ek zarm? Nwanr pe touy nwanr. Sesel nou anv vin koumsa? Kot en etranze i anv vin *invest* Sesel i dir non mon pa pou vini, Sesel i annan zarm alatrenn. Akoz ler mon pou vini mon pa pou dormi anpe dan mon lakaz. Se sa ki nou oule? Mon pa anv sa Mr Speaker.

Mon anv en Sesel kot dimoun i kapab *invest* dormi byen aswar, san per i annan en dimoun pe maske dan kwen pou sey vin *shoot* li, pou pran son byen.

L'Amerique Mr Speaker, ozordi fizi i alatrenn. Ozordi dimoun lo lorizin azyatik pe

ganny menase. Zot pe ganny touye. Nwanr *L'Amerique* bann *Afro American* ozordi zot pe ganny touye. Ozordi dan zot vokabiler, "*Don't shoot.*" "*I can't breath.*"

Nou anv sa bann kalite vokabiler antre dan nou vokabiler Sesel? Kot nou pou demann pardon, kot diferan ras. Mon pa kontan Onorab Cosgrow nou pou *shoot* li. Akoz mwan mon sorti lo kote Azyatik wi.

Mon'n antre *Chinois* mon fanmir i *Chinois*, mon napa en drwa pou mwan kapab sirviv. Akoz mon ras ki mon sorti ladan. Akoz sa enn ki annan en kouler en pti pe plis sonm ki mon li osi i bezwen ganny detri.

Mr Speaker mon pa anv sa Sesel. Mon anv en Sesel kot nou *unite* sa ki'n arive in arive, annou met li dan bin listwar annou bouz devan.

E ozordi Mr Speaker Prezidan mon kontan dapre sa *Bill* Prezidan pou annan bann *fine* parey Onorab Pillay in fer sorti ki byen, e Prezidan pou annan en prononsman lo en *amnesty* pou ganny fer. kot pou demann zot pou retourn sa bann zarm.

Parey nou konnen Prezidan in dir pou anmenn en lager asarnen kont drog. E

parey ek zarm Mr Speaker nou pe dir, rann.

Nou pa oule ki demen i annan in vin gele ti ganny peze ater ti may li, ti pez li. Mr Speaker konmsi Prezidan ler ou pe *walk on the wild side* ou bezwen ganny trete parey ou pe *walk*. Mwan mon pa ganny peze ater mwan. Akoz mon pa pe *walk on the wild side*, mon pe mars drwat.

E i enportan alors ki sa bann dimoun ki annan zarm, pa pe rann ki pa vini ler i dir rann. Pli tar ler lafouy i ganny fer zot ganny trete en fason ,pa vin konplent Mr Speaker.

Akoz la ou pa en zenn fiy ki pe vin karese. La ou pe *walk on the wild side*. E tretman ler ou *walk from the wild side* tretman parfwa i en pe *harsh*. E si nou pa anvi sa kalite tretman annou konport nou. Annou fer sa ki in dir nou fer e tou keksoz i ava deroul byen.

Mr Speaker mon pou termin la e mon anvi dir Minis mon pou siport son *Bill* akoz mon osi mon annan zanfan ki pe grandi, mon anvi mon zanfan i grandi dan en Sesel meyer. Pa akoz yer i ti koumsa, ki ozordi i bezwen reste parey.

Sesel i bezwen sanze. E lapros ki nou nouvo Gouvernman pe fer, i en lapros dan bon direksyon akoz nou

anvi kree sa nouvo Sesel. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Onorab.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

I reste 7 Manm pou entervenir lo mon lalis. Alors nou pou bezwen kontinyen apre midi nou napa swa. Avan nou pran *break DNS - Committee Defence and Security Committee* ti'n propoze ki zot bezwen fer *swearing-in* en Manm ozordi.

E Madanm Clerk in eksplik mwan difikilte transfer *podium* pou al fer en lot landrwa alor nou pe regarde pou nou fer sa *swearing-in* la si zot in pare.

Mon sipoze nou bezwen demann en Mosyon pou nou *adjourn* sa deba? Non nou kapab kontinyen ladan *ok*? So nou ava prosede avek *off taking* pou nouvo Manm *Defence and Security Committee* Onorab Audrey Vidot. E lekel ki pou ansarz sa Madanm Clerk? Lot Komite.

Ar bon mon konpran ou *ok* savedir nou ava *adjourn* e apre Manm Komite i ava reste dan lasal e mon ava zwenn zot e nou ava fer sa *swearing-in*. Mersi, mon ava dir Minis ek son delegasyon Mr Knights mersi

bokou, me nou pou bezwen zot ankor apre midi. Alor mersi e nou rezwenn 2er apre midi.

(BREAK)

MR SPEAKER

Byen nou ava rebran deba. Mon apel Onorab Sandy Arissol.

HON SANDY ARISSOL

Mersi Mr Speaker. Bonn apre midi Mr Speaker. Bonn apre midi tou Manm. E bonn apre midi tou dimoun ki pe ekout nou.

Mr Speaker depi bomaten nou'n ganny sans pas lo en *Bill* ki'n ganny anmennen par Minis Fonseka. En *Bill* ase enteresan ki'n anmenn diferan diskisyon dan diferan fason. E sakenn in sey anmenn li dan diferan landrwa.

E sakenn in pas en pe lo listwar lo bann lensidan lo bann levennman ki'n kapab arive ek zot menm konman bann endividi.

Selman i enportan pou fer resorti poudir *Bill* prezante bomaten par Minis Fonseka, i pe koz en pe lo sa ki nou apel zarm dan term Kreol aminisyon sa i konpoz sa ki nou dir revolver, *AK47* lezot bann keksoz ki nou konman Seselwa nou konsider konman zarm.

Mwan mon'n profite bomaten konman *Chief Whip* pou mwan segonn Mosyon anmennen par Onorab Georges pou nou sispann nou *Standing Order* zisteman pou nou kapab pas sa *Bill*.

Parske pou nou konman Manm Lasanble e pou Gouvernman, i en *Bill* sitan irzan e mon krwar sitan enportan, pou nou pas li ozordi e pou nou fini avek li.

Akoz i sitan irzan Mr Speaker? Senpleman parske letan nou pe koz sekirite pei nou pe koz sekirite endividi, nou pe koz sekirite nou tou konman ban Manm Lasanble Nasyonal. Nou pe koz sekirite nou zanfan, nou madanm dan lakour, nou fanmir e sekirite Lepep Seselwa.

Se pou sa rezon i enportan ozordi ki sa *Bill* i ganny pase pou ki i ava annan lanons ki ava ganny fer par Prezidan Larepublik, i ava annan lanons ki ava ganny fer pli tar apre ki sa *Bill* in pase par Prezidan Larepublik, pou ki tou dimoun laba deor Sesel dan nou pei ki annan zarm avek zot.

Zot ava vin devan zot ava, remet zot zarm avek Lotorite konsernen e i ava annan son dele letan parske apre sa parey *Bill* pe fer resorti i pou annan bann *finés* ki pou vin avek, ki

oubyen bann santans an lanprizonnman.

Me dan tousala Mr Speaker mon anvi dir poudir letan mon'n kontan letan Onorab Aglae in dir poudir depi bann lepok kolonyal in annan zarm dan pei.

Wi in annan zarm dan pei, me selman problem se ki zistwar zarm dan nou pei in vin konmans en dezord apartir le 5 Zen 1977. Se la kot in annan sa dezord dan zarm ;- bann zarm ki ti napa parey Onorab Aglae in dir depi kolonyal.

Me zistwar le 5 Zen 1977 sa in fer ki la in konmans annan en dezord. Ki kalite dezord ou pe koz lo la? Mr Speaker mon krwar i enportan letan nou pe koz le 5 Zen 1977, i en keksoz ki mwan mon ti aprann dan listwar lekol, avek bann Mis sa letan, Mis Magrita, Mis Prospere, Mis Helene Romain, Mis Gonthier, Mis Mericede Sauzier, tou sa bann ansenyan ti koz lo listwar.

E listwar sa ki nou koz lo la dan Lasanble Nasyonal i enportan pou nou bann zenn zanfan ki pe grandi, e i annan plizyer nou ki konnen i annan plizyer nou ki pa konnen.

E le 5 Zen 1977 i en keksoz ki reste dan listwar Sesel, e plizyer nou pa pou zanmen oubliye

E letan nou pe koze ozordi, Mr Speaker, ozordi i le 21 Zilyet ;- e le 21 Zilyet 1983 nou ava rapel byen ti annan de nou frer Seselwa, Sony Elizabeth avek Michael Hoffman ki ti ganny britalman touye, isi dan later Sesel e ti annan zarm sa letan ki ti pe ganny sirkile.

E gran mersi parey nou dir Bondye sa letan ti omwen vey enn nou frer, ki li i ti ganny sans rakont son zistwar ki ti pare sa zour. Sa se pa lot Mr Brian Victor.

Alor ozordi mon krwar sa *Bill* in vin a en moman apropiye Minis pou ki nou kapab pas en pe lo tou sa bann zafer.

Me akoz mon'n dir poudir zistwar zarm ti vin en dezord apartir le 5 Zen '77? Me i enportan pou nou retourn ankor lo la parske 1977 ti annan zis en parti ki ti o pouvwar. Sa sete Parti *SPUP* sa bann letan. Apre zot menm ki ti vin *SPPF*, zot ti grandi zot ti vin Lepep apre zot in redwir zot in vin *US* e la zot in vin en minorite.

Mr Speaker, '77 ti annan en kantite keksoz ki ti pase. I annan en kantite lavi ki ti ganny pran inosaman, i annan plizyer nou bann frer ki ti mor, sa set akoz ti annan plizyer

bann zarm deor dan nou pei. E letan nou pe nou'n aprann poudir depi lamannman depi '76 e dernyen ki ti ganny fer lannen '80, sa i montre poudir parti ek Gouvernman ki ti o pouvwar sa letan, pa ti serye. Se pou sa rezon zot pa ti enteresan anmenn okenn lamannman.

E sa dan li menm sanmenm sa ki Onorab Pillay ti pe dir taler se sanmenm sa i apel lipokrizi. Letan zot pa fer pandan tou sa letan, depi '80 ziska 2021 zot pa'n anmenn okenn lamannman, e ler ozordi nou, nou Gouvernman i anmenn en lamannman, nou ganny dir pou dir nou en bann ipokrit.

Me letan nou vir sa papye nou gete, bann ipokrit Mr Speaker, se bann Manm US lo lot kote latab ki pa'n vwar li neser pou annan lamannman, pandan tou sa lannen depi 1980 ziska ler zot in vin en minorite dan Lopozisyon.

Me ki nou'n tande an relasyon avek zarm sa letan? Mon bann frer mon bann koleg lo kote LDS nou'n mansyonn en kantite, letan i annan en dezord par sa Gouvernman, an relasyon avek le 5 Zen '77 ki zot ti pran pei avek fizi zarm sa in fer ki nou'n tann mansyon

plizyer zarm, nou'n tann mansyonn zarm Malo, nou'n tande ti annan zarm Glacis, nou tande poudir ti annan zarm dan stor Bel Air e mon rapel sa zarm Bel Air finalman ti ganny trouve kot en lakour dan distrik St Louis.

E tousala i bann keksoz ki'n arive Mr Speaker. In la. Me parey in ganny dir ki Gouvernman in fer dan tou sa bann letan? Zanmen zot in fer nanryen. Parske pou zot sa letan ti dan zot lavantaz, pou ki sakenn ant zot oubyen bann endividi partou kote zot annan zarm a zot dispozisyon.

Me sel diferans ki annan ant Gouvernman avan, US ozordi sa pti minorite ki egziste, konpare avek sa gro parti ki apel LDS ki dan Gouvernman ozordi, se ki zot, zot ti pran pouvwar Mr Speaker par koudeta, par fizi.

Me nou sa gro parti ozordi dan LDS nou nou'n fer sir nou'n ganny pouvwar par bwat vote. Sa diferans ant zot ek nou.

Alor konman en ladministrasyon serye i ganny dirize par Prezidan Ramkalawan, in fer li son devwar, pou anvoy son Minis isi dan Lasanble Nasyonal pou nou kapab fer serten lamannman lo sa Lalwa ki devan nou ozordi.

E se pou sa rezon nou lo sa kote latab nou ou donn *full sipor* zis parey lo lot kote in dir zot osi zot pou donn sipor lo sa Prozedlwa. Parske nou santi poudir sekirite pei, sekirite nou zabitan nou kominote i enportan.

E nou, nou pa oule parey in ganny dir parey Onorab Loizeau in dir nou pa kapab ariv en sityasyon konman en ti pei parey Sidafrik oubyen parey lezot pei ki pe kriy "*I can't breath.*" E tousala pou nou i enportan.

E alor Mr Speaker mon krwar poudir apre midi, i pou enportan ki nou pou fer listwar parske la i pou prouve i pou donn sa sans pou nou prouve, poudir tou sa ki nou koz lo la i bezwen annan en aksyon.

E apre ki nou ava'n vot lo sa Prozedlwa i ava enportan pou nou apre kot Prezidan Larepiblik fer son deklarasyon, e apre trwazyenm letap i ava enportan pou nou get bann dimoun prezan, bann endividi laba deor ki annan zarm pou zot vin devan e fer parey Lalwa *Bill* pe demann zot pou fer.

Sa i ava fer ki nou pei i ava en pei stab, en pei ki reste nou ava annan respe pou sakenn, lezot e nou tou nou ava annan respe pou kanmarad en nou ava santi nou an sekirite,

koumsa ki Onorab Regina Esparon enn mon ser pa ava dan lafreyer, letan i tann okenn pti tapaz dan son distrik Glacis.

Alor Mr Speaker lo mon kote mon ti ava kontan remersye Minis pou anmenn sa lamannman, e mon swete ki Lepep Seselwa pe ekoute e zot pe pran sa serye. Parske parey mon frer Onorab Loizeau in dir i annan de kote semen, ou bezwen swazir lekel kote semen ki ou anvi pase parske sa i ou swa.

E apre ou pa pou kapab vin devan kri 'viktimizasyon' oubyen *Leader* Lopozisyon pou anmenn en *PNQ* pou ou oubyen anmenn en Manm Lasanble pou anmenn en Mosyon, oubyen kestyon an relasyon avek sa ki'n arive avek ou.

E mon ti a kontan fini lo sa lot Mr Speaker mon ti a kontan letan Onorab Audrey Vidot in dir lo zot kote parti zot pa pe soutir okenn dezord dan pei, zot pa pe soutir okenn dimoun pou fer okenn atosite okenn nanryen mal.

E nou lo sa kote latab nou ti ankor felisit zot, e nou swete ki zot gard zot parol pou donn nou sa sipor, pou ki nou pei i reste en pei stab. Mon pe dir sa parske kantmenm mon pe montre siport aköz mon en pe enkyet parske le 29 Zen 1976

letan paviyon ti pe monte, zot Prezidan ti la, e apre son lannen answit le 5 Zen 1977 set egzakte man sa ki'n arive kot i annan en dezord dan nou pei, e ozordi nou bezwen anmenn en lamannman lo sa Prozedlwa.

Pou nou asire ki nou pei i retourn stab parey nou tou nou ti ava kontan. Avek sa detrwa mo Mr Speaker mon ti a kontan remersye ou.

MR SPEAKER

Mersi Onorab Arissol. Onorab Cosgrow.

HON WALLACE COSGROW

Mersi Mr Speaker. Bonn apre midi Mr Speaker. Bann apre midi tou dimoun.

Mr Speaker mon'n ekout atantivman bomaten bann diferan deliberasyon ki'n annan lo sa Prozedlwa ki devan nou ozordi. E Mr Speaker in annan en kantite referans ki'n ganny fer avek lepase, e mon osi mon ti ava kontan port en pti pe mon kontribisyon dan diskisyon ozordi apre midi.

Mr Speaker eski Sesel i annan en probleman grav an sa ki konsern zarm ilegal e vyolans i relye avek zarm?

Dan mon pwennvi Mr Speaker mon pou dir non. Mon pou zistifye Mr Speaker. E parey Onorab Aglae in

mansyonnen pli boner bomaten ler ou konpar nou avek bokou lezot pei *L'Afrique* e osi bann pei parey *L'Amerique* nor e bann pei *L'Amerique Latin* kot zarm ilegal parmi lapopilasyon i enn ki annan en gro lenpak lo zot popilasyon.

I annan bann group ilegal, bann *gang*, ki an sesyon bann zarm e ki zot fer bokou keksoz ki senm laterer dan popilasyon.

Mr Speaker, eski i annan zarm ilegal isi Sesel parmi popilasyon? Lendikasyon ek bann diferan lenformasyon ki ou'n tande, i tant pou zistifye sa bann soupson.

Alors Mr Speaker sa lamannman ki dan Lalwa i kontrol *Firearms Ammunition* ki devan nou Lasanble ozordi, i enn ki enportan e nesaser.

Sekirite ek lape Sesel i primordyal e si okenn sitwayen pe deside servi zarm pou senm laterer ek nou popilasyon, i bezwen ganny *deal* avek severman.

Mr Speaker an dizan sa bomaten in annan en kantite referans lo listwar lo lepase. Souvandfwa ler nou koz lo listwar nou annan sa ki *Anglais* i apel *selective memory* or nou selekte kwa ki nou anvi mazin, ouswa kwa i nou anvi koz lo la.

Mr Speaker mwan mon'n ne an 1978 le 7 Desanm, mon'n aprann koudeta dan listwar lekol parey bokou nou nou'n aprann anndan.

Mon ti ne ler ti annan latak mersener Sesel, ki personn pa'n koz lo la ozordi. Nou konnen mersener ti antre, nou konnen mersener ti antre e mersener ti antre avek zarm e nou konnen ki ti arive.

Mon'n la Mr Speaker ler ti annan rebelyon annefe mon ti reste La Rivière Anglaise sa bann letan e mwan mon ti enn bann dimoun. Ler mon ti ancor ptipti bokou pti mon mazin bann tapaz fizi, mon mazin solda dan larivyer kot pa tro lwen kot mon ti reste, e mon'n osi angrandisan annan bann leksperyans.

Par egzanp kot letan mon ti ancor *Polythecnic* ti annan bann serten group or serten dimoun ki loperasyon ti bezwen ganny fer pou tir zot dan bwa avek zarm e bokou lezot keksoz ancor Mr Speaker.

Me en ta referans in ganny fer lo sa bann lepase lo listwar, e i listwar i la sa ki larealite i la, in ganny rikorde e ou pa kapab *denied*.

Parkont Mr Speaker ou osi i annan lezot listwar, ki nou bezwen koz lo la e ki nou bezwen adrese si nou anvi *move*

forward konman en pep dan linite pou ki nou pei i kapab avans devan. Mon dir sa Mr Speaker akoz mwan mon zenerasyon mazorite bann dimoun ki mon koz avek bann dimoun ki dan mon laz, bokou nou, nou pa anvi viv avek lepase, lepase i la i listwar e i ganny rikorde me nou anvi bouz devan.

Nou anvi travay. Nou anvi annan nou fanmir. Nou anvi annan nou pti transpor nou lakaz, nou anvi debourye e nou anvi viv byen ziska nou lanmor.

Mr Speaker dan listwar, listwar i rikorde. E ozordi si mon servi en pti pe atraver ou Mr Speaker deskripsyon Onorab Georges dan enn son bann deliberasyon dan Lasanble Nasyonal, kot i ti dir dan liniver tou plannet i anlinyen tou keksoz in tonm an plas.

Ozordi Mr Speaker, i enn sa zour. I enn sa bann levennman sa bann letan. Minis ou ava rapel petet '92 e sa ki mon pe al dir la in ganny rikorde da lapres enternasyonal omwen *at least* dan lapres ekrir enternasyonal.

Ki ler Prezidan Mancham ti vini Minis ou ti *lead* koman en zofisye SAS sa letan en zofisye larme Britanik, ou ti *lead* en tim 16 dimoun ki ti vini, konman

private security, Mr Mancham sa letan e medya *at least* medya i dir ki zot ti arme.

Sa letan Minis ti *still* ilegal pou annan zarm isi Sesel. Minis letan ou ti pe ganny *interview* pou vin Minis ti annan en Onorab ti demann ou si ou'n deza ganny arete avek posesyon zarm.

E si mon pa tronpe Minis ou ti dir wi. Sa letan mannyer keksoz ti ete ou ti bezwen serten zarm pou kapab fer ou travay ki ou ti pe fer sa letan ti si mon pa tronpe proteksyon *Former President* Mr Mancham.

So ou vwar ler mon dir nou annan *selective memory* kot i konsern anmenn zarm Sesel ouswa posesyon zarm Sesel. Liniver i aranz tou keksoz aköz Minis ozordi ou sa Minis ki pe anmenn Lalwa pou met pinisyon pli sever avek bann dimoun ki an posesyon zarm ouswa aminisyon.

Mon espere ki napa lezot zarm ki pe ilegalman dan posesyon okenn petet pros avek ou, ouswa bann dimoun ki dan lezot nivo sekirite.

So in annan ankor lezot zistwar, me solman pou ozordi petet i pa nesese ki nou mansyonnen, aköz parey mon'n dir boner mwan mon sorti dan en zenerasyon ki *cognizant of the past* me ki anvi bouz devan

ki anvi vwar en Sesel ki prospere, en Sesel kot nou tou nou kapab profite e osi en Sesel kot tou dimoun i viv anpe, e an sekirite kot nou fer politik, i enportan. Me kot nou kapab viv byen malgre nou diferans politik.

Ler mon dir sa Minis, mon pou vin prezan lo sa provizyon sa lamannman li menm. Annefe i annan de keksoz mon anvi koz lo la. I annan nimerò 1 sa zafer pinisyon, ki vin pli sever an term prizon santans prizon, avek lanmann ki bezwen peye.

Now mon dakor avek sa, aköz i enportan ki nou anvoy en mesaz kler deor kler ek bann dimoun ki an posesyon, pou zot mazin de fwa. Eski ou anvi pey en gro lanmann, petet sa lanmann i tro ba tou en, petet ti devret kapab pli o.

Eski ou anvi pey en pli gro lanmann ouswa ou anvi al prizon? Si non *Bill* taler i fer provizyon ki ou bezwen fer. Nou bezwen e dabor mon anvi dir aköz boner in annan serten keksoz ki'n ganny dir, mon anvi dir ki mon pou 5an 8mwan mon'n en Minis, zanmen mon'n annan posesyon en fizi oubyen *firearm*.

E menm Mr Speaker kot mon reste La Misère zanmen mon'n deza annan en sekirite

arme kot mwan, akoz mon pa *believe* dan sa bann zafer. Mon en dimoun ki mars partou, dimoun ki konn mon zot konnen mon marse mon pa anvi sa bann kalite zafer kot mwan.

So mon senser dan sa ki mon pe dir Mr Speaker. Mon senser e mon krwar ki tou dimoun ki pe ekoute ozordi nou bezwen pran sa serye, e nou bezwen fer bann aksyon pou nou kapab bouz *délavant* Sesel. Met lepase de kote.

Lepase sa ki santi i *aggrieve* in annan en mekanizm e mon krwar i ankor pe marse lo *SBC 3 - Truth and Reconciliation*. Sa ki annan son *grievance rightly so*, met son *grievance* kot laba e prosedir i *ava deal* avek. Nou pa kapab toulezour pe ganny *remind*, *remind* dan Lasanble.

Dezyenm keksoz Mr Speaker, lo sa zafer *amnesty*; sa *amnesty* mon krwar poudir i byen in ganny enkorpore dan Lalwa. Akoz ankor si nou anvi bouz devan, nou bezwen kapab bliy lepase pardonn lepase, pou ki nou ava kapab *unite* e bouz *délavant*.

Me selman sa *amnesty* in ganny fer resorti bomaten. Sa *amnesty* la, si ler en dimoun pou vini in asize in rekonsilye son konsyans in vwar poudir

petet sa ki i pe fer i mal ouswa sa ki an posesyon pa devret an posesyon avek. Ler sa dimoun i vin devan, sa dimoun son ka nou konnen Sesel i ptipti, Sesel nou viv dan en pti kominote konman en zafer i pete laba tou dimoun i konnen. Rezo sosyal i plen partou.

Sa dimoun *or* sa bann group dimoun ki deside vin pou sa *amnesty*, i bezwen ganny tou proteksyon legal, i bezwen ganny tou konfidansyalite pou ki nou kapab annan *trust* dan sa bout Lalwa kot i koz lo *amnesty*. I enportan sa.

Akoz si nou napa *trust* de ki premye 2, 3 dimoun i vini, ou konmans vwar entel isi entel laba larestan i *back out* i dir “en, en mwan mon pou ganny zize avek lasosyete, plito mon reste trankil mon kasyet mon zafer e mon ava sey viv avek lakonsekans.”

So Mr Speaker parey mon’n dir an terminan, sa Lalwa ozordi i en Lalwa ki tre, tre enportan. Malgre in ariv ozordi, ti devret petet ariv avan, me en Lalwa ki enportan. E nou ozordi dan setyenm Lasanble nou’n ganny sa latas pou nou pas sa Lalwa e pou nou anvoy en mesaz kler deor avek bann dimoun ki pe petet pa’n viv an lakordans avek *Rules and Regulation* of nou pei.

So parey bokou lezot Manm in dir mwan mon pou siport sa Lalwa, mon pou donn mon sipor. Akoz mwan sa zenerasyon ki mwan mon'n grandi e bokou lezot ki pe vini ankor, nou anvi viv dan en Sesel anpe en Sesel prospere pou nou, pou nou zanfan e en Sesel ki nou ini avek kanmarad. Mersi bokou Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Samynadin.

HON KELLY SAMYNADIN

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker avan mon konmanse permet mon pas en pti mesaz pou enterven an ki'n koz avan mwan.

I enportan pou Onorab konpran ki malgre ki sa pep in sa ki sa pep in pas ladan zot ava pardonnen wi, me bliye zanmen. Akoz pandan 43an sa pep in ganny sikatrize. En lenpak posesyon zarm ek aminisyon i zwe en gran rol lo sa pep. Sanmenm sa ki fer nou ariv kot nou ete ozordi.

(APPLAUSE)

HON KELLY SAMYNADIN

Mr Speaker, sa *Bill* ki devan nou ozordi pe donn Lepep Seselwa en lasirans, ki bi nou Gouvernman i pou garanti ki nou pou viv dan sosyete pli an sekirite, kot lape i rennyen e ki nou zanfan, nou fanmir, nou zanmi, zabitan Au Cap e leres popilasyon i kapab zouir en lavi san lafreyer.

I osi pe anmenn en mesaz kler pou okenn endividi ou groupman endividi, ki kapab pe mazin en pou ronz nou sosyete, avek okenn form zarm ki kapab koz dimal, senm laterer ou annan lentansyon koz vyolans ki dezormen, fize avek aminisyon pa devret e pa pou zanmen form par kotidyen nou pep.

Mr Speaker malgre ki Sesel i ganny konsidere konman en pei ki annan en tre o nivo sekirite, nou pa zanmen konnen kan ki bann akt kriminel kot posesyon zarm i konsernen, i kapab pran plas.

Zis parey ou fek temwanny tou resaman, kot ti annan en bonm dan stasyon petrol Grand Anse Mahé. E nou tou nou konnen ki si sa ti'n arive materyalize ti pou annan en konsekans grav lo nou pti pei, e bokou lavi ti'n riske ganny perdi.

Nou pe osi temwanny bann sityasyon kot bann dibwa

klou pe ganny mete lo lans Anse Royale sa osi i en form zarm Mr Speaker.

E i pirman en akt sabotaz, i en form zarm Mr Speaker, akoz i annan lentansyon poz dimal. E i pirman en akt sabotaz e malisyè avèk bi pou afekte aktivite progresyon devlopman lendistri touristik Sesel e letablisman lekonomi pei.

Akoz serten nou pa oule nou pei i reisi apre sanzman le 24 Oktob 2020. Mon senserman krwar ki avèk lamannman sa *Bill* dan santans prizon sorti 5an pou vin 10an, e dan penalti moniter sorti 10 mil pou vin R500mil pou posesyon ilegal ou kontrol lo okenn zarm ek aminisyon, Sesel i ava dan en pli bon pozisyon pou asire ki nivo lord ek sekirite i ganny mentenir.

E ki bann malfeter pa ganny okenn loportinite e okenn platform pa ganny kree anba ki zot krwar zot pou kapab ganny sipor pou komet okenn krim, an relasyon avèk okenn zarm ou aminisyon.

Avek sa Mr Speaker mon pe konfirm mon siport anver sa *Bill*. Mersi.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Gabriel.

HON CONRAD GABRIEL

Mersi Mr Speaker. Bonn apre midi zot tou ki a lekout. Bonn apre midi Minis ek Mr Knights.

Bon zis pou ed memwar en pti pe *Bill* ki devan nou, se pou kontrol zarm e aminisyon, fodre napa personn ki i annan okenn zarm san permisyon. E nou pe revwar bann santans e Lalwa ki'n egziste depi '73 bann letan kot mwan mon pe ne.

Mr Speaker atraver ou, malgre sa *Bill* in vin parey boulet pou nou kominote *deal* avèk, mon vwar son lenportans. E parey Manm kote latab isi e bokou lezot isi anndan mon pou aport mon soutyen pou sa *Bill*, pou nou vwar en pei kot nou al devan, olye retourn deryer parey bokou Manm lo lot kote latab pe fer nou tourn dan en lepok, kot bokou nou la anndan pa ti ankor ne.

Anyway si nou koz Pointe Larue, Pointe Larue i en landrwa kot in annan baz militer, (mon pa pou fer parey Onorab Loizeau pou mon al rakont en pe zistwar lo la) en bon pe keksoz in pase.

Se fotespere atraver ou Mr Speaker fotespere sa 5an ki *LDS* i la nou vwar sa pei *get rid of the arms* elimin li, elimin li *to the maximum* e tou dimoun nou ava

vwar nou pe zouir pe zouir en Sesel beni.

Onorab Woodcock in fer sorti ki napa dimoun ki'n disparet dan sa pei depi ler zot in pran pei. Solman Onorab ou kapab al pli lwen Praslin menm i annan en ka, i annan en dimoun pa ankor vwar. Mon pa konnen ki mannyer ou apel sa? Disparet menm.

So annou konnen ki nou koze, aköz nou labous parfwa i kapab vin en zarm. En *real* zarm pou nou tou. So dan lespri latransparans demokrasi mon krwar nou tou ki la nou adilt, annou *move forward*. Lepase in pase, so *it's the history*.

Onorab Samynadin in dir zot pa pou bliye mon pa konnen si zot annan lespri vanzans ek zot, *I don't know* me selman lefe i reste ki nou sipor i vini ...

(Interruption)

MR SPEAKER

Kontinyen Onorab.

HON CONRADE GABRIEL

Nou sipor pou sa *Bill* Mr Speaker, Minis dimoun ki vin devan pou ganny *amnesty* nou ti a zis swete ki zot pa ganny ridikile or ariv kek keksoz ek zot, Mahé i ptipti Sesel i ptipti.

Onorab Cosgrow in fer sa sorti tre byen. So andotmo mon krwar ti bokou aköz Minis in l pou ganny son *Bill* pase. Mon pa swete vin rakont okenn zistwar la, avek demokrasi latransparans nou ava siport sa *Bill*. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Adelaide.

(APPLAUSE)

HON FRANCOIS ADELAIDE

Mersi Mr Speaker. Bonn apre midi tou mon bann koleg, e Minis avek Mr Knights e tou dimoun ki pe ekoute.

Mr Speaker avan mon konmanse zis mon anvi met en keksoz lo latab la, pou ki nou tou nou mazine ordinerman zarm nou met dan amri e i ganny *well accounted for*.

E si nou konnen, si nou mazine le 5 Zen 1977 amri ti ganny kase e se la, e se la kot dezord ek zot zarm in ganny fannen partou. E ziska ozordi la Minis i bezwen vwar li neser pou li vini pou li anmenn sa *Bill*.

Sa *Bill* i annan en lenportans avek en irzans, an vi ki nou pou bezwen re moderniz e armoniz bokou bann

Prozedlwa pou fer li vin en pe pli relevan e reflekte larealite.

Mr Speaker ozordi mon byen kontan ki Lopozisyon zot dir, zot pou aprouve. Me selman i enportan nou gete ki lanmen zot lev anler pou aprouv sa *Bil.* Akoz an '76 tou dimoun ti lev lanmenm anler ti dir nou pou siport ki Sesel i gouverson lekor. I annan enn ti lev lanmen gos enn lanmen drwat. Ozordi nou pou get en kou nou pou gete si sa reflekte ouswa si zot vreman serye pou zot ed nou?

Mr Speaker, i kler ki se zarm ki ti met *SPPF*, e ki ozordi i *US* o pouwar. E nou le 24 Oktob 2020 se atraver lapriyer, perseverans ki nou ti kapab pran pei. Alors nou ti pran pei avek lapriyer.

(APPLAUSE)

HON FRANCOIS ADELAIDE

E se sa ozordi ki mon pe dir avek mon frer lo kote *US*, si ozordi nou pe blanm zot, pa pran nou mal. Tou kou i dir gato i swivre moul. E si ozordi nou pe blanm zot, se ki zot sortan dan *SPPF* e zot in vin dan Lasanble avek siport *SPPF/Parti Lepep* e *US*. Zot pa'n kapab vin en manda endividyel. Si zot vreman *believe* ki zot pa bann prodwir koudeta. Me fer

en lot parti. Sorti anba sa parasol Msye Rene e la nou ava trouve si zot vreman kapab ganny eleksyon vin defann zot pep la anndan dan Lasanble Nasyonal!

(APPLAUSE)

HON FRANCOIS ADELAIDE

Mr Speaker, akoz en dimoun i bezwen fizi? Vre dan lemond antye i annan. I annan ki bezwen en fizi zis petet pou son proteksyon personnel. Ouswa pou sekirite son fanmir, ouswa son propriyete.

E ou kapab trouve poudir dan sa bann landrwa koumsa lord ek lape i en pe konpromize. Me nou ozordi mon krwar atraver mannyer nou'n vin dan Gouvernman, mon krwar i enportan Minis ki ou anvoy en lasirans pou tou dimoun la deor pou ki dezormen Sesel i en pei ki *safe*.

E nou annan bann dimoun ki'n ganny mandate pou zot kapab *provide* nou avek tou sekirite ki nou bezwen. E savedir nou pa bezwen ankor fizi. Nou pa bezwen ankor okenn aminisyon. Leta i garanti nou sa sekirite, e dezormen nou ava lib dan nou pei.

Mr Speaker, i enportan pou nou konnen akoz ki sa bann zarm in sorti, Mr Speaker

nou ti dan en pei ki ti en pe dezord e ti fasil pou dimoun ganny zarm.

I annan sitwayen swa ki'n vwar li fasil, pou li fer en bon pe larzan atraver zarm akoz ti napa lord zot ti kapab gannyen. Swa in annan move zesyon zarm ki zarm in ariv dan kominote, e vin en menas pou sekirite pei.

Nou'n osi konstate ki atraver move sipervizyon lo teritwar nou pei, zarm in antre.

Mr Speaker Sesel i depan bokou lo lenvestisman eksteryer. Sesel i depan bokou lo son prop investiser lokal. Sesel i bezwen a tou pri protez e asir sekirite son zanfan, viziter, zanmi lanatir ekoloji.

Sesel pa kapab zanmen konpromiz son lekor lo size sekirite. Nou tro frazil pou ariv dan sa letap Gouvernman i perdi kontrol e sa laspe zarm e aminisyon i sap nou. E sa pou kree bokou lensekirite e lensertitid.

Konman en Gouvernman responsab bann *leaders* ki'n fer vremen krwar dan en redemokrasi kot nou lib pou eksprim nou dan bann fason respektab, avek tou responsabilite e kot sekirite tou endividi i garanti, mon krwar i enportan pou nou kiltiv, fer nou pep ganny sa fason viv pou zot

kapab koze. Pou zot kapab eksprim zot ler i annan keksoz ki mal. Nou pa pran okenn kout, nou pa pran okenn fizi, nou pa pran okenn zarm. Me nou kapab koze.

Mr Speaker parey proverb i dir *the pen is mightier than the sword*. E si nou kapab adopte sa bann latitid, byensir nou kapab anmenn nou pei en kantite - en kantite pli lwen kot nou ete ozordi.

Mr Speaker, mon pou bezwen dir avan ler mon fini, ki dezormen ozordi nou bezwen anvoy en mesaz kler pou nou pep. Sa letan kot fizi ti en opsyon pou nou kapab met lord e lape avek nou vwazen in fini.

Me nou kapab servi sa opsyon priye e demann Bondye tou proteksyon. Sa i ava ede ki nou pa pou zis senpleman pe rod sekirite pou nou lekor, me pou nou pei e tou dimoun ki viv an zeneral.

Avan mon fini Mr Speaker, mon ti ava kontan demann Minis, mon'n vwar ki dan tou sa bann konsekans ki annan, e mon pe trouve ki opsyon ki pe donner pou bril sa bann zarm e detri zot.

Be mon anvi demann ou Minis si i arive ki en dimoun i anmenn en zarm, ki telman sofistike ki nou, nou napa, eski ou pou brile ouswa ou pou

konsidere met li dan ou stok?
Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi. Mon annan Onorab Uranie.

HON ROCKY URANIE

Mersi Mr Speaker. Bonn apre midi Minis, Mr Knights, tou Onorab e en bonn apre midi spesyal tou zabitan zil pros.

Mr Speaker size sa *Bill*, se pou ogmant santans lanprizonman e osi ogmant penalti an term larzan a en sonm tre o, kot bann dimoun ki posed zarm e aminisyon ilegal.

Mr Speaker isi lo nou kote latab napa person ki i annan pou fer ek zarm oubyen aminisyon ilegal. Napa person ki annan disan koudeta, e napa person ki anvi fer koudeta. Mwan mon pa krwar dan vyolans mon krwar dan dyalog kestyonnen pou ganny leklersisman.

Mr Speaker mon swiv televizyon ler mon get bann nouvel enternasyonal, bann gran pei parey Leta Ini mon'n vwar ki ditor zarm dan lanmen sivilyen i osi dan lanmen dimoun dan lafors ki i kapab fer. Son lenpak i tre negatif.

Mr Speaker mon'n tann koz bokou lo lepase, kot zarm ti pe ganny servi. Me ozordi tou i annan ankor zarm ki pe ganny servi pou teroriz nou sivilyen sirtou lo lazenes.

Mon krwar dan travay ki ganny fer dan en fason byen. Mr Speaker sa kalite mantalite si i kontinyen byen boner apre 2025, nou kapab vwar *TRNUC season 2*.

Alors Mr Speaker, sa Lalwa i enportan pou met lord dan letan ki nou ladan ozordi akoz sa ki'n pase in pase. Ozordi person pa devret servi zarm kot son prosen dan nou ti pei Sesel.

Mr Speaker nou tou nou kapab vin ek tou kalite lekspresyon, nou pa bliye i annan gato lot kote latab ki osi sorti dan sa moul.

Servi zarm sirtou fizi pou fer vyolans e al kont drwa fondamantal en imen e sa i '*right to life*.'

Sesel in toultan mentenir serten nivo sekirite tre o, nou dimoun e viziter i bezwen santi zot an sekirite sa i pli enportan pou mentenir lape ek prosperite pei.

Alors mon toutafe dakor ki zarm ilegal bezwen ganny ranmase tire dan kominote, tire dan lasosyete. Mon pou termin mon lentervansyon Mr Speaker

par dir mon pou sipòt sa *Bill* ek lespar ki zarm ilegal i ganny tire dan nou pei, ni mwan ni personn pa ganny pez ater ek *boots* dan kwen likou, fizi obor latet, fer bwat delo sal zis akòz nou dan lafors nou annan posesyon zarm e nou annan pouvwat. Mersi Mr Speaker.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Onorab Georges.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Bonn apre midi Minis, Mr Knights e tou bann Manm dan Lasanble e tou dimoun ki pe ekout nou.

Mr Speaker deba in long e bokou in ganny dir lo sa Prozedlwa ki devan nou ozordi. Permet mon konmans avek sa *Bill* li menm. Dan sa *Bill* i annan efektivman 3 gran propozisyon ki pe ganny met devan.

Premye se logmantasyon bann *penalty*, bann *fine*, bann peryod prizon, bann sanksyon andotmo pou bann lofans ki kapab ganny komet anba sa *Firearms and Ammunition Act*.

E si mon kapab briyevman pas en pe lo sa bann lofans kot bann penalti pe al ganny ogmante, nou ava vwar par

egzanp ki dan seksyon 4 lofans se pou posed en zarm oubyen aminisyon.

Dan seksyon 9 se pou *manufacture* en zarm oubyen en aminisyon. Seksyon 10 i koz lo *license* ler ou ganny arete, ou ganny demande montre mon ou *License* pou annan en zarm ou bezwen montre li.

E tou sa bann keksoz pa'n sorti dan Lalwa, akòz mon mazine parey Minis pou dir taler i pou annan touzour dan nou pei tan ki i annan larme tan ki i annan Lapolis tan ki i annan bann lafors lord ki arme i pou annan bann dimoun ki otorize, annan zarm ek aminisyon dan zot posesyon.

Seksyon 11 i fer en lofans si ou ganny demande pou ou prodwir pou ou prodwir ou zarm ki sipoze avek ou e ou pa fer li.

Seksyon 12 i anpes annan okenn komers dan *firearms* ek aminisyon. Seksyon 13 i sistenm *licensing*. Seksyon 14 se bann *License* ki ganny donner a bann dimoun ki otorize pou zot, *deal* dan *firearms*.

E 15 parey fodre i montre son landrwa kot i *deal* 16 se selman bann *dealer* ki kapab fer komers. 17 bezwen annan en rezis son bann tranzaksyon, 18 i bezwen annan en stor

eksetera, seksyon 20 ou pa kapab met en zarm angaz.

Seksyon 21 ou pa kapab transform en zarm ki ou annan pou fer li vin pli performan *or whatever*.

Seksyon 22 ou bezwen raport okenn pert si ou annan en zarm dan posesyon legalman e ou perdi li ou bezwen raporte, si ou pa raporte ou komet en lofans.

Seksyon 25 napa drwa vann oubyen transfer. Seksyon 26 ou napa drwa enporte oubyen eksporte. Seksyon 27 *Customs* i kapab sezi ou zarm. Seksyon 28 i koz lo transportasyon.

Seksyon 30 i anpes okenn manrmay par anba 12an annan oubyen par anba 14an servi en zarm.

Seksyon 31 i koz lo si ou annan dan ou posesyon en zarm e ou sou e ou dezord ou komet en lofans.

Seksyon 34 i lo lasezi zarm e seksyon 39 i lo *obstructing a police officer* si i pe esey fouy lo ou, pou li trouv en zarm ki ou annan avek ou.

Sa se donk sa seri lofans ki pe ganny *target* par sa premye vole sa Lalwa. Kot tou bann pinisyon pe ganny ogmante. Tou bann sanksyon pe ganny vin pli for anba sa seri

seksyon ki komet tou sa bann lofans si en dimoun i fer.

Dezyenm vole, se sanmenm ki pou permet Prezidan par en proklamasyon e nou'n ganny dir ki i pou fer e nou vwar sa dan *objects and reason the explanatory statement*. Nou vwar ki sa in ganny dir klerman ki se lespri lide lentansyon Prezidan Larepublik pou li fer en proklamasyon pou li donn en peryod letan pou bann dimoun ki dan posesyon ilegal zarm oubyen aminisyon, pou zot vin anmennen e deklare.

E i pou donn en *amnesty* bann dimoun ki vin devan an bonnfwa e ki fer deklarasyon e ki *surrender* zot zarm oubyen zot aminisyon ; - savedir zot pa pou komet en lofans zot pa pou ganny pourswiv, zot pa pou ganny okenn remark dan zot kazye Zidisyer.

Bomaten Onorab Gill Churchill Gill in demann en kestyon pertinan ler in entervenir e in dir be ki pou arive avek sa bann ki pa vin devan? Ki mannyer nou pou konnen lekel ki'n vin devan e lekel ki pa'n vin devan?

Mr Speaker mon krwar e mon konfyon ki Gouvernman sa Minis ki la devan ozordi bann lafors lentelizans, bann lafors lord dan pei i konnen, zot

annan en bon nide lekel ki an posesyon e lekel ki pa an posesyon. *Obviously* sa i pa 100poursan sir.

Me e la mon krwar *warning* i ava sorti avek sa proklamasyon, pou tou bann dimoun ki pa vin devan, gara zot. Akoz i tre probab, i tre probab ki i annan lentelizans ki konnen lekel zot.

E la zot pa pou kapab prezan vin dir eskize mon pa ti konnen, *sorry*, Seloner pa donn mwan en santans tro for akoz mon pa ti konnen oubyen mon pa ti'n tande.

Trwazyenm vole se regilasyon ki pou kapab ganny fer anba Lalwa, ki pou kree bann lofans, bann nouvo lofans, e ki pou fer ki si en regilasyon i kree en lofans e ki en lofans i ganny komet en pinisyon i ava swiv.

Donk sa Lalwa i pa'n "... *cast in stone*, parey *Anglais* in dir, i en Lalwa ki pou evolye, i en Lalwa ki pou donn permisyon avek Minis, pou li fer bann regilasyon e kree bann lofans pou fer sa Lalwa vin proaktiv.

E pou sibvenir a okenn bezwen ki pou anforse sa Lalwa. E ki pou fer ki enn fwa pou tou dan nou pei, nou ava kapab dir napa okenn dimoun ki annan

okenn zarm ki kapab met okenn sitwayen a risk.

E nou ava kapab dir ki, si i annan si i annan sa dimoun i ava kasyet son zarm i pa pou servi li akoz son pinisyon si i fer li i pou telman grav i pou telman serye ki sa i a vin parey en *deterrent* en lisyen mesan pou anpes li servi sa zarm ouswa sa aminisyon.

Vwala Mr Speaker, lespri deryer sa Lalwa e mon kontan apre midi ki tou bann Manm Lasanble ki'n koze, in eksprim satisfaksyon avek sa Lalwa, in eksprim sipor pou sa Lalwa e mon krwar sa i byen.

Tanzantan sa Lasanble i bezwen koz avek en sel lavwa e i byen ki apre midi nou pou koz avek en sel lavwa, e nou pou anvoy en sel mesaz deor avek bann dimoun ki annan dan zot posesyon zarm ek aminisyon, ler zot konnen ki Lalwa pa permet ki zot annan sa.

Alor felisitasyon tou bann dimoun ki pou vot tou bann Manm ki pou vot an faver sa Lalwa apre midi.

Prezan Mr Speaker ou ava permet mon tous en pti pe lo sa size politik otour sa *Bill*. Mon krwar tou dimoun ti konnen ler sa *Bill* ti pou vin devan Lasanble ozordi, ki ti pou annan politik ki ti pou ganny fer. Akoz sa *Bill* li menm son size zarm avek

aminisyon ilegalman dan lanmen piblik i en size politik, e nou tou nou konnen zenez sa problemn kote i sorti.

E mon krwar ki nou bezwen ozordi avek menm lespri dan sa Lasanble ki pou fer nou tou vot an faver sa *Bill* avek en sel lavwa, nou bezwen osi fer en legzanmen konsyans e enn fwa pou tou, fer sa ki zot, zot pe enplor nou pou fer apre midi.

E sa Mr Speaker, i anmenn mwan lo sa size annou annan respe pou kanmarad parey Onorab *Leader* Lopoziyon in demande, annou arete ensilte kanmarad parey Onorab Cosgrow in demande, annou viv dan linite parey Onorab Cosgrow in demande, lepase i lepase parey Onorab Gabriel in sizere met lepase dernyen nou parey bokou zot, zot in dir.

Mr Speaker i pa ase. Eskiz mwan mon bann zanmi lo lot kote latab, i pa ase pou dir ki napa personn isi dan sa Lasanble ki'n fer koudeta. E napa personn ki pou fer koudeta. Sa nou'n aksepte sa. Sa i pa sa problemn.

E zot pa kapab (eskiz mwan), zot pa kapab kasyet deryer en mo oubyen en parol oubyen en fraz parey. Akoz se pa sa, problemn ki devan nou

ozordi. Nou tou konnen ki napa enn parmi zot ki'n fer koudeta. Nou tou nou konnen ki napa enn parmi zot ki anvi fer koudeta. *That's a, given* parey *Anglais* i dir. Me se pa sa problemn. E problemn ki zot mars avek sa boul ki'n anmare avek zot lipye se zot e selman zot ki kapab large.

E mon ava eksplik zot apre midi ki mannyer zot kapab large. Mr Speaker nou tou isi dan sa Lasanble nou zanfan Sesel. Nou listwar i nou listwar. I annan bann bout ladan ki gou, i annan bann bout ladan ki mwen gou, i annan bann bout ladan ki nou ti ava espere pa ti pou arive.

Me nou bezwen konfront nou listwar e fer plis ki zis vin dan Lasanble dir "nou napa enn parmi nou ki ti dan koudeta, napa enn parmi nou ki anvi fer koudeta."

E nou konpran, ki mannyer zot sansib lo sa size. I toutafe normal ki zot sansib lo sa size. Akoz ozordi zot pe ganny blanmen, aziste rezon ou a tor, pou en keksoz ki zot, zot pa'n fer. Me set en pase ki'n kontinyelman anmare avek zot e ki pou kontinyen anmare avek zot ziska zot, zot dir kler e for nou nepli annan nanryen pou fer avek sa morso lepase.

I pa posib Mr Speaker pou US dir be politik Msye Rene ti bon. *SPPUP/SPPF* in fer en kantite keksoz par egzantp Sekirite Sosyal met Sesel met sak sitwayen o sant devlopman tousala i byen. San ki zot osi aksepte ki sanmenm sa Msye Rene ki sanmenm sa parti in fer koudeta e in fer dimoun disparet e in fer en kantite dimoun plere.

(APPLAUSE)

HON BERNARD GEORGES

En Roupri oubyen en R5 Mr Speaker i annan de kote. Zot pa kapab get zis enn e fer krwar ki lot kote, sa *coin* pa egziste.

Alor zot pa koupab par asosyasyon, personn pa dir ki zot koupab par asosyasyon. Me zot kapab vin inosan par degaz zot lekor avek sa asosyasyon. E la ozordi zot bezwen fer en legzanmen konsyans e deside si zot pou fer sa.

Zot vwar zot pa kapab dir par egzantp ki *SPUP/SPPF* ki ti fer koudeta i pa parey avek US ozordi. Zot pa kapab dir sa. Akoz ler zot regard *press conference* deryer zot vwar *United Seychelles* e anba zot vwar "*Fearless in Dignity*." "*Fearless in Dignity*" i la depi 1964 sete moto Msye Rene.

Alor zot parti kantmenm zot in sanz non zot gard menm prensip depi konmansman! Zot pa kapab dir annou fer en serten keksoz san ki zot pa sanz en lot keksoz.

Mr Speaker tou keksoz i byen isi Sesel, lo nivo zarm ziska koudeta. Sa se 'zenev' se sa ki'n konmanse. Se zot parti politik ki ti bril dan bwa ler eleksyon ti perdi.

Se zot parti politik ki'n met bonm. Se zot parti politik ki'n anmenn fizi Sesel dan barik delwil abor Nordver, e se zot parti politik ki'n fer koudeta.

Aksepte sa, aksepte sa mon bann zanmi, aksepte sa e dir wi sa sete en bout nou listwar ki nou pa kontan. Aksepte ki se sa bagaz ki'n anmare avek zot lipye.

E apre midi, deside enn fwa pou tou pou degaz zot lekor e pou liber zot avek sa lepase, Ki zot, zot pa anvi e ki kontinyen eterni zot.

E pou fer sa fodre zot kapab disosye zot lekor, avek bann move pratik zot parti ki pe kontinyen, e ki pe kontinyen la pandan ki nou pe koze la ozordi, fodre ki zot, zot kapab vin devan e dir klerman avek Lepep Seselwa "sa lensidan bonm ki ti pou al Grand Anse, Mr Speaker, Lepep Seselwa nou konman en Parti US nou

disosye nou avek.” Dir li for la dan Lasanble apre midi, nou napa nanryen pou fer avek sa. Nou kondann sa! Nou kondann sa!”

(APPLAUSE)

(Interruption)

MR SPEAKER

Ale order! Order!

HON BERNARD GEORGES

Dezyenm keksoz fodre zot fer se fodre zot kapab dir “Mr Speaker, Mr Speaker ler *Leader* nou parti i fer en alizyon avek ou kapasite konman Speaker nou disosye nou lekor avek sa !

(APPLAUSE)

HON BERNARD GEORGES

Nou kondann sa akoz i pa byen. Nou pa dakor ler *Leader* nou parti i fer en remark lo ou kapasite pou ou *lead* sa Lasanble, akoz se ou ki *lead* nou Lasanble e sa se nou Lasanble. Zot bezwen fer sa.

E nou bezwen fer, nou bezwen zot ou plito zot, zot bezwen akoz nou, nou fer sa zot, zot bezwen aksepte ler Mr Speaker i dir zot sa ki zot pe dir i pa apropiye dan sa Lasanble, reste trankil les travay Lasanble marse.

En fwa ki zot in fer sa mon bann zanmi atraver ou Mr Speaker, zot ava kapab dir klerman nou, nou pa’n fer koudeta e nou napa nanryen pou fer avek sa parti ki’n fer koudeta.

Zot pa kapab vin isi e dir lepase i lepase, met lepase deryer nou, tan ki zot, zot pa dir for dan sa Lasanble “nou kondann koudeta ki Msye Rene in fer e nou pa anvi asosye nou avek !”

(APPLAUSE)

HON BERNARD GEORGES

Olye vin koz lo Ferrari ozordi. Les mwan dir zot sa ki Ferrari in fer Mr Speaker, e sa ki napa enn zot ki’n ganny kouraz pou fer. Minis Ferrari Minis Ferrari Minis Maxime Ferrari defen Mr Robert Ernesta e menm Prezidan Faure in ganny kouraz pou zot dir sa ki ti fer koudeta ti mal fer e nou ti disosye nou avek li.

(APPLAUSE)

HON BERNARD GEORGES

I annan 10 zot dan Lasanble ozordi, dir avek Minis ozordi ler zot pe siport sa *Bill*,” Minis nou disosye nou avek koudeta ! Nou pa dakor avek sa ki’n arive ! Nou pa kontan nou

ganny asosye avek lefe ki zarm in antre dan sa pei, nou kondann sa e nou pou siport ou *Bill !*”

(APPLAUSE)

HON BERNARD GEORGES

Annou kouraz Mr Speaker, annou kouraz *Leader* Lopoziyon pou *lead* ou *Caucus* pou apre midi la, e mon ava sed laplas si ou anvi fer li la pandan ki ou annan dan *floor*, mon ava sed ou laplas pou ou fer sa *statement* dan Lasanble e la prezan ansanm nou ava vot lo sa *Bill* konman en Lasanble.

(APPLAUSE)

HON BERNARD GEORGES

Mon sed ou laplas.

MR SPEAKER

Onorab Georges, si ou’n terminen posede.

HON BERNARD GEORGES

Mersi pou terminen mon vwar ki Onorab *Leader* Lopoziyon pa oule aksepte mon *challenge*.

(Disruption)

MR SPEAKER

Non-non Onorab, Onorab Georges, eskiz mwan.

(Interruption)

HON BERNARD GEORGES

Alor nou ava kit sa la.

(Disruption)

MR SPEAKER

Oder! Order!

HON BERNARD GEORGES

E mon ava remersye Mr Speaker pou laparol ki ou’n donn mwan.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi. Onorab Georges mon bezwen fer ou rapel ki mon ki donn lord lekel ki pou koze.

(laughter)

(Interruption)

HON BERNARD GEORGES

Point taken Mr Speaker. Mersi.

MR SPEAKER

Non prosedir Lasanble in terminen sa ki’n ganny dir in ganny dir, Onorab Georges in fer son lenterpretasyon listwar son analiz, Manm zis pran tou sa ki dimoun in dir kit la dan sa Lasanble konman en pwen pou refleksyon, lo ki mannyer nou prosede a lavenir. Mersi.

(laughter)

(Interruption)

MR SPEAKER

Non, mersi. Non Minis mon ava envit ou pou fer ou *summing-up* lo sa *Bill*. Lo sa deba, *sorry*.

MINISTER ERROL FONSEKA

Mersi Mr Speaker. Ou pou bezwen donn mon en pti pe moman akoz i annan en kantite Manm Onorab ki'n koze e mon ti ava kontan sey adres pou adres – *ok?*

So akoz mon ti ava kontan an reponn laplipar zot kestyon ki mon kapab posib. Menm si personn pa pou dezazosye zot lekor ek koudeta, mon kontan ki zot tou dan Lasanble isi zot in promet pou siport sa *Bill*.

So premyerman mersi pou sa akoz sa i dir mon ki zot in konpran lenportans sa *Bill*. Zis mon pou pas lo enn de bann pwen ki zot in fer resorti e mon ava donn zot en *feedback* lo la.

Mon kontan osi ki Onorab Hoareau i ti pe koz lo en kantite bann penalti ki nou anmennen ek sa *Bill* bann lenportans sa *Bill* e osi bann rezon ki pou mars byen *against* bann *repeated offenders* dan sa bann sityasyon.

E Onorab Henrie in koz lo danze ki nou annan ler nou pe *deal* avek bann *cartel*. E natirelman ler ou vwar en bann trafiker drog ou pe annan en sityasyon osi ki ler zot trafik drog la.

Drog i annan en ponnyen valer avek e natirelman i ganny proteze par zot menm kan zot prop Lopozisyon zot prop konpetiter.

E dan sa bann sityasyon osi zarm i kapab ganny pase e nou'n vwar osi bann bato ki'n vin isi ek zarm. So tousala i mars ansanm. So en keksoz byen enportan e anmenn en ponnyen danze ler nou pe *deal* ek sa bann sityasyon.

Onorab Porice in mansyonn son *personal experience* lo sa bann sityasyon ki'n gannyen. Onorab Andre in fer plizyer pwen resorti. E mon ti ava kontan *highlight* enn de ou bann pwen ki ou'n fer resorti Onorab.

Ou kestyon lo *light missile* lo *light missile* ; - *light missile* i pe vreman koz lo bann pti keksoz ki pa ganny *propel* lo en gro zarm pou propoz gran misil.

Ou'n koz lo *security companies* dan si zot annan drwa fer. E lo e osi *license, license* dimoun ki annan *license*. En pwen ki mon le fer resorti lo *license* i bann dimoun

ki'n ganny *license* parey bann dimoun ki travay lo bann zil par egzant, ti annan drwa annan zarm. *Ok?* Akoz zot dan bann landrwa izole.

Sa bann *license* i ganny *last* lan, tou le lannen i bezwen ganny *renew*. So menm sa bann dimoun ki annan *license* ki'n ganny otorize, petet par Gouvernman oparavan, zot kapab konsidere ki zot *license* i *out of date*, e sa bann *weapons* i bezwen ganny retournen. So sa en pwen ki mon ti anvi fer resorti isi.

Lo kestyon proklamasyon ou'n demande ki mannyer i pou arive, sa bann dat pou ganny resorti e i pa pou *open-end* sityasyon, me bann dat pou ganny fer resorti, e pou telman kler ki ler i konmanse ki ler i fini.

Onorab Bastienne osi ou'n koz lo enn de ou bann *personal experience* ek bann sityasyon ki'n arive ek ou. E ou'n siport sa *Bill*. Onorab Aglae ou'n rekonnèt ki i enportan pou nou pei avanse. E ou'n dakor ki si mon konpran byen ou'n dakor ki sa oter bann *deterrence* i enportan, oter bann *fines* i enportan, ki aköz si ou napa sa bann kalite oter ou pou napa en deterans lo sa *Bill*.

E ou'n koz en pti gin lo *drugs* e sa menas *again* parey

lot Onorab in koze koz lo bann *drugs* e bann zarm ki vin ek *drugs*, kapab vini vin penetre dan losean.

Ou'n koz en pti gin lo ki nou devret annan *good faith* ler nou pe anmas sa bann zouti, me mwan mon krwar mesaz ki nou bezwen fer resorti osi i en loportinite sa. Dimoun ki annan zarm i bezwen vwar sa moman ki nou pou fer nou *amnesty*, en loportinite pou zot servi e sa pa pou ariv ankor.

E sa konsekans si zot pa servi sa konsekans byen grav parey nou'n vwar dapre Lalwa ki nou pe met devan. So sa i mesaz pe fer sorti ozordi.

Onorab Naidu, ou'n koz lo en pti pe istorik, mon pa pou al ladan. Ou'n koz lo *SADC report*. *SADC report* i *focus* en kantite osi lo *weapons of war*.

Me i annan osi bann *License* pou *weapons* ki nou pou vwar pli tar dan sa *Bill* e osi pou bann keksoz parey *slaughter*, osi bezwen annan *license* pou sa. Si en fermye i pe *slaughter* koson bef i bezwen annan *license* pou son zouti.

E menm *starting pistol* pou *sports*. Nou bezwen annan *License* pou sa.

Onorab Woodcock ou'n koz lo en lensidan Bel Air sa en *classic example* ki i annan zarm deor e napa okenn dout, e mon

krwar pa si i annan okenn Onorab isi ki'n annan okenn dout ki annan zarm ki nou bezwen fer sir ki sa bann zarm in antre.

Onorab Vidot ou'n mansyonn en pti gin ki petet nou'n *fail* en pti gin ki nou pa'n ,fer sa ase boner. Mon krwar petet nou'n *fail* dan 9 mwan nou pa'n fer, me selman mon pe kalkil sa letan ki 10 mwan pase ti annan en lot Gouvernman, petet i ti napa ase letan dan 4an 40an me selman nou ava les sa tonbe.

Onorab Esparon mersi ou'n anmenn en bon pwen, ki nou fer sir ki menm prizonnien dimoun dan detenir zot annan sa sans pou deklare si zot annan serten zarm ki zot konnen ki zot konnen kantmenm i pa dan zot posesyon, aköz zot pa la zot annan sa sans e sa i ava ganny aranze pou ganny anmase pou ganny *secure*.

Onorab Pillay ou'n fer enn de pwen. Zis mon oule fer resorti mon ava kouver enn de ou bann pwen ki bann prosedir i annan en lalis keksoz prosedir pou ki nou bezwen ler nou pou anmas sa bann zarm.

Par egzantp ki mannyer sa bann dimoun pou anmenn sa zarm ? ki mannyer zot pou *dismantle* li. So nou aminisyon

si ou pe anmenn sa separe, si ou pou anmenn magazin separe.

Ki bann tyek ki nou bezwen fer. Bann *serial numbers*. I annan *serial numbers* ki lo *slide* en zouti sa *serial number* i bezwen *match* ek son deor son zouti, son *mainframe*.

I annan aköz i pa pou marse, si en zarm en pti pe sofistike. Si ou ganny bann zarm parey *AK47* i pli *unchangeable* ki serten lezot zarm.

So tousala i bezwen ganny rikorde ki i pa'n ganny mikse osi. Aköz ou pou konnen si en dimoun in melanz keksoz. So vremen i annan en pe *documentation* ki bezwen ganny fer, lo sa bann koleksyon.

Ou'n koz en pti gin lo ou'n demann en pe kestyon lo kestyon *piracy* ki mannyer bann *license* i ete.

Lo bann keksoz *piracy* sa ti ganny otorize in 2009 par *Minister Foreign Affairs under Minis Joel Morgan*. Ok Mr Morgan ti fer en *Protocol*. E mwan mon krwar i annan serten lale nou kapab met li pli byen ladan, sa i bezwen ganny revize.

Me osi Onorab en keksoz ou'n koz lo la i sa *training*, ki dimoun i annan. E konmela isi

mon konnen i annan en kantite dimoun ki vin fer serten travay lo sa bann bato, ki pa neserman ganny *properly and recruited*.

Mon pe detekte en kantite dimoun dan serten mon pa pou mansyon sa bann pei ozordi, me selman serten pei nou bezwen get sa bann pei osi.

Akoz sa i bann lezot risk. I annan en kantite louvraz pou fer lo sa bout. I pa vin direktman selman i annan bann bout apartir sa akt la, e nou bezwen get ladan.

Storage armoury i bann *areas* ki bezwen ganny verifiye byen menm. Parey zot kontan letan pase ti annan partou ti annan *armories* menm kot bann Prezidan ti reste dan zot prop lakaz par egzanp ;- dan zot prop pa lakaz, zot prop later zot prop *area* kot zot reste.

So tousala i bezwen ganny vreman re idantifiye reget byen ki nou kler ek tou sa bann *weapons*.

Lo mon krwar Onorab Churchill Gill ou'n koz osi lo prosedir, lo sa bann prosedir ki tousala i annord, e i sa gran detay mon pa pou kapab al ladan aköz mon pou anvoy zot dormi si mon fer sa la.

Me byensir tou sa bann regilasyon tou sa bann keksoz i bezwen ganny son *train*

egzakteman. Apre i annan obligasyon osi parey ou'n mansyonnen.

Lo *police operational weapons*. Mon krwar ou menm ou ki'n mansyon sa non? *Yeah* so sa bann keksoz koumsa i bezwen ganny i bezwen ganny eksplike.

Onorab Georges mon ava sot en pti git sansan mon pou tro al dan bann detay ki'n ganny repete. Mon krwar ou'n fer kler lo sa bann diferan seksyon ki mannyer i marse. So mon pa pou repet sa.

Zis mon ti ava kontan fer resorti en pwen ki Onorab Cosgrow in mansyonnen lo mwan, mon krwar ti enportan pou ou pou tou dimoun konpran sa.

I vre 1992, 1992 ler nou vin isi, nou vin isi Sesel so Sesel mon ti regard Sesel konman en *hostile area*. Sa *hostility* ou ti vwar ou ti vwar depi ler depi ler ou antre Erport, ti annan en sityasyon enkrwayab kot nou bann ou konnen ler ou retourn se ou, ou dir konmsi *hope* ou ti ava ganny *greeted* ki dir, lontan pa pou vwar bann zafer koumsa.

Me ler ou antre kot *custom officer* sa lizye ki sa boug i get ou avek, aköz pli tar mon remarke i anvi vin ou zanmi ou, selman i ti annan lafreyer dan

pei. Ti annan lafreyer i per pou donn en sourir.

Enn de i ava brav koumsa ou ava vwar en pti souri lo zot figir, me leres i vremen per. So ti annan en lafreyer enkrwayab dan pei. E nou, nou vin isi e konman dimoun profesyonnel nou ti ganny an kontak ek Prezidan Albert Rene, e mon ti dir li nou louvraz ki nou bezwen fer e ki bann bezwen nou ti bezwen.

I pa ti tro enterese ek sa. E ler nou pe vwar sityasyon, e zarm ti partou. Dan tou keksoz ti annan zarm.

E en keksoz ki nou ti annan en louvraz pou nou fer, en keksoz ki mon ti pou fer sir ki zanmen ti arive e mon pas parey Hassan Ally ouswa mon pas parey Victor.

So mon ti k fer sir ki *then* nou kapab defann nou lekor. Akoz keksoz ti koumsa. Ti en *hostile area*. E - me selman zis mon oule fer resorti lo la nou ti annan sa matirite pou annan zarm e pou sa rezon ki zarm zanmen in ganny servi.

Akoz nou matirite ti baze lo en sityasyon ki si ou ti servi li ou pou servi li dan en fason *defensive*, pa okenn fason *offensive*. Nou ti kapab defann nou lekor, akoz partou otour nou ti annan sa bann sityasyon.

E dan sa lepok ti annan en kantite keksoz pe arive dan pei partou dan bwa partou larme partou kot ou bouze. So sa sityasyon ki nou ti ladan e dan en sityasyon koumsa mon pou repete sa menm zafer ankor.

Akoz si ti en sityasyon byen danzere dan pei, ler nou'n vini apre nou ava en pti gin tar keksoz in sanz en pe. Me dan sa lepok ler nou ti vini ti vremen grav. E so sa i sa rezon pou sa.

Mon oule osi koz en pti gin lo sityasyon lo ki'n ganny mansyonnen boner, lo ki manner bann loperasyon - *joint operation between military* ek Lapolis si i marse, espesyalman zisteman lo bann zafer drog.

Bann loperasyon drog ki ganny bezwen, *handle delicate* fason delika i bann loperasyon ki i ganny fer ek *very strong intelligence-intelligence based*.

E zanmen i pou ariv en sityasyon kot okenn dimoun i ganny met presyon i ganny met abize dan en fason ouswa zet ater, ouswa i ganny tape isi laba si zis i pe marse lo semen.

Be i annan sityasyon ek lenformasyon ki nou annan lentelizans, ki nou bezwen al dan en sityasyon ki ou pa konnen ki zarm sa dimoun i annan. Akoz sa louvraz sa keksoz pe fer sa keksoz k ii pe

fer kont Lalwa, dan bann zafer koumsa i kapab annan kouto i kapab annan en nenport keksoz menm zarm.

E ler i ariv bann sityasyon koumsa i mon devwar pou fer sir ki bann *law enforcement officers*, i ganny sipor pou zot servi pou zot aksyon ki nou apel *control and restraint*, ok? *Control and restraint*;-

Savedir ou bezwen vini kontrol sa sityasyon tre vit. Ou pa vini "bonzour msye madanm manmzel." Akoz la ou pe vin dan *area* ki kapab okenn moman sanze. Ou kapab vin obor en loto par egzantp ki i annan bann *tinted windows* ki ou pa konnen ki sa i anndan.

E si ou pa kapab kontrol sa antre gete ki sa ki an anndan vitman ou kapab ganny en sityasyon ki ou dan danze. E i enportan ki nou fer sir osi ki nou bann zofisyè *enforcement* i annan sa abilite.

Me selman tousala i *about control and restraint*, sa mo 'restraint' i enportan, ok? *Nothing is excessive*, e zis ou kontrol sityasyon e sa i enportan pou fer li vitman.

So sa bann lopeyasyon i ganny fer baze lo lentelizans. Sa lentelizans tou dimoun pa pou ganny okenn sa bann zafer *screen* lo zot.

Savedir zot ava marse zot ava fer sa ki zot oule fer, akoz sa i zot drwa.

Mon oule fer resorti en keksoz lo *human rights*. Mon oule fer kler ki *law and order* i *goes alongside* ek *human rights*. *Law and order* i pa kot *human rights* akoz *human rights what's human rights?* *Human rights* i *rights* sa viktim ki sa kriminel in fer in fer en keksoz kont li.

Ler sa kriminel pe propaz son drwa, ki *human right?* Se *human right* sa manman ki son piti i ladan. Sa *single mother* la mon konnen en *single mother* dan *law enforcement* mon pa pou dir ki Departman, i annan 3 zanfan li, ler i fini travay i okip de sa trwazyenm la lo drog li, e sa latet fermal sa madanm i annan e mon demann dimoun *human rights* ki zot pe gete lo sa.

E nou nou pou servi *law and order* pou fer sir ki nou mentenir *human rights* endividi ki zot, zot kapab viv zot lavi byen. Alor nou zefor lo bann zafer drog pou kontinyen - pou kontinyen nou zefor lo bann trafik ki pe sorti dan bato pe vini ;- bann drog ki pe sorti dan diferan pei.

Menm zot in vwar sa bann zenn manrmay ki'n ganny ki pe ganny tenir lo otaz la. Me sa boug ki'n met li laba *human*

rights sa dimoun la ki mannyer i ete la *ok?* Fodre nou konpran ler nou dir *human rights* ki entail. *Law and Order is part of human rights.*

E annou anvoy sa mesaz kler *ok?* Lapolis son louvraz *is part of human rights.* Sa i enportan pou tou dimoun konpran sa byen. So mon pa oule tro *stray* Mr Speaker, me selman mon ti anvri kouver sa bann pwen an zeneral.

Rest assured mon kontan ki bann prononsman ki'n ganny fer dan Lasanble lo sipor sa *Bill*, mon krwar mon ava kit li pou la. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Minis.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Mersi Minis pou sa bout la. La nou'n ariv lo lemoman pou vot lo *general merit of the Bill*, e Manm ki an faver ava lev lanmen silvouple.

Mersi. Madanm Clerk ou'n gannyen mon krwar tou Manm in vote. Vot lo *general merit of the Firearms Ammunition (Amendment) Bill, 2021* in ganny 32 vot pour 0 kont e 0 abstansyon.

(APPLAUSE)

MR SPEAKER

Felisitasyon pou sa linanimite. Mon konnen nou'n depas nou *timetable.* Be selman dan mon versyon ki mon pe regarde la *track version* mon vwar tre pe *amendment.* So mon annan- wi mon krwar nou ava pas dan Staz Komite direk, me selman mon ava demann Clerk pou fer *Second Reading of the Bill* avan ki nou kontinyen.

MADAM CLERK

Mersi Mr Speaker *a Bill for an Act to revise the monetary penalties and the terms of imprisonment imposed under the law for unlawful activities in relation to Firearms and Ammunition and for matters incidental thereto.* Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi Madanm Clerk pou *Second Reading.* Prezan nou ava kapab pas dan Staz Komite. *Bills Committee* i annan en dimoun ki pou *lead* - nou ava fer parey nou'n fer avan. *Bills Committee* i ava prosede e si bann Manm i annan klarifikasyon oubyen lezot lamannman ant zot ava *in-step* avek *Bills Committee* anmezir ki i pas lo sa *Bill.* Onorab Hoareau.

HON JOHN HOAREAU

Mersi Mr Speaker bonn apre midi Mr Speaker. Bonn apre midi tou dimoun a lekout. *Bills Committee* in zwenn yer nou ti vwar sa *Bill* ansanm e napa nanryen ki kont Konstitisyon pei li menm. E i annan enn de pti lerer ki nou pou met devan pou Mr Knights konsidere.

Premyerman nou oule dir ki *Firearms and Ammunition(s) - so ammunition* i en *collective terms therefore* ki i pa pran ‘s’ avek alor antye dan sa *Bill* kot i annan ‘s’ avek *Ammunition* i devret ganny retire Mr Speaker.

Apre *the short title*, i dir koumsa “*this Act may be cited as Firearms and Ammunition (Amendment) Act 2021 and there hereinafter referred to as the principal Act.*”

Sa i pa en *principal Act* i en *amendment to the principal Act* ki 1973. So sa bout la depi *from 2021* i ganny tire silvouple.

MR SPEAKER

Apre 2021? *Yes.*

HON JOHN HOAREAU

Yes.

MR SPEAKER

Annou atann Mr Knights pou reponn lo la. Mr Knights *do you follow this?*

HON JOHN HOAREAU

Or I can proceed in English if there is a need to?

MR SPEAKER

You have the mic yes.

ASSISTANT STATE COUNSEL MR STEPHAN KNIGHTS

Thank you Mr Speaker, I did understand what the Honourable Mr Hoareau said. In relation to the where Ammunition that we’re in agreement. However we also point out the members that section 26 of the Act we also use it in the plural – “ammunitions”. So you can also consider just remove it at one time.

And in relation to Clause 1 we will propose that this Act will read as follows,

“This Act may be cited as the Firearms and Ammunition (Amendment) Act, (comma) 2021, (comma) and shall be read and construed as one with the Firearms and Ammunition Act, (comma) Cap 80, (comma) hereinafter referred to as the principal Act.” Thank you.

MR SPEAKER

Onorab Hoareau, ou dakor ek sa *wording?*

HON JOHN HOAREAU

Yes I think now it's much better.

MR SPEAKER

Ok napa okenn Manm ki -
Onorab Pillay wi oule fer
remark lo la?

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Mon konsyan
ki ou pe donn mwan mikro dan
Third Reading, so mon pa oule
envit ou pou al fer okenn ...

MR SPEAKER

Nou dan *Committee Stage*
Onorab.

HON SEBASTIEN PILLAY

Wi, mersi mon konnen ou ti pe
remind mwan. Onorab Georges ti
oule mon repons mon ti pou
donn li en larepons.

MR SPEAKER

Non.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mon a donneren?

MR SPEAKER

Non-atann. Annou pa retourn lo
la. Sa nou lo *Bill*, nou pa pe al
dan en deba ant Onorab
Lopezisyon oubyen *LGB* lo size
bann leson dan nou listwar.
Annou reste lo sa *Bill*, Onorab
Pillay kontinyen silvouple.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mon war *LGB* i en pti pe per pou
mon donn li larepons. Ok Mr
Speaker.

MR SPEAKER

Kontinyen.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mwan keksoz ki mon ti a kontan
klarifye avek Mr Knights,
Definisyon '*ammunition about
the law currently la, has this
definition been tested in court?*

*And if this definition has
not been tested in court, is this
definition the one we want to
proceed with or are you
proposing, given that this
intention here is to have firearms,
people bringing the firearms, are
you going to relook at this
definition to make it more
encompassing?*

*Because I suppose when
the definition was made at the
time, it meant one thing, so will it
include every single scenario that
we are now talking about? I just
wanted to make sure before I go
on, on this. Mersi.*

MR SPEAKER

Mr Knights *would you like to
respond?*

**ASSISTANT PRINCIPAL STATE
COUNSEL MR STEFAN
KNIGHTS**

Yes please Mr Speaker. In relation to the courts interpreting the provision, I am not aware. The other legal practitioner is not here may be in a better position to see whether or not that definition has been tested.

But what we have done here is more or less try to update the definition to an extent. Based on the current position in SADC as well as some of the international conventions, because when we went through the definition we noted that there were some deficiencies.

However, this Act in itself will need to be at some point repealed and replaced, to also address developments that are currently happening, for instance issues relating to the issues of drones and firearms and other digital equipment that are also being used. So we will have to look at this in the future.

MR SPEAKER

Ok annou kontinyen lo sa pwen. Onorab Georges.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker my question is to Mr Knights and it has to do with the amendment that he has proposed in the short

title. I'm inclining before the expert here, and my question is this;

The short title is usually what it says, the short title. And it usually would have said "This Act may be cited as the Firearms and Ammunition (Amendment) Act, 2021." And I like the approach of the drafter here to call 'the principal Act' – 'principal Act.'

I wonder whether that should go into the short title or whether it should go into the amendment of section 2 where principal Act is first mention whether-

Because of we insert it in the short title here, I fear we might have to do the same thing in every amendment in the future where we mention 'principal Act.'

Might it not be better to insert it in Clause 2 which would say ..."section 2 of the Firearms and Ammunition Act Cap ..." whatever it is ..."hereinafter refer to as a principal Act is amended."

You see what I mean, rather have it in the short title. Or should we have a separate Clause to define 'principal?' I beg your pardon, 'principal Act.' Thank you.

MR SPEAKER

Thank you. Mr Knights yes.

**ASSISTANT PRINCIPAL STATE
COUNSEL MR STEFAN
KNIGHTS**

Thank you Mr Speaker. There are different approaches towards this issue and as you will also recall in the Civil Status Amendment, you adopted the similar approach. And some jurisdiction they would then recite the Act.

And then say ‘hereinafter the principal Act.’ So I’m not ... with what whatever approach is being taken.

MR SPEAKER

Yes Onorab Georges?

HON BERNARD GEORGES

Thank you, Mr Speaker. I’m happy to go along with it, but can Mr Knights just remind me of his proposals so that I can track it for the white copy?

If I understand you correctly you want after ‘and’ to insert ‘shall be read and construed as one with the Firearms and Ammunition Act Cap ...’ Cap what? ‘80, - ‘Cap 80, hereinafter referred to as a principal Act.’ Right? Thank you, Mr Speaker.

MR SPEAKER

Onorab Andre.

HON CLIFFORD ANDRE

Mersi Mr Chair. Mr Chair kestyon ti'n ganny demande, an referans. Mwan mon pou koz an Kreol akoz pou benefis bann lodyans ki pe ekoute.

Si sa definisyon aminisyon in ganny teste mon krwar ki, (e Mr Knights letan in reponn in dir bann *practitioner* ki la i kapab posibleman dir si sa in ganny teste ou non), me mon krwar en Lalwa parey sa enn ki dinamik son tes pou vin avek letan.

Letan i pas Ankour e posibleman i annan serten fason ou enterpretasyon ki Lakour i donnen. So son tes pou vin avek letan e parey Mr Knights in dir posibleman dan le fitir pou annan bann *drones* oubyen lezot keksoz ki nou pou bezwen met ladan, so pou nou dir si in ganny teste mon pa krwar nou kapab dir sa.

Me letan en *case* i vin Ankour se sa ki nou pou vwar si sa Lalwa i morde, oubyen is sa Lalwa pou bezwen ganny modifikasyon. Akoz mwan osi mon'n fer sa resers mon'n sey get en kou son bann definisyon dan diferan Lalwa, mon'n war sa ki nou pe mete la, i pa lwen ek sa ki zot annan.

So mon krwar en pti ziridiksyon nou kapab al ek sa ki la me son tes i a vin avek letan. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi Onorab. Mr Knights *you followed this?* Nou a retourn kot Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Yes, Mr Speaker. *Just to be as comprehensive as possible*, nou konnen ki anba nou *Nature Conservancy Act ...*

MR SPEAKER

One second-atann en moman Onorab Pillay nou a ganny latansyon Mr Knights. Minis ou anvi entervenir la, kwa? *We continue, ok.*

MINISTER ERROL FONSEKA

Mr Speaker. Zis pou dir avek Onorab Andre poudir *we're happy* avek sa ki in fek dir.

MR SPEAKER

Ok byen. Onorab Pillay prosede avek ou pwen *please*.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Zis pou mon fer sir ki nou, ki aköz mwan dan mon lopinyon mon ti a kontan fer sir ki nou *as comprehensive as possible*.

Minis mon pa konnen si ou familye avek *The National Park and Nature Conservancy Act* e i fer referans avek sa size *spear guns*. E anba *Cap 80*, Lalwa ki nou pe gete la, sa Lalwa

anba *firearm* i osi fer referans avek *shot, bullet or spear*.

Mon ti a kontan ki nou ganny li kler osi ki nou pe osi *mean* ler nou pe koz en *firearm* nou pe osi *mean* en *spear gun*. Aköz sa i en keksoz ki nou bezwen kapab klarifye, aköz si ou regard definisyon *firearm* dan *Cap 80* i pe *include spear*, e si ou regard anba *National Park and Nature Conservancy Act* i enkli *spear gun* ki'n ganny reservi dan komisyon en krim.

So lentansyon se ki en *spear gun* i kapab ganny servi dan komisyon en krim, e i kapab ganny konsidere koman en *lethal weapon*.

So eski nou pe *mean* sa osi *as well* pour ki mon konnen kekfwa i ava annan dimoun kekfwa ki annan en *spear gun* ki zot bezwen rann sa bann *spear gun* osi *as well*. *To be as comprehensive as possible*.

MR SPEAKER

Thank you. Mr Knights *would you like to address that?* Minis *yes*.

MINISTER ERROL FONSEKA

Mr Speaker. Mersi Onorab. Bon dapre mon pe gete la i pa *mean* en, ki mannyer i apele, en 'diagun', aköz ler ou get son definisyon *firearm* premye keksoz ki i dir lo la i dir; 'any

lethal barrelled’ – ‘ a barrel weapon’ savedir any projectile i bezwen al ganny force lo en barrel.

Akoz en barrel i annan son rol ki i zwen lo en fizi. E en spear ki ek en lastik par egzant and all that i pa tonm ladan. Akoz sa barrel ki fer sa fizi vin en deadly firearm, plis ki en dive gun par egzant. So mwan mon pa pe war sa la e Mr Knights osi mon krwar i pa pe war menm zafer.

MR SPEAKER

Yes, Mr Knights.

ASSISTANT PRINCIPAL STATE COUNSEL MR STEFAN KNIGHTS

Thank you, Mr Speaker. Honourable Mr Pillay in relation to what The Minister said, I would also ask that you look at the regulations as well, under the Nature Conservancy Act.

Within the regulations there is a definition - specific definition for spear gun which would not necessarily be interpreted as using this definition under the Firearms and Ammunition Act.

The definition reads ‘spear gun means any device or instrument designed to propel any missile on the water for the purpose of catching, injuring or killing any aquatic organisms.

So when someone is interpreting this Act, this is the National Parks and Nature Conservancy Act. The Judge or the Magistrate will have to go to this law as oppose to the Firearms and Ammunitions Act when interpreting information. Thank you.

MR SPEAKER

Ok, can we move on? Last one yes.

HON JOHN HOAREAU

Mr Speaker can we move to paragraph 3 of Clause 2?

MR SPEAKER

Ok. Ou komanter pou vin apre sa. Onorab Hoareau wi kontinyen nou al desann en pe. Wi.

HON JOHN HOAREAU

Paragraph 3 Clause 2? Reads as follows, (3) in brackets, in paragraph (3) by inverting immediately after the words ‘hand grenade’ - the words bullet’, so the words bullet. So words there should be in singular so the ‘s’ goes, right?

ASSISTANT PRINCIPAL STATE COUNSEL MR STEFAN KNIGHTS

Thank you, Mr Speaker. We do not agree with the proposal. You

would not as, that there is a (comma) before bullet.

On the section 22 of the Interpretation General Provisions Act where it includes abbreviation, figures, punctuation marks, parenthesis, monetary and mathematical symbols.

So we can say that the 'comma' and the word 'bullet' has been two separate words, so this is why we said 'insert the words.' Thank you.

MR SPEAKER

Ok. Onorab Hoareau.

HON JOHN HOAREAU

Right, we go down to let me see, we scroll down a while.

MR SPEAKER

Wi, Onorab Hoareau, ou pe prosede?

HON JOHN HOAREAU

Just a minute I'm scrolling down to Clause 26 paragraph, the actually 26 (a)(1)(a) which says which starts with;

'... prohibit the carrying, use, or keeping of firearms' etcetera, etcetera, third line after the word 'part' we want to include the word 'of the republic'. Ok, right?

And then we go to (b) second line that says 'without

any lawful authority or a valid licence,' there's a 'comma' there which we want to remove.

MR SPEAKER

We'll let Mr Knights respond to that. Yes, Mr Knights.

ASSISTANT PRINCIPAL STATE COUNSEL MR STEFAN KNIGHTS

Thank you, Mr Speaker. We have no difficulty with the proposal.

Mr Speaker if I may just respond to a question that the Leader of the Opposition had in relation to section 45 and this was in relation to the issue that he raised the right of people to bear arms.

Mr Speaker under the Constitution of Seychelles unlike the Constitution of the United States there's no such right that exist. I stand to be corrected.

MR SPEAKER

Yes Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker that wasn't my point, my point about section 45 ti an relasyon avek (2) 'Notwithstanding any law, no proceeding shall be instituted against a person who delivers up any firearm or ammunition in accordance with subsection (1).'

And then (3) 'Notwithstanding any written law, any firearm or ammunition delivered up in accordance with subsection (1) is deemed to be confiscated and shall be destroyed on the directions of the Commissioner of Police.'

My concern was premyerman ler ou dir, when you talk about 'notwithstanding in any law' can you enlarge on this a little bit, because if the firearm was involved in the commission of a crime, are you now absorbing the liability for the crime, because of that amnesty?

Or does the 'notwithstanding any law' means parey Minis ti pe eksplike?

Akoz currently pou kont Lalwa menm si en dimoun i anvi pran sa firearm, anmenn kot sa landrwa kot i sipoze al rann i pou kont Lalwa. Akoz i deza kont Lalwa pou transport okenn zarm si ou pa, ou napa en license oubyen si ou pa form par en lenstitisyon Leta ki involve avek sekirite.

So mon pe mazine ki sa i bezwen pe absolve ou anba Firearms Act - i pa pe kapab absolve ou an zeneral. This is what I'm trying to clarify avek Mr Knights. Mon pa konnen si mon'n jump the gun avek sa ki Bills Committee pe fer?

MR SPEAKER

Onorab Andre ou lo sa pwen ou?

HON CLIFFORD ANDRE

Yes.

MR SPEAKER

Onorab Andre *maybe you should just stay over there at the podium.*

HON CLIFFORD ANDRE

Mr Chair mon ti oule fer komanter lo 26, lo section 45 ki lamannman 26 (a) 1 (a) ki nou ti'n koz lo la apre mon ava soz lo...

MR SPEAKER

Eskiz mwan, be nou kapab fini avek sa pwen Onorab Pillay?

HON CLIFFORD ANDRE

Wi be i zis avan sa enn apre si oule mon a retourn, akoz letan mwan mon ti lev mon lanmen avan Mr Speaker.

MR SPEAKER

Ale fer.

HON CLIFFORD ANDRE

So i ankor mon lev sa pwen ki mon ti demann Minis taler, *in the Clause 26 which amends section 25 of the principal Act 1 (a) says;*
'Prohibit the carrying, use, or keeping of firearms or ammunitions in any district or part of the Republic for either a

definite or an indefinite period, and to order that within such district or part of the Republic' nou'n dakor pou mete, 'all firearms or ammunition shall be delivered up on demand' – 'on demand'.

Mon kestyon se who makes the demand? Because it is not clear to me whether it is the demand under the proclamation or it is the demand made by the person to whom the firearms would be surrendered.

So I think we need to have slight clarity on this because it is a bit ambiguous and as Honourable Pillay stated whether the definition has been tested. So I want it to be tested but I want it to be tested when it can have a proper definition to it. Thank you.

MR SPEAKER

Would Mr Knights like to address that?

ASSISTANT PRINCIPAL STATE COUNSEL MR STEFAN KNIGHTS

Ok thank you Mr Speaker. Thank you, Honourable Andre and Honourable Pillay, for your questions.

As you have seen that we basically brought back the same provision that existed before. Now what it says is that the President by proclamation and

for us the only person that would be making that demand would be the President on such day that he appoints.

But if there is any proposals for you to make the provision better, we would welcome that proposals.

HON JOHN HOAREAU

The same point Mr Speaker. I think if you read further it says as the President may appoint. So it's the President that appoint the person.

HON CLIFFORD ANDRE

Yes. Honourable Hoareau I think Mr Knights is saying something or probably you are understanding something.

It is the President that makes the proclamation, yes, but the way it's worded and I can agree with Mr Knights that we need to probably find a better fine-tune wording to reflect what we want to reflect to reflect.

Because probably when it was done in the principal Act, there may have been some lapse or some oversight and it is not the person that will demand - if I get it correctly.

It is the President that will demand what it'll be surrendered to the person that the President appoints. So it needs to have a little bit of clarity. If we can move

forward on this and well try and fine-tune wording for this one and well propose and well go over it Mr Speaker as we get closer to the end.

MINISTER ERROL FONSEKA

Mr Speaker. *I think petet the confusion is the word demand. The word on demand it's not a verb there it's on demand, it's a describing a state. It's not a verb, it's not a person who is demanding, sorry mon pe koz an Angle la, me selman nou pe dil ek Angle.*

So I don't see that as a problem personally. Mon pa war li en problem. Mersi.

HON CLIFFORD ANDRE

But if I may propose Mr Chair? Because you see, when it says; 'It shall be lawful for the President by proclamation', proclamation itself is a strong word.

The proclamation (a) -2 (a) 'prohibit the carrying, use or keeping of firearms or ammunition in any district or part of the Republic for either a definite or an indefinite period, and to order that within such district or part of the Republic, all firearms or ammunition shall be delivered up or shall be delivered to such person or persons as the President may appoint.'

I think it makes, because the proclamation, the proclamation will come in certain words, the proclamation is demanding something and the President will say delivered to, let's say Commissioner of Police or whoever he appoints. Because it says; 'to such person or persons as the president may appoint.'

I am suggesting we simply remove the word 'up on demand,' we leave 'shall be delivered to such person or persons as the President may appoint.' Because the word 'on demand' is who makes the demand, it makes it a bit confusing as to who makes the demand.

MINISTER ERROL FONSEKA

Mr Speaker. *Mon krwar the word 'on demand' there Mr Knights will correct me, is referring to a define time, en moman ki pou ariv sa. Because the proclamation is aligned ek en letan.*

Zour sa letan i arive sa demand is a natural thing that's happening. So 'on demand of that time' - sa proklamasyon li menm. I kapab annan en lot proklamasyon pli tar, me lo sa proklamasyon i pou encompass tousala ansanm.

HON CLIFFORD ANDRE

This is exactly what I'm saying Minister, I'm saying because the proclamation is 'the demand', but when ou say 'on demand' to me when I look at it as a legal person it is confusing as to who makes the demand because the proclamation itself is a 'demand.'

So simply by removing the word 'demand' doesn't - To me it puts more clarity in this provision because the President will make a proclamation stating that from January to March whatever giving the proclamation a time limit which he has the right to do so.

And saying that the weapons should be delivered to the SPDF or to the Police or to the Commissioner of Police whoever he decides. I'm just trying to have this clearer that it is now. I think Honourable Georges said...

MR SPEAKER

Onorab Georges.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. Mr Chair mon krwar ki nou bezwen regard seksyon 45 *Clause 26* dan son 2 parti. *1(a)* i donn Prezidan Lotorite pou li *prohibit weapons* dan en distrik oubyen en parti Larepiblik.

E la i ava dir tel dimoun ler i demann ou anmenn sa bann keksoz, oubyen li menm li i ava

dir; mon ordonn ou dan en peryod letan parey Minis in dir pou donn ek tel dimoun dan sa distrik, oubyen tel dimoun Sesel ou bann *ammunition*, oubyen ou bann zarm.

(b), Mon krwar *(b)* se lakle, e se sa ki Prezidan pou servi, *(b)* i zis pou Prezidan ordonnen ki okenn dimoun ki annan dan son posesyon okenn zarm san en *license*, obviously illegal pou anmenn son bann keksoz e pou depoz zot kot en dimoun kot en dimoun.

And I think that's the key.

(a) i permet li fer li pou en landrwa *(b)* i permet li fer li zeneralman dan Sesel an antye. E se anba *(b)* klerman ki i pou fer sa proklamasyon ki i pou al fer. Mersi.

MR SPEAKER

Eski Speaker i annan drwa fer en remark la?

HON BERNARD GEORGES

Speaker i ansarz son Lasanble Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mon tant lo sa pwen - Onorab Andre mon tant pou dakor avek Minis, akoz pou le rezon ki mannyer sa i lir, *the President by proclamation i prohibit the use, the transport and so on.*

Me the act of surrendering these firearms or ammunition is done when the person appointed by the President demands you to do it! So mon krwar poudir sa i lentansyon ki sa paragraf i oule fer. Nou a les Onorab Andre avan.

HON CLIFFORD ANDRE

Mr Chair la ou dir kontrerman avek sa ki Mr Knights in dir. Sanmenm sa ki mon pe dir, mon pe anpes annan sa konfizyon ki nou krwar enn, apre nou krwar in dir lot.

So si nou fer li parey mwan mon pe sey propoze i *avoid* sa konfizyon aköz Mr Knights ti'n dir nou ki Prezidan ki pou fer sa. E Onorab Hoareau in konpran ki sa dimoun ki pou ganny apwente ki pou fer sa. E la ou osi ou'n konpran ki sa dimoun ki ganny apwente ki pou fer sa. E mwan osi mon ti konfize ant sa de.

Se anmenn sa ki mon dir pou nou tir sa konfizyon, si nou tir sa mo senpleman i kre en keksoz ki kler, aköz parey i ete la definitivman si, i pou definitivman annan 2 avoka ki pou al Ankour e en avoka pou dir sa lenterpretasyon ki ou, ou'n konpran e en lot avoka pou dir sa lenterpretasyon *sorry* ki Mr Knights in dir.

E prezan ki pou fer ki nou kapab annan en sityasyon kot nou annan en pti konfizyon, kot en keksoz ki ti devret arive pa pou arive aköz i annan de diferan kalite enterpretasyon.

So pou nou *avoid* sa Mr Speaker, mon sizere ki nou senpleman tir sa bann mo '*up on demand*', e mon konpran Onorab Georges in dir parfe, i *perfect* egzaktaman se sanmenm sa ki mwan mon'n konpran.

Me selman zis sa de pi mo si nou tire, i fer li vin pli kler pou nou kapab asire ki Prezidan pe fer en proklamasyon e sa proklamasyon pe demann serten keksoz i pe dir delivre avek, Komisyoner Lapolis oubyen CBF oubyen ou Chairman.

MR SPEAKER

Ok, Minis ek Mr Knights tou lede in lev lanmen. Minis.

MINISTER ERROL FONSEKA

Yes, Mr Speaker. Mon *still* annan en pti probleman ek mannyer Onorab Andre i dir, *because* '*delivered up on demand*' i pe dir ou pa zis anmennen ler ou pare ou. Ou - i annan en moman ki ou pou ganny dir, *you will deliver it on demand*.

Sa i pe dir, i pa ankor dir ou kan li, selman i dir ou sa i sa moman ki pou arive. Sa moman ki pou arive ki ou konnen dan

konnen i pa ou desizyon ditou sa, ou pou ganny dir ou konpran mwan? So, ou pou bezwen lir sa 'on demand' with 'delivered up' with it – 'shall be delivered up', ou pa kapab oubliy sa mo avan. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mr Knights *where are you on that?*

ASSISTANT PRINCIPAL STATE COUNSEL MR STEFAN KNIGHTS

Mr Speaker *just to clarify our, this provision as you would know it already exist in the law as it right now, but I totally understand that the point that was made by the Honourable Andre and I also humbly I think the Speaker may have also misinterpreted the approach here.*

What we were thinking here is that the President is the person that demands that you surrender the firearms to whoever he appoints that you surrender it to. And it is not the person demanding the surrender of the firearms.

So if it is that the proposal for the Honourable Andre works and that you delete the words 'on demand' and if that works for the members, I have no difficulty with that. Thank you.

MR SPEAKER

Ok thank you. Are we still on that point? Onorab Gill. Yes.

HON CHURCHILL GILL

Mr Speaker, *given the reason that this has come to us, it is clear that all the arms and ammunition that we know in our mind we are targeting, it has not been given or it has not been traded legally.*

So obviously 1(b) would be the ideal Clause that most probably will be used because a lot of people who might have the arms, they have not been getting it legally.

So if we are to cover every area to ensure both legal and not legal, then obviously 1(b) would be - it's already clear that most probably the President will go for that one, to ensure that everything is covered. Then there won't be any reason for anybody to say it can't bring the arms otherwise. Thank you.

MR SPEAKER

Thankyou. Onorab Andre you want to come in? Yes Onorab Andre- sorry Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mr Speaker *it's, i konmans vin tar. Annou, if there is a proposition for an amendment, and let's move a proposition to an*

amendment and we deal with this, I think 'delivered to the officer' – 'delivered up on demand' Minis ki (God forbid la mon ki pe fer sa) zot Minis in fer en propozisyon, let's get a proposition for an amendment put it to the floor and let's move.

Now will be the best akoz ou pou kontinyen vir an ron lo semantics and it doesn't get you anywhere. Nou pe pran Lasanble pou nou diskite en keksoz. so can we get a proposition and we'll vote on it? Mersi.

HON CLIFFORD ANDRE

I have proposed and I believe Mr Knights said that it looks plausible. So I'm submitting the amendment that will remove the words 'up on demand' in Clause 26 (A)1(a). But I have one question.

MR SPEAKER

Wait a minute, wait a minute let's finish that. Do we need to vote on that? You proposed that amendment, will the amendment be seconded? Onorab Hoareau ou pe second?

HON JOHN HOAREAU

Mr Speaker I would second the proposition.

MR SPEAKER

Ok, can we have a vote on the amendment please? As moved by Onorab Andre, those in favour put your hands up please? Thank you Madanm Clerk ou'n ganny sa, okenn Manm ki vot kont? Ok, ou'n gannyen Madanm Clerk? Tre byen.

Bon, vot lo keston sa amendment pou tir 'the words up on demand' dan sa paragraf, in ganny 4 vot pour 9 vot kont e 19 abstansyon. Alor let's move forward please. Next point Mr Knights yes?

ASSISTANT PRINCIPAL STATE COUNSEL MR STEFAN KNIGHTS

Mr Speaker the Honourable Mr Hoareau had indicated that we use 'ammunition' in the singular, so in the first sentence of subsection 1(a) I would suggest that you remove the 's'.

MR SPEAKER

Yes.

HON JOHN HOAREAU

Mr Speaker I think that that was all the amendments that was proposed and I don't know if anybody have the last -

MR SPEAKER

Wi okenn lezot manm ki annan okenn klarifikasyon oubyen

amendment pou lezot seksyon. Onorab Pillay. Wi.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker mon oule ganny klarifikasyon lo sa *Clause 2 'notwithstanding any law, no proceeding shall be instituted against the person who delivers up any firearm or ammunition in accordance with subsection (1).*

So manner mon pe gete sa i karot ki pe ganny mete *in front of the stick*. E sa ki mon oule klarifye se ki, *to what extent* ki sa i 'extend to' sikonstans en zarm ki'n ganny servi dan *commission of a crime?*

I need to clarify this, aköz manner in ganny dir i ase wide mon ti ekspekte nou pe koz provizyon sa Lalwa spesifik i la. Aköz pou transport sa zarm, meton en dimoun i reste Pointe Au Sel pou li vin anvil i en lofans pou li pran sa zarm pou vin anvil anba sa Lalwa.

Mon pa konnen si zot pe konpran mwan? *So I think there's an issue* la. I bezwen 'not provisions in this law, not law an zeneral. Mersi Mr Chairman.

MR SPEAKER

Onorab Georges.

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Chair. Mr Chair mon krwar Onorab *Leader* Lopozisyon in fer en bon pwen, me e mon krwar ki si sa i arive assuming en dimoun i ale i komet en *murder*, epi son landmen i vini i *surrender* sa, i pa pou ganny sarze *for possession of an illegal weapon*. Sa ki sa i dir.

Me i pa pou anpes li ganny sarze pou *murder* aköz in servi en zouti pou li touy en dimoun. Mon krwar *the amnesty goes as far as the possession of the weapon*, e pa pou okenn use of *the weapon*. Mersi.

MR SPEAKER

Yes Onorab Pillay oule-?

HON SEBASTIEN PILLAY

Mon konpran Onorab Georges sa ki i pe dir, me selman ler mwan mon pe gete 'notwithstanding any law', okenn Lalwa. *This is what I have an issue with*, eski nou pe koz lo provisions of this Act? Ou konpran?

Aköz *perhaps* the extension is too wide, si in komet en *murder* wi i pou ganny sarze anba *Penal Code* pou en *criminal offence*. Thank you.

MR SPEAKER

Let's invite Mr Knights to address that.

**ASSISTANT PRINCIPAL STATE
COUNSEL MR STEFAN
KNIGHTS**

Thank you, Mr Speaker. Now, when we say any law it also includes any unwritten law as well. Now, in relation to this, as the Honourable Bernard Georges quite rightly pointed out it relates to the possession of the firearm but it doesn't extend to any act for that the person would have done while in possession of the firearm.

So if it is a robbery or a murder you still get charged under the Penal Code for that offence. Also, as you would have noted we have a consequential amendment to section 84 of the Penal Code, which also involves possession.

So this here also extend to that offence of possession under the Penal Code.

MR SPEAKER

Mr Pillay. Onorab Pillay are you satisfied?

HON SEBASTIEN PILLAY

I think, but then, why didn't we say that in 2. Why don't we make reference to the word possession of arm? Is it necessary as an abundance of caution to have the definition of, to have possession in there,

rather than to leave it as is? Thank you.

If it's not necessary I'm quite satisfied to keep it as is. I had some concerns, but I can see the amendment to Cap 158 of the Penal Code, I'm only concerned that we need to ensure that there is a chain of evidence that is involved in the commission of another crime. And that this is not affected by this proclamation and what follows through.

MR SPEAKER

Mr Knights as said he believes the point is covered, prosecution is possible for the crime, so is the other members in agreement with this interpretation? Onorab Georges.

HON BERNARD GEORGES

Wi Mr Speaker. For Mr Knights yes, I think we have to restrict' no proceedings', to 'no proceedings under this Act.' Otherwise it makes no sense, otherwise what would happen is anybody who brings weapons and surrenders it obtains amnesty against any Act, any criminal offence that he can omit at any time.

And I don't think that can be- we can read this in. However, and I offer this to Mr Knights who is the expert, should we say 'notwithstanding any law no proceedings shall be instituted

under the principal Act' against a person who delivers out of an abundance of caution? To use LOTO's expression. Thank you.

MR SPEAKER

Mr Knights.

ASSISTANT PRINCIPAL STATE COUNSEL MR STEFAN KNIGHTS

I would like to extend it to section 84 and I believe there's section 89 as well of the Penal Code that deals with possession of firearms as well. What we were saying is that if you commit another offence with the firearm, you can be prosecuted for that offence which may be robbery or murder with the firearms. So you can be prosecuted.

But once you've delivered up the firearm you cannot be prosecuted more or less for possession of the firearm or not having a valid license with the firearm or the other offences that are captured under this Act.

MR SPEAKER

Yes Onorab Georges.

HON BERNARD GEORGES

Thank you, Mr Chair. In which case should we say, 'notwithstanding any law no proceedings shall be instituted for possession of a firearm or

ammunition against the person who delivers?' So that we don't have to cross reference to several other laws.

MR SPEAKER

Mr Knights. Agreed? Ok? It appeared that we've settled that? Tre byen. Nou'n fini avek tou amendment Onorab? Onorab Pillay lekel pwen.

HON SEBASTIEN PILLAY

Yes, Mr Speaker lo sa dernyen pwen I think this is what I was getting at because the issue here is dealing with possession. In 3, the term 'destroy,' and I think here do we need to specify the destroy means 'to render the firearm inoperable?'

Do we have to- because the way I've looked at the wording of this provision in other laws, it is worded that 'to render it inoperable - that it cannot be used.' The idea is that firearms of the time some of them, obtains curiosity value, as an antique or something like that.

If that is not our intent here we can dispense with that, but i was just wondering that destruction how does it happen, how will it happen, and what are the conditions for it to happen?

MINISTER ERROL FONSEKA

Mr Speaker mon kapab?

MR SPEAKER

Yes Minister.

MINISTER ERROL FONSEKA

Mwan osi mon'n war sa pli boner and petet shall be destroyed or disposed – ‘and disposed.’ Sa i, akoz sa ki ou pe sizere i zis pou fer li inert, ki ou pa kapab servi li dan en sityasyon. But then you have to dispose of it dan en fason. So i allow Commissioner pou swazir.

MR SPEAKER

Mr Knights, is this a proposal to include ‘destroyed or disposed of’? Is that the way I understand it?

ASSISTANT PRINCIPAL STATE COUNSEL MR STEFAN KNIGHTS

Mr Speaker we would not agree with the word ‘or disposed’ because if you simply dispose of the firearm it doesn’t mean that it is the longer inoperable. But what, for me I think ‘destroyed’ captures most of it but if you want you add ‘and disposed.’

MR SPEAKER

Onorab Pillay.

HON SEBASTIEN PILLAY

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker what you have to understand Mr

Knights is that my concern is that destroyed ok, so it goes in the law destroyed.

I would like the assurance that when the firearm is handed over to whomever its handed over, there is absolutely no way it’s going to get back to the public or it’s going to get back anywhere.

When you say ‘destroyed’, if you look at the law there is nowhere where it says how it is going to be destroyed. Is it going to be melted, do we have a kiln to melt it, is it going to be dismantled?

Because the parts as the Minister has rightly pointed out, some parts are interchangeable on certain firearms. So this is what I wanted to ensure that if you mean it encapsulate it and by regulations it’s going to capture the destruction of it and of course the disposal of that, then I can be satisfied.

Because we don’t want the repeat of anything whereby anyone says well you were supposed to be in an armoury somewhere and then it ends up somewhere else. So I think this is what we are trying to ensure that it doesn’t get out.

If you can guarantee me that that will be covered in regulations then I would be

satisfied. Thank you, Mr Chairman.

MR SPEAKER

Mr Knights would you like to address this?

ASSISTANT PRINCIPAL STATE COUNSEL MR STEFAN KNIGHTS

Yes, Mr Speaker. I can't guarantee anything in relation to the making of the regulations, but what I'm saying is that the word 'destroy' would, mean that the firearm cannot be used, but what I've suggested is that we have the word 'destroyed and disposed of.' Yes, thank you.

MR SPEAKER

Agreed? Thank you. Okenn lot pwen? Bon, tre byen. Nou'n terminen avek bann amendments e sel amendment konsekans nou'n vot lo la, e nou'n rezete. Nou a repas dan Staz Lasanble. E nou a move lo Third Reading. Onorab LGB?

HON BERNARD GEORGES

Mersi Mr Speaker. Mr Speaker anba Order 76(1) mon move ki Firearms and Ammunition (Amendment) Bill, 2021 as amended i ganny lir en Trwazyenm Fwa. Mersi.

MR SPEAKER

Mersi nou a pran vot lo sa, segonnman premye. Onorab Arissol wi.

HON SANDY ARISSOL

Mersi Mr Speaker Mosyon in ganny segonde as amended. Mersi bokou.

MR SPEAKER

Thank you. Manm ki an faver lev lanmen silvouple? Mersi, mon krwar tou Manm in vote.

Bon lo vot pou Formal Third Reading of the Firearms and Ammunition (Amendment) Bill, 2021 as amended in ganny 32 vot pour. 0 vot kont e 0 abstansyon. Alor Bill in aprouve par Lasanble.

Bon, be nou'n ariv a lafen sa, madam Clerk a fer Third Reading.

MADAM CLERK

Mersi Mr Speaker. This Act may be cited as the Firearms and Ammunition (Amendment) Act, 2021, and shall be read and construed as one with the Firearms and Ammunition Cap 80, is hereinafter referred to as the principal Act. Mersi Mr Speaker.

MR SPEAKER

Mersi. Bill in fer Third Reading. Me mon krwar nou pou bezwen aret la pou ozordi. Ler ki'n arive

mon demann zot konprenezon ki nou'n al sitan lwen, mon krwar i en leson zanmen mazinen dan Lasanble poudir keksoz pou al vit.

Remersiman pour tou bann Manm ki'n entervenir. Nou'n annan en deba vreman mon krwar pasyonan lo de kote. Mon kontan ki kantmenm in annan en kantite lentervansyon lo listwar, lo leson lepase, lo lenterpretasyon ki nou pe fer ozordi, an gro tou Manm in reste *focus* lo *Bill* e nesesite pour pas li ozordi e avek en serten lirzans.

Mon a remersye Minis ek Mr Knights pou zot partisipasyon, e mon a swet zot bon travay lo aplikasyon sa Lalwa. Nou a *adjourn* e nou a repran travay Mardi prosen 9er. *Adjourn.*

(ADJOURNMENT)